

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 18 april 2005

§ 5 Interpellation m hur Stockholm ska bli världens mest tillgängliga huvudstad år 2010 (nr 2005:3)

Interpellation om hur Stockholm ska bli världens mest tillgängliga huvudstad år 2010 (nr 2005:4)

Anförande nr 1

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag hänvisar till de utsända svaren.

Anförande nr 2

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Anledningen till att jag ställde interpellationen till två borgarråd är att jag tycker att bägge har ett stort ansvar i frågan. Den handlar ju både om sociala reformer och om fysisk tillgänglighet. Jag kan konstatera att det inte finns några svar i de svar som ni hänvisar till. Ni skyller ifrån er på stadsdelarna och hänvisar till oskrivna planer och ett planerat seminarium. I årsrapporten visar man tydligt att tillgänglighetsarbetets arbetsformer inte har förtydligats och intensifierats under 2004.

Det var något som återstod från 2003. Det har alltså fortfarande inte åtgärdats. Där står också att det saknas tydliga målmedvetna beslut beträffande stadens arbetsformer för att undanröja enkelt avhjälpta hinder på allmänna platser och i offentliga lokaler.

I svaren står det också att man vill utmana andra huvudstäder. Det vill gärna jag också. Då måste vi ha klart vad vi ska utmana om. Man kan ju inte tävla om man inte vet vad man tävlar om, om man tävlar i höjdhopp eller i att springa fort eller något annat.

Jag tycker att det är oerhört viktigt att man bestämmer vad det innebär att vara världens mest tillgängliga huvudstad år 2010. Jag har några förslag som jag tycker att man skulle kunna ha med som krav. Det är att stadsdelsarresten för handikappade ska upphöra, valfriheten i skolan ska vara verklighet även för barn med funktionshinder. Alla ska kunna gå på stadens kultur- och idrottsanläggningar. Särskolan ska skyddas. Man ska själv kunna ta sig till och från sin arbetsplats år 2010 även om man har ett handikapp.

Vad säger ni om de förslagen? Det kanske är dags att vi samlar oss kring några kriterier, och då är det bra om vi är eniga om dem.

Anförande nr 3

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Det är till att göra det lätt för sig när man tog beslutet i samband med budgeten 1999. Arbetet inleddes år 2000. När man fattar ett sådant beslut ska man kanske fastställa kriterier och tala om vart

man vill komma. Den dåvarande borgerliga majoriteten fattade det här beslutet, men fastställde inga kriterier för hur man skulle uppnå målen. Det är att göra det lite väl enkelt för sig. Det var ni som utmanade, men ni gjorde inget mer åt det.

Vi har tagit ett handikappolitiskt program. Det är ett väldigt bra instrument. Vi har antagit nya instruktioner för handikappråden om hur de på ett mer fullödigt sätt ska komma in i arbetet. Vi kommer framför allt att ha ett seminarium under våren 2005. Det tycker jag är ett väldigt bra tillfälle att lyfta frågan om man ska ha speciella kriterier. Några av dem som Ann-Katrin Åslund tog upp bör kanske finnas med där.

Vi bör också se till att utmana världen utanför kommunens egna ansvarsområden att ställa upp och göra så gott man kan. Jag tänker framför allt på att man lätt ska kunna röra sig även i stadens andra miljöer, det vill säga sådana som staden inte förfogar över. Jag tänker då till exempel på restauranger som inte alltid är så tillgängliga för funktionshindrade. Det finns alltså mycket att göra även med medintressenter för att vi ska kunna uppnå målet.

Jag råkar veta att vi inte är den enda staden som har sagt att man ska vara den mest handikappvänliga. Det är flera som har gjort det. Ingen har fastställt några kriterier. Om det är så kanske man måste hitta en samordningspunkt. Hur ska man annars kunna mäta och jämföra mellan varandra vad som är det bästa för funktionshindrade människor?

Anförande nr 4

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är en oerhört viktig fråga som är ställd av Ann-Katrin Åslund. Det är bra att vi har en diskussion utifrån de sociala aspekterna och utifrån de hårda tekniska frågor som i stor omfattning handlar om tillgänglighetsproblematiken.

Man kan göra saker och ting oerhört mycket mer och oerhört mycket bättre. Därför är detta en debatt vi bör ha återkommande. Vi kanske också ska diskutera om vi ska sätta upp kriterier för hur vi ska anse att staden ska vara den mest tillgängliga huvudstaden 2010. Jag tycker nog till och med att det är klokt att man gör så. Då måste man hitta sammanhanget. Det kanske kan vara i budgeten.

Det är oerhört enkelt att sätta upp målen. En annan sak är att vi både på politisk nivå och på tjänstemannanivå måste följa upp de politiska besluten för att möta och utvärdera om vi ligger rätt och har gjort det vi har sagt att vi ska göra.

Jag tror att det också är oerhört viktigt att man fortsätter att ha en dialog kring de här frågorna och hittar nya forum för att diskutera handikapprörelsen. Det finns några sådana goda exempel. Ett nytt är det inrättade rådet för de allmännyttiga bostadsföretagen. Där har handikapprörelsen möjlighet att diskutera när det gäller utformningen av hyreslägenheter i staden, framför allt om vi sätter upp det högt ställda målet om 20 000 lägenheter. Det tror jag är en viktig sak.

Vi kommer ju att fatta beslut om Årstadal under kvällen. I tjänsteutlåtandet finns beskrivet hur processen går till där man diskuterar tillgänglighetsfrågorna med handikapprörelsens representanter i arbetsgruppen i projektform för att man inte ska

missa något. Poängen måste vara att vi än mer ska följa upp våra egna beslut och hålla samman organisationen för hur tillgänglighetsfrågorna ska hanteras.

Gatu- och fastighetskontoret har ju hanterat de 100 miljoner kronorna och fördelat dem på idrottsnämnd, kulturnämnd, fastighetsförvaltning, fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret under år 2004. Det finns oerhört många exempel på vad pengarna har gått till.

Jag tror att det är viktigt inför framtiden att man håller samman de tillgänglighetspengar som har avsatts om vi ska ha möjlighet att bli den mest tillgängliga huvudstaden. Sedan kan vi diskutera hur vi ska mäta det och vilka vi ska mäta oss med. Det är en viktig diskussion som jag föreslår att vi återkommer till i budgetsammanhang.

Anförande nr 5

N i n a E k e l u n d (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är bra att vi har visionen. Det finns otroligt mycket kvar att göra. Att vi kommer att vara världens mest tillgängliga stad år 2010 har jag svårt att tro.

Vi har råkat ut för kraftiga nedskärningar inom handikappomsorgen. Framför allt får inte handikappade barn längre välja vilken skola de ska gå i med anledning av att vi har dragit in på skolskjutsarna. Det finns tyvärr sådana smygförsämringar. Vi pratar om tillgänglighet, men det sker försämringar på andra områden, på det sociala området, inom skolan och så vidare.

När vi ändå har kommit så långt i Sverige är det otroligt viktigt att vi fortsätter med valfriheten för de funktionshindrade. Nu har vi plockat bort det när det gäller funktionshindrade barn. Det är otroligt sorgligt.

Drygt 100 miljoner kronor för tillgänglighet ligger på gatu- och fastighetskontoret. Hur samarbetar du Leif med skolborgarrådet och socialborgarrådet om att skapa världens mest tillgängliga huvudstad?

Det är gammalmodigt att tänka att det bara handlar om fysiska hinder när man talar om tillgänglighet. Det är gammalmodigt. Vi får inte nöja oss med det. Det är därför det är så viktigt med samarbete över gränserna.

Jag har nyligen motionerat om att vi ska ha teckenspråk här i fullmäktige och tolkar så att alla hänger med, att man filmar härifrån som de gör i landstinget, att vi ska ha teckenspråk på stadens hemsida så att döva kan få veta vad som händer på sitt eget språk. Om någon av er inte vet varför kan jag berätta det sedan.

Vi ska ha larm för döva. Vi ska ha taktila kartor för blinda. Vi ska blindskrift i hissarna. Det handlar om så mycket. Det finns så mycket att göra som vi kan använda pengarna till. Mycket handlar om avfasning av gator. Det borde egentligen ligga inom gatu- och fastighetskontorets eget område i stället för att man ska använda de här 100 miljonerna till det.

Hur kan vi verka i denna riktning? Jag tror att handikappråden måste förändras, om de har ambitionen för det. De ska få tydliga arvoden. De ska alltid lämna ifrån sig sina protokoll i god tid innan vi har våra sammanträden så att vi kan ta in deras synpunkter. I dag sker inte detta. Jag tror att vi måste stödja dem så att de kommer in tidigare i processen.

Anförande nr 6

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är roligt att höra att ni också tycker att det vore bra med kriterier. Man kan konstatera att det är ganska bråttom. Man måste samlas kring detta. Jag tycker att både jag och Nina hade många bra kriterier som man skulle kunna ta med för att se hur man skulle kunna bli den mest tillgängliga huvudstaden år 2010.

Jag är lite bekymrad över att man sätter så stor tilltro till planer, program och grupper. Det kan väl vara bra, men fortfarande har sex av tio bolag inte klarat av att komma med en plan. Det fattas fortfarande. I ett av svaren säger man att planerna ska vara klara 2006 och genomförda 2010. Men det finns ju inga planer. Det är många av bolagen som är viktiga, som Leif sade tidigare, eftersom det handlar om bostadsbyggande.

Utöver det som Nina räknade upp har det skett andra försämringar. Vi ser till exempel i nya köpcentrum att golven är glashala så att man inte kan gå på dem. Det finns mycket som inte har blivit bättre, utan snarare sämre.

Jag håller faktiskt med om att det är bra om man kan utmana verksamheter och företag som ligger utanför staden och tar upp en diskussion när det gäller biografer, restauranger och liknande. Det hänger ju ihop. Det gäller inte minst SL. Kommunikationerna är en stor fråga om man har funktionshinder. Att slippa vara hänvisad till andra och till färdtjänsten och i stället klara sig själv är en jätteviktig fråga. Den borde vara med i kriterierna för världens mest tillgängliga huvudstad.

Jag skulle vilja höra om ni tycker att de kriterier som Nina och jag hade är bra.

Anförande nr 7

A n n e - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag tycker att det är bra förslag till förbättringar. Det tackar vi speciellt för. Det är alltid bra med en positiv anda i debatten

Jag har suttit i gatu- och fastighetsnämnden och jobbat med tillgänglighetsprojektet. Det handlar ju om den fysiska tillgängligheten. Det är 100 miljoner kronor per år. Det känns många gånger som ett sisufosarbete. Jag vill poängtera att det handlar om tillgänglighetsskapande åtgärder. Pengarna går inte in i några svarta hål, utan bara till tillgänglighetsskapande åtgärder.

Kulturnämnden får sin beskärda del, idrottsnämnden får sin del och så vidare. Vi inhämtar förslag och synpunkter från stadsdelsnämnderna när det gäller prioriteringen. Det innebär ju inte att dessa 100 miljoner täcker allt. Det gör de inte. Det finns även andra åtgärder, bland annat mycket av det som Nina själv redogjorde för. Jag tycker också att den fysiska tillgängligheten är väldigt viktig för staden. Det har vi haft

fokus på i gatu- och fastighetsnämnden. Det gäller ju också de tekniska frågorna. Det finns andra nämnder som ansvarar för andra delar för att staden ska bli tillgänglig.

När det gäller stadsdelsarrester vill jag nämna att när vi inviger nya gruppbestäder som nyligen på Liljeholmen, kommer många inflyttande från andra stadsdelsnämnder. I vår dagliga verksamhet är det många som kommer utifrån, så någon stadsdelsarrest finns det inte inom handikappomsorgen.

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag ville inte låsa fast mig vid några kriterier när jag stod i talarstolen. Självklart måste vi titta på detta. Det är väl bra om vi kan vara enade över partigränserna om vad som är bra kriterier att använda sig av och vad vi ska mäta.

Jag håller med Nina om att det är gammalmodigt att bara se till fysiska hinder. Jag tycker faktiskt att staden inte bara jobbar med det utan även med kommunikationer, tillgänglig information och kunskapsutveckling. Vi tar också upp frågan om ett gott bemötande. Det är inte minst viktigt.

Under flera år har det pågått ett projekt för att höja kompetensen bland alla som jobbar inom staden. Det har gett många ringar på vattnet. Det finns många andra utbildningar inom kompetensfonden som vi har använt oss av. Jag håller med om att fysiska hinder är ett problem i sig, och man hamnar lätt i den situationen.

Jag tror att man måste se det som att kunskaperna hos handikapporganisationerna också är väldigt viktiga. De har själva varit med och utformat instruktioner om handikappfrågor. De har själva varit väldigt delaktiga i processen. Det är viktigt att det i stort sett är deras synpunkter som har fått genomslag när det gäller hur man ska arbeta framöver.

Man har nu, äntligen efter många turer, fått en ny ordförande för kommunstyrelsens handikappråd. Det har då blivit så att man försöker utveckla och fundera över hur man ska få den totala översynen över hela staden. Det är väldigt viktigt eftersom man kanske känner att man plottar med småsaker.

Jag håller även med om att det kan bli ännu bättre.

Det pinsammaste av allt är att vi har byggt en ny stadsdel, nämligen Hammarby sjöstad, som skulle bli en spjutspets inom handikappområdet, och inte blev det. Jag vågar påstå att det inte är den nuvarande majoritetens fel att det inte blev det.

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag vill säga till Anne-Marie Strömberg att det är jättebra att det inte finns någon stadsdelsarrest på Liljeholmen, men jag vet att det finns på många andra ställen. Det är bra att det inte finns på Liljeholmen. Det är jag tacksam för.

Jag vill ställa en fråga. Förekommer det något samarbete med SL när det gäller tillgänglighet? Det är ändå en nyckel om man ska vara den mest tillgängliga huvudstaden i världen år 2010.

Jag vill också säga att visst är det viktigt med handikappråden, instruktioner och planer, men det som räknas är ju ändå vad som faktiskt hänt och händer. Det handlar om vad man ser ute på gator och torg. Det handlar om konkreta beslut. Precis som Leif sade ska man följa upp sina beslut. Ett sådant beslut är besparingar på särskolan. Det är något som verkligen drabbar handikappade barn.

Anförande nr 8

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Inte heller jag vill kommentera några enskilda förslag. Det är en bra diskussion som jag tycker kan fortsätta senare. Nina Eklund tog upp ett antal bra exempel på hur man skulle kunna jobba vidare. Det har både undertecknad och Margareta Olofsson tagit tag i när det gäller den här byggnaden. Vi har lagt förslag om att inrätta olika förutsättningar med mobila hörselslingor och annat så att vi på rotlarna ska kunna ta emot personer med hörselskador. Det är sådana saker som i vardagen gör det möjligt för personer med funktionshinder att delta i samhället på ett annat sätt än tidigare.

När det gäller KF:s arbetsformer och demokratifrågorna, som Nina också var inne på, finns det massor av bra förslag som har diskuterats. Den diskussionen är också viktig, och det är viktigt att den fortsätter. Hur ska vi ha det? Hur ska råden fungera? Hur ska vi förtroendevalda arbeta i relation till råden? Hur ska vi följa upp de beslut som vi har fattat?

Jag kommer ihåg den första bilden som jag var med om efter majoritetsskiftet vid förra valet. Det handlade om de 100 miljonerna. Det visade sig att stadsledningskontoret föreslog att man skulle dra ned ambitionsnivån med 50 miljoner. När jag frågade vad skälet var fick jag veta att det var att man inte ens hade följt upp de fysiska åtgärderna. Det var ett dyrt entreprenörsläge som gjorde att kostnaderna skenade i väg. I stället för att göra upphandlingen struntade man i den

Det är ett exempel som visar att man från politiken inte följer upp sina egna beslut. Nu blev det 100 miljoner kronor. Det finns listor, många sådana, på vad de pengarna går till. Man kan raljant prata om avfasade kantstenar i gatumiljön, men det är en oerhört viktig del när det gäller att göra gatuutrymmet tillgängligt.

Det finns många andra fysiska åtgärder som man har vidtagit. Det är till exempel hissbyggnationer. Den senaste är vid Skanstulls tunnelbanestation. Det byggs handikapptoiletter runt om i staden. Det skapas strandbryggor och strandpromenader och gångslingor för att göra staden mer tillgänglig för de grupper som kanske är rullstolsburna, använder rullator eller har svårt att se. De här listorna är oerhört bra att utgå från. Det rör sig om ungefär 100 miljoner kronor.

Jag tror också att det är viktigt att fortsätta diskussionen om synen på tillgänglighet. Vad är tillgänglighet? Utifrån vilket perspektiv och för vem pratar vi? Då kan vi kanske hitta en modell där fler åtgärder än de rent fysiska kan komma i fråga.

Det var det jag syftade på när jag inledningsvis sade att vi i omorganisationen av gatu- och fastighetskontoret framöver får fundera över hur vi ska se till att sträva mot målet att vara den mest tillgängliga huvudstaden år 2010. Då är de här pengarna oerhört viktiga. Det finns en bred samsyn i fullmäktige. Jag tror att det är bra att vi

fortsätter diskussionen om hur vi på bästa sätt kan växla ut pengarna för att staden ska bli mer tillgänglig.

Anförande nr 9

N i n a E k e l u n d (kd): Jag vill först komma med en kommentar till Margareta. Jag tycker att det är bra att vi tar upp attitydfrågorna. Jag tror att det är jätteviktigt. Det handlar om synen på människan och det är något man måste erövra om och om igen. Det är jätteviktigt. Det uppskattar jag.

Jag vill också komma med en kommentar när det gäller handikappråden. Jag sitter i utbildningsnämnden och märker att handikapprådet kommer in med sina synpunkter efter att vi har tagit beslut. Jag tror att det kan gå till så på andra nämnder också. Då får vi tyvärr inte in de goda synpunkter som finns. Jag tror att det kan behövas stöd från politikerna, och stöd från dig Margareta som är ansvarig för den frågan, för att lyfta den och tala om hur staden fungerar och när man ska komma in med synpunkter. Då är de med i processen. Jag tror att vi måste stötta varandra. Det är jätteviktigt. Jag hoppas att du tar till dig det.

Det andra jag har upptäckt när det gäller inflytande från handikappade är att många föräldrar och brukare sällan kommer in i handikappråden. Brukarinflytandet är jätteviktigt. Vi hade den diskussionen när vi diskuterade särskolan förut. Hur kommer föräldrarna in? Hur kollar man av vad föräldrar och anhöriga tycker? Vi gör inte det i dag, och tyvärr fångar inte handikapprådet alltid upp detta. Det är en jätteviktig aspekt att ha med när vi i framtiden agerar för att bli den mest tillgängliga staden.

Kommer du att jobba för detta, Margareta?

Till Leif vill jag säga: Det var inte meningen att vara raljant när jag talade om avfasning. Det är viktigt med avfasning, men det som oroar mig är att pengarna kanske inte går till rätt ställe. Det kanske är pengar som man skulle kunna ta från gatans budget där man snor pengar från tillgänglighetsmedlen.

En annan sak som ligger inom gatans område var urusel i vintras. Det var massor av snö. Det gick inte att komma fram med rullstol. Man var isolerad som rullstolsbunden. Det var fullt med sand på gatorna. Det var otroligt svårt att komma fram med rullstol. Då händer det lätt olyckor.

Kommer du att försöka lyfta de frågorna så att man i de kriterier som Ann-Katrin har tagit upp försöker få in de här små sakerna i varje del, även de som inte handlar om traditionella frågor inom handikappområdet? Man måste få in alla de här delarna. Skottning till exempel är något som måste prioriteras. Man måste få bort sanden illa kvickt. Det handlar om de gående också. Det gäller att tänka rullstol, tänka döv, tänka blind hela tiden inom alla områden i hela staden.

Anförande nr 10

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Jag kan inte låta bli att kommentera den del som tillhör funktionshindrade klasser och särskoleklasser. Schabloniseringen innebär inte att man inte skyddar särskolan och funktionshindrade klasser. Däremot ska man ha

en tydligare styrning och uppföljning även på funktionshindrade klasser och särskoleklasser.

Jag vill bestämt säga ifrån när det gäller skolskjutsarna. De är inte avskaffade på något sätt. Jag tror att alla kommer ihåg debatten om FH-klasserna. Skolskjutsarna hade fram till det ärendet legat på stadsdelsnämnderna. Det hade de gjort i många år, så det blev ingen förändring. Särskolans skolskjutsar är nu också ute på stadsdelsnämnderna. Det innebär inte att de är avskaffade.

Förutom uppföljningen av särskolan skulle jag vilja göra några kommentarer. Vi har bestämt så i ärendet. Uppföljningen sker kontinuerligt i samarbete med SLK och utbildningsförvaltningen gentemot stadsdelsnämnderna. Man har jämförelsesiffror och kommer att jämföra stadsdelarna med varandra. Det ser faktiskt väldigt olika ut hur effekterna av schabloniseringen har blivit. Den uppföljningen är i gång, precis som vi har beslutat i fullmäktige.

Anförande nr 11

A n n e - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Kollektivtrafiken är förvisso inte stadens ansvar, men det är ju inte meningsfullt att göra busshållplatserna tillgängliga om inte folk kan komma på bussarna. Vi har ett fungerande samarbete med SL. Jag sitter i kollektivtrafikutskottet. Vi träffar löpande SL. Handikappfrågorna och tillgängligheten står alltid på dagordningen. Det är hela tiden diskussioner där vi pushar på varandra från ömse håll.

Bussarna håller till exempel på att bytas ut successivt så att det så småningom kommer att vara idel låggolvsbussar som är tillgängliga för rörelsehindrade. Det är ju en hjälp även för dem som har barnvagnar med sig.

Jag tycker också att när det gäller den fysiska tillgängligheten har handikappråden varit en väldigt god hjälp. Man har ofta konstruktiva synpunkter som vi kan använda.

När det gäller de 100 miljonerna i tillgänglighetsprojektet börjar jag känna en viss irritation över de ständiga påståendena att vi skulle använda pengarna till vanligt underhåll. Jag går alltid igenom listorna till de olika projekten. Det är tillgänglighetsskapande åtgärder. Om vi inte har nått hela vägen när det gäller den fysiska tillgängligheten beror det inte på att vi använder pengarna till annat i gatu- och fastighetsnämnden. Det beror på att behoven är så oändligt stora. Det är ett sisyfosarbete. Vi jobbar hela tiden. Det är tillgänglighetsskapande åtgärder vi använder de 100 miljonerna till, ingenting annat.

Vi inhämtar hela tiden synpunkter från stadsdelsnämnderna. Kulturnämnden och idrottsnämnden får sin beskärda del. När det gäller just de här pengarna handlar det om den fysiska tillgängligheten. Det finns mycket annat att göra på den sociala sidan.

När det gäller handikappråden kan jag till viss del hålla med om att det ibland är lite svårt att tajma det hela så att man får handikapprådets synpunkter i tid innan man fattar besluten. Men det är ett ömsesidigt ansvar. Nämnderna måste se till att distribuera protokollen. Men handikappråden måste också planera sina möten så att vi hinner få in synpunkterna. Min erfarenhet är att det har glappat där också ibland.

Anförande nr 12

N i n a E k e l u n d (kd): Jag tycker att det är roligare att prata om roliga saker än om negativa. Jag ska ta upp tre saker som tyvärr inte har fungerat.

En sådan är det nya resursfördelningssystemet med de schabloniserade grupperna. Det har hört av sig föräldrar till mig som tycker att det är jättetråkigt att de inte får vara med och bestämma över huvud taget. Det har visat sig att detta leder till att särskolor får mindre pengar. De sätts i grupp fyra trots att de kanske är behövande enligt grupp fem. Det gör att assistenter försvinner med mera. Det blir en verklighet när någon annan bestämmer.

Eftersom det har kommit ut otroligt lite information till föräldrarna om det här systemet undrar de hur det här påverkar deras barns framtid. Kommer det att hänga över dem som något negativt vilken nivågrupp de har varit i? Det är något att tänka på att gå ut med information till föräldrarna. Tyvärr slår det fel i systemet.

När det gäller skolskjutsarna har vi haft en sådan debatt förut, och det känns inte kul att ta upp en skolskjutsdebatt igen. Men tyvärr står det i ärendet att det är stadsdelsförvaltningen som bestämmer och att närhetsprincipen ska gälla. Det kommer i framtiden att bli svårare för elever i framtiden och för föräldrar om de vill ha sitt barn i en annan kommun. Det är bara att konstatera att det är pengarna som har fått gå före. Valfriheten har minskats i ett enda slag.

Jag har en kompis som är mamma. Hon är alltid blå under ögonen. Jag har alltid tänkt att hon är taskigt sminkat, tills jag förstod varför hon är blå under ögonen. Hon vakar på nätterna över sitt barn. Pappan tar ena halvan av natten, mamman tar resten. Hon har fått diabetes nu för att hon är vaken varenda natt. Hon vände sig till sin stadsdel för att försöka få hjälp på nätterna. Hon hade hjälp fem nätter i månaden. Hon behövde mer hjälp. Läkaren sade till henne att hon inte fick fortsätta att vara vaken på nätterna. Hon fick nej. Detta är i Stockholms stad. Det räckte inte att hon var blå under ögonen och hade fått diabetes. Hon fick nej. Sju nätter i månaden är för mycket. Fem är max vad vi kan ge dig.

Tyvärr tycker jag inte att det är passande om Stockholm ska vara världens mest tillgängliga stad år 2010.

Anförande nr 13

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige och Nina Ekelund! Det är svårt att diskutera enskilda ärenden. Det ska man inte ge sig in på så här i en talarstol.

Däremot vill jag ta upp några frågor, även om Anne-Marie Strömberg också tog upp dem. Det handlar om handikappråden. De har ändå fått nya instruktioner som vi hoppas ska ge eko i hur man jobbar. Det har också visat sig att man i många förvaltningar och nämnder inte har brytt sig om att efterfråga handikappråden. Man har inte ens brytt sig om att träffa handikappråden.

Jag kan också säga att många politiker är ganska handfallna när man träffar handikappråden och de vill föra en dialog och diskutera med politikern. Man vet inte

alltid riktigt vad man ska svara på eller hur man ska föra dialogen. I vissa fall kommer de alldeles för sent. Det har jag hört. Jag har dock själv aldrig drabbats av det. Det kanske beror på att jag är engagerad och intresserad. Protokollen får jag i förväg så att jag vet om de har tyckt något speciellt om något ärende.

Det är en diskussion som har tagits upp. En annan diskussion som har tagits upp är att man från de olika förvaltningarna måste remittera ärenden så att man får möjlighet att tycka något.

Det finns naturligtvis mycket kvar att göra, och det finns många idéer. Ibland blir det fel hur mycket man än jobbar, som i fallet med Hammarby sjöstad. Det får vi ta åt oss. Det är inte alltför länge sedan som Globen byggdes. Den visade sig vara totalt otillgänglig för funktionshindrade.

Det finns många ställen där man inte tänker på hur färgsättningen är för den som är synskadad. De snubblar runt därför att det ska vara så klatschigt och färgnyanser som kanske inte ens jag ser fastän jag bara är lite närsynt.

Det finns väldigt mycket att jobba med. Det håller jag med om.

Jag hoppas och tror på ett gediget arbete och på att vi ska ha tillgänglighetsplaner. Man måste uppmuntra alla politiker att hålla tummen på ögat på sina förvaltningar och ser till att tillgänglighetsplanerna finns och att man lever upp till det och levererar. Det är på det sättet man kan lära sig mer. Vi är tyvärr många gånger okunniga. Vi måste lära oss att bli uppmärksammade på vad vi kan göra bättre.

Jag tror att det här ska kunna bli ett bra arbete. Jag hoppas naturligtvis att vi år 2010 är världens mest tillgängliga huvudstad.

*§ 6 Interpellation om utrymmeskonflikter mellan hushållssopor och källsortering
(nr 2005:5)*

Anförande nr 14

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 15

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande! Jag tackar så mycket för svaret, även om jag inte tycker att jag har fått svar på den mest intressanta frågeställningen. Borgarrådet har ju passat ganska ordentligt på frågan när det gäller vad man ska prioritera när det gäller utrymmesbegränsningarna. I Fältöversten handlar det mycket om en konflikt om utrymme mellan källsortering och sopor.

Borgarrådet svarar att det vanligtvis inte finns någon konflikt när det gäller hanteringen. Det är ju just det som är grejen i det här fallet. Därför vore det intressant att höra borgarrådets svar. Här har vi ett konkret fall där det handlar om att man måste ta ställning till vad som är viktigast. Är det lägenheternas sophantering, eller är det möjligheten att källsortera? Det är det som konflikten i stor utsträckning handlar om. Därför vore det intressant att få ett rakt svar på den frågan.

Anförande nr 16

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande! Nu ställer Ulla Hamilton en alldeles annorlunda ställd fråga till mig. Jag har svarat på de frågor som framkommer i interpellationen. Mitt svar handlar om boende i Fältöversten och Centrumkompaniet.

Frågan handlade om att man stängde deras sopnedkast väldigt hastigt. Mitt svar går ut på att jag absolut inte tycker att man ska stänga sopnedkassen utan att först ta en diskussion med de boende. Detta har en enig styrelse i Centrumkompaniet också tyckt. De har lagt ett beslut om hur de tycker att den framtida sophanteringen ska vara i Fältöversten. Det innebär att man faktiskt stänger, men ändå har en diskussion med de boende först och ger dem möjlighet att hantera både sina källsorterade avfallsfraktioner och sina hushållsavfallsfraktioner inom fastigheterna. Det är en mycket bra service. Det är en mycket bättre service än vad många andra har som inte har möjlighet att gå med sitt avfall till något näraliggande eller direkt i fastigheten.

Det bästa vore om vi kunde hitta möjligheter för fler än för Fältöverstens boende att hantera sina avfallsfraktioner inom fastigheten.

Producentansvarsavfallet är ju inte något som kommer från himlen. Det har man ju själv tagit hem från affären. Det är också ens egna avfallsfraktioner. Det är ingen skillnad på dem och de vanliga hushållssoporna ur den aspekten. Att man ska lägga dem i olika kärl är ju något som vi ska göra därför att det då går att återvinna på ett bättre sätt. Det är inte något som Stockholms kommun är ensam om. Det är lagstiftning som hanterar det.

Därför tycker jag att jag har svarat på frågorna. För mig finns det inte mer att säga om det.

Anförande nr 17

Ulla Hamilton (m): Ordförande, fullmäktige! Min andra fråga lyder: Hur anser du att prioriteringen ska vara vid utrymmeskonflikt mellan hanteringen av hushållssoporna och möjligheten att källsortera i flerfamiljshus?

På den frågan har borgarrådet svarat: Vanligtvis finns ingen konflikt när det gäller hanteringen av hushållssopor i förhållande till möjligheten för fastighetsnära källsortering. I de fall konflikt trots det uppstår måste konflikten lösas från fall till fall och med inflytande från de boende. Normalt ligger det i såväl fastighetsägarens som de boendes intresse att få till en bra lösning för hanteringen av både hushållssopor och förpackningar.

Jag har en väldigt enkel fråga. I det här fallet handlar det om en konflikt och jag vill veta vad borgarrådet prioriterar i denna konflikt. Är det hushållssoporna eller är det källsorteringen?

Anförande nr 18

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Ordförande, fullmäktige! Konflikten handlade inte om den ena eller den andra fraktionen avfall. Den handlade från början om om man skulle stänga ett sopnedkast eller inte.

Många som har sopnedkast källsorterar inte så väl. Nu har vi en lagstiftning som säger att vi ska källsortera till en viss nivå. Det är inte någon kommunal uppfinning som vi har hittat på. Det är något som vi ska göra enligt lag, och som man gör i hela Sverige.

För de boende i Fältöversten blev ju lösningen väldigt bra. Ofta finns det möjlighet i husen om man verkligen ser efter. Lösningen här blev ju att man kan lämna båda fraktionerna inom sin fastighet. Det är ju mycket bättre service än väldigt många andra har.

Jag förstår inte vad det skulle vara för konflikt. Den ena avfallsfraktionen ska hanteras lika väl som den andra. Alla avfallsfraktioner ska ju tas om hand på något sätt. De ska helst inte blandas för då hamnar vi i att vi inte kan återanvända och återvinna på det sätt som hela systemet för avfallshantering är upplagt. Det är upplagt på att vi först och främst ska minimera soporna, i andra hand ska vi återanvända, i tredje hand återvinna, i fjärde hand återvinna med förbränning – alltså med energiutvinning – i absolut sista hand ska vi deponera.

I de flesta fall finns det möjligheter i fastigheterna. Det kan naturligtvis kosta en del. I det här fallet var det Centrumkompaniets fastigheter. De hade möjlighet att inrymma detta. Det kostar inte mer för de boende. De får en bättre service än de flesta andra människor. Någon konflikt kan jag verkligen inte se.

Anförande nr 19

A n n e - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag har svårt att förstå konflikten. Det handlar om att vi måste ha en sophantering och en källsortering som fungerar även för människor som är rörelsehindrade. Det var det som gjorde att det blev problem i Fältöversten. Jag har förstått att det är en fastighet där det bor många äldre och funktionshindrade och många som har hemtjänst. Därför är det ju olyckligt om man stänger sopnedkassen först och försöker hitta en lösning sedan. Det var klantigt hanterat. Det är det intryck jag har fått. Jag sitter inte i det här bolaget, men jag har fått den uppfattningen.

Jag har också fått uppfattningen att det var en enig styrelse. Enligt borgarrådets svar var det en enig styrelse som ställde sig bakom den nya lösningen, som jag tycker verkar vara bra. Vi klarar källsorteringen och det är en bra tillgänglighet. Jag förstår inte vilken annan lösning Ulla skulle vilja ha. Det var en enig styrelse. Man har i efterhand rättat till det som blev fel från början. Har ni några andra förslag?

Anförande nr 20

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag måste säga att det kan vara svårt att ge ett rakt svar på en fråga. En anledning till att man har utrymmeskonflikten är att man har stängt flera sopnedkast och valt att hitta lösningen att ta in källsorteringsmöjligheterna i de rum som tidigare var till enbart för hushållssopor.

Hyresgästerna är inte alls speciellt nöjda med detta. De vill hellre ha kvar den modell som fanns tidigare. Det är just det det handlar om. Det blir faktiskt en konflikt. Vivianne Gunnarsson vill uppenbarligen inte säga att det är viktigare att hyresgästerna får bra möjligheter att hantera sina hushållssopor än att vi inom ramen för stadens fastigheter ska leva upp till producentansvarslagen, vilket egentligen inte är någon legal skyldighet för staden som hyresvärd.

För min del är det väldigt enkelt att svara på frågan. Jag tycker att det är självklart att man ser till att hushållssoporna och hanteringen kring dem är prioriterat och att det fungerar så bra som möjligt. I det här fallet fungerar det inte bra. Det beror bland annat på att man från majoriteten har drivit en tydlig politik där man vill att källsorteringen ska vara en viktig del. Det leder naturligtvis till att de bolag och förvaltningar som finns i staden försöker leva upp till den politik som majoriteten har.

Jag tycker att Fältöversten är ett utmärkt exempel. De boende har fått en mycket sämre lösning än man hade tidigare. De är inte alls nöjda med detta. Det var därför en enig styrelse sade att man skulle öppna sopnedkassen. Det är inte så att en enig styrelse har ställt sig bakom förslaget att stänga. Tvärtom. En enig styrelse har sagt att man ska öppna sopnedkassen igen.

Vi ser att det här inte är en speciellt bra lösning.

Jag vill fortfarande ha ett svar från Vivianne Gunnarsson. Vad prioriterar du, sophanteringsutrymme eller källsorteringsutrymme?

Anförande nr 21

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ulla Hamilton! Du kommer inte med sanningen. Jag har beslutet från Centrumkompaniet här. Sopnedkassen stängdes inte av någon politisk församling. I Centrumkompaniet har en enig styrelse fattat beslutet att hushållssoporna ska lämnas i sopskåp på gården. Samtidigt utnyttjas flera av de tidigare soprummen för källsortering för återvinning och för separerat elektronikskrot och annat miljöfarligt avfall. Samtliga sopnedkast stängs.

Detta beslut har styrelsen tagit i enighet.

Jag tycker att det är knepigt att komma med en sådan propå. Det finns ingen konflikt mellan sopor och källsortering. Om man inte lägger de källsorterade förpackningarna i de sorteringskärl som finns lägger man dem ju i soppåsen. Då blir det en hushållssopa. Det är inte den inriktning som finns i lagstiftningen. I lagstiftningen sägs att den som använder det som sedan blir sopor ska själv sortera det. Så är det.

Fastighetsägaren ska också se till att det finns en infrastruktur som motsvarar det. Det kan finnas utrymmeskonflikter i olika fall. Den utrymmeskonflikt som fanns i det här fallet var väldigt liten eftersom man kunde ordna ett väldigt gott omhändertagande av både producentansvarsavfallet och hushållssopor och dessutom elektronikskrot och miljöfarligt avfall. Det behöver man inte samla in i en fastighet om man inte vill. Det ska man egentligen själv se till att man blir av med.

Man måste helt enkelt lära sig den lagstiftning vi har kring hur vi ska hantera avfall i framtiden. Vi kan inte bara köpa fler och fler prylar utan att tänka efter hur man ska bli av med prylens förpackning eller prylen själv när den blir gammal.

Anförande nr 22

A n n e - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Fortfarande tycker vi från Vänsterpartiet att vi ska ha en sophantering med källsortering, och att det ska vara en tillgänglig hantering som fungerar även för människor som är äldre eller rörelsehindrade.

Det som blev fel i det här fallet var att sopnedkastet stängdes, att man hade en dålig lösning och inte hade haft samråd med de boende. Det var fel. Frågan har lyfts till styrelsen i Centrumkompaniet och det har tagits ett nytt enigt beslut om en annan lösning. Den är tillgänglig och med möjlighet till källsortering. Jag tycker att lösningen verkar vara bra. Styrelsen var dessutom enig.

Jag blir inte klok på vad ni vill från moderat håll. Innebär det att vi inte ska ha någon källsortering? Ska vi ha sopnedkast och vräka ned soporna i en enda röra där? Då kommer vi faktiskt i konflikt med annan lagstiftning. Om det är det ni vill får vi ta en diskussion om ny lagstiftning. Det tycker jag vore tråkigt för miljön om det blev så.

Jag tycker att Centrumkompaniets styrelse verkar ha ordnat upp problemet i efterhand. Det var tråkigt att det blev som det blev, men nu är det tillrättat och det verkar vara en fungerande lösning.

Alla är inte alltid nöjda med föreslagna lösningar. Det verkar ändå som om det är bättre möjligheter till källsortering och bekvämare för hyresgästerna i Fältöversten än vad det är på många andra ställen. Det håller jag med föredragande borgarråd om.

§ 7 Interpellation om ny begravningsplats i Järvaområdet (nr 2005:9)

Anförande nr 23

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag vill hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 24

L o t t a G r a v e n i u s (fp): Ordförande, fullmäktige! Först vill jag tacka borgarrådet Gunnarsson för ett svar som har en positiv ton, men som egentligen inte mynnar ut i någonting. Den fråga jag har ställt om vad som har hänt och vilket arbete borgarrådet ämnar göra för den nya begravningsplatsen får inte något svar. Det är goda intentioner. Det är samarbete med stadsbyggnadskontoret och stadsbyggnadsborgarrådet, men inte något mer.

Frågan är jätteviktig, kanske inte för oss som finns här i salen. Vi tror ju att vi är odödliga allihop. Det finns många människor framför allt runt Järvafältet som nu måste åka nästan ända ut till Tyresö för att besöka sina anhörigas gravar. Det är ont om kistgravar. Det är det den nya begravningsplatsen är bra för. Många religioner kräver kistgravar. Man kremerar inte sina anhöriga.

Många är nu tvungna att åka till andra sidan staden. Dessa människor är i stor utsträckning inte bilburna. En resa med kommunala trafikmedel – även om de är utmärkta – tar väldigt lång tid.

Det finns massor av planer för Järvafältet. Vi har fått miljömiljarden till stadsdelsnämnderna. Den har vi tyckt till om. Det finns många goda intentioner, men det står inte ett enda ord om denna begravningsplats. Det är jag lite förvånad över med tanke på borgarrådets positiva inställning.

Det nämns också att det har bildats en tvärpolitisk grupp i kyrkogårdsnämnden för denna fråga för att driva på. Jag sitter själv i den gruppen. Den här interpellationen är naturligtvis mitt sätt att försöka få fart på frågan. Det har gått i stå. Det är många år sedan jag väckte frågan i Kista, där jag bor. Det är flera år sedan vi avlämnade ett positivt svar angående Hägerstalundalternativet.

Jag undrar vad borgarrådet vill göra. Det här svaret säger inte någonting. Jag hoppas att borgarrådet kan ge mig ett tidsalternativ. När ska tidsplanen komma i gång?

Anförande nr 25

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, Lotta Grevenius! Jag tycker att det är bra att du har lagt motionen. Det behövs påstötningar. Vi har hållit på ganska länge och diskuterat en ny kyrkogård i olika majoriteter. Det är inte beroende av att det inte finns begravningsplatser nog. Det är det faktiskt inte. Det är lite ont om kistbegravningsplatser på den norra sidan av staden, men totalt sett har nog Stockholm så att det räcker. Däremot är det ganska långt till begravningsplatser för dem som bor vid Järvafältet. De ligger nu oftast på den södra sidan av staden.

Jag håller med om att det skulle vara bra att komma till skott när det gäller en begravningsplats på norra sidan. I budgeten för 2005 har kyrkogårdsnämnden i uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadsnämnden säkerställa utbyggnaden av en ny begravningsplats i norra Stockholm. Det tycker jag är ett steg, och jag tycker att det är ett svar på din fråga. Det finns en intention i budgeten att arbeta med denna fråga under 2005.

Stadsbyggnadsnämnden och kyrkogårdsnämnden måste uppmana respektive förvaltning att utreda nuvarande förutsättningar. Frågan har ju till och från varit uppe i nästan 20 år. Vi har haft diskussioner med andra kommuner. Man tänker sig att en ny begravningsplats på den sidan staden kommer att anlitas av andra kommuner.

Vi har nog ändå släppt tanken på att göra något gemensamt med andra kommuner och försöker i stället hantera det i samband med att Järvafältets naturreservat kommer till stånd. De förslag som i dag finns och som är reella är de som har varit i samband med framtagandet av planerna för Järvafältet.

Där finns det två placeringar. Den ena är mycket problematisk eftersom det finns en motorklubb som använder just den marken. Olika partier tycker olika om detta. Egentligen skulle motorklubben ha varit borta för länge sedan. Jag tror att vi i så fall hade fått ännu mer fart på planerna.

Det är svårt att säga något mer om detta annat än att vi under 2005 arbetar på att få fram både Järvafältet och kyrkogården.

Anförande nr 26

L o t t a G r a v e n i u s (fp): Jag tror inte att det är gott om kistgravar i dag. Om vi ska göra en begravningsplats vid Hägerstalund, där motorcrossbanan nu ligger tar den åtminstone tio år att färdigställa. Det ska utlysas en arkitekttävling, och marken ska saneras. Vi har den nya begravningsplatsen färdig om tio år.

På sätt och vis är det faktiskt bråttom, även om borgarrådet inte tror det. Jag tackar ändå för att vi är så angelägna, både borgarrådet och jag, om denna begravningsplats.

*§ 10 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Skolket i stadens gymnasieskolor*

Anförande nr 27

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Sedan förra läsåret har skolket i stadens gymnasier ökat med 20 procent. Närvaron har följts upp under många år i Stockholms skolor. Aldrig någonsin har det skett en så markant förändring i fel riktning som nu när skolket har ökat så mycket på ett enda år.

Det är helt uppenbart att detta sammanfaller med det beslut som har fattats i denna sal och tidigare i utbildningsnämnden om att man ska ta bort skolket ur betygen. Kan skolborgarrådet Mirja Särkiniemi erkänna att det är detta beslut som har lett till att skolket nu ökar? Kan skolborgarrådet erkänna att hon överväger hur klokt det var?

Anförande nr 28

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Ordförande, fullmäktige! Jag erkänner aldrig någonting.

Det finns olika anledningar till skolk. Det visar den senaste veckans diskussioner. De orsakerna tror jag inte att vi kommer åt med att skriva in skolket i slutbetyget. I ytterstadsgymnasierna anger skolledningarna att skälet är att många av eleverna mår oerhört dåligt. Från innerstadsgymnasierna kunde vi höra på rådslaget att man tyckte att det var bättre att stanna hemma och plugga. Man tyckte inte att innehållet på lektionerna var så bra.

Självfallet måste skolket åtgärdas. Men det rätta sättet är inte att skriva in det i betyget. Låt oss jobba vidare med webbsidor, indraget studiebidrag, frånvarobladd, något som har varit väldigt effektivt på hotell- och restaurangskolan. På så sätt har man kunnat starta en dialog med eleverna, vilket har gjort att situationen har förbättrats.

Men man måste framför allt göra en tidigt upptäckt, redan i grundskolan. Det visar forskningen. Det är där skolktendenserna börjar, i åttan och nian. Enligt forskningen är det lite för sent att vidta åtgärder i gymnasieskolan och absolut för sent att åtgärda detta i slutbetyget. Tidig föräldrakontakt är självfallet också viktigt. Det är dessa åtgärder tillsammans med elevhälsostrategin, att man tittar på elevernas totala hälsa, som kan göra susen. Men att ange skolket i slutbetyget är inte den enda åtgärden som löser alla problem.

Anförande nr 29

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Det är ju ingen som påstår att den enda åtgärden mot skolk skulle vara att skriva in det i betygen. Jag har inte hört någon person som påstår det. Men det är *en* åtgärd. Mirja säger att skolket inte påverkas om man skriver in det i betyget och att det beror på en massa andra saker, att lektionerna är tråkiga och så vidare. Men det var de väl i så fall också förra året.

Var de jätteroliga förra året? Förändringen innebär ju att skolket har ökat med 20 procent på ett enda år. Det enda som har hänt under detta år är att ni har tagit bort skolket ur betygen.

Om skolborgarrådet kan belägga att lektionerna i år är mycket tråkigare än förra året kan ju borgarrådets förklaring hålla. Men annars är den enda rimliga förklaringen till att skolket ökar just i år att ni har fattat beslut om att ta bort skolket ur betygen.

Sedan säger borgarrådet gång på gång att det är för sent att ange skolket i slutbetyget. Det centrala är ju att det ska anges i terminsbetygen, i åttan, i nian och på gymnasieskolan. Det är ju den reformen som vi genomförde. Varje termin fick eleverna med sig en signal hem. Det var precis som en flicka som var 17–18 år sade i TV: Står det i betygen, då blir det skämmigt att visa upp det för morsan och farsan. Då är jag nog hellre närvarande.

Det är precis det som har hänt. När vi införde detta minskade skolket, och när ni nu tar bort det ökar skolket igen, såvida inte lektionerna är jättetråkiga just nu, men det får skolborgarrådet gärna utveckla.

Anförande nr 30

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Jag tycker att det är ett konstigt resonemang. Står det i slutbetyget, Janne Björklund, säger eleverna att de inte visar betyget för föräldrarna. Att över huvud taget säga som du är bara båg.

Dessutom ökade skolket under den tid som det var antecknat i betygen. Hela förra året var det så. Vi tog bort det i och med skolplanen.

Det är inte heller i enlighet med lagstiftningen. Vi får inte skriva detta i betygen. Hur svarar vi då när vi gång på gång – vilket redan har hänt – blir prickade från Skolverket? Vi får inte skriva in skolket i betygen. Då måste man ju jobba på ett helt annat sätt än att tro att allt löser sig då. Det är ju det enda som du har kommit med, att allt fixar sig om man skriver in skolket i slutbetyget.

Anförande nr 31

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Skolborgarrådet försöker att blanda bort korten. Du pratar bara om slutbetygen. Det är riktigt att Skolverket har gjort en kontroversiell tolkning av skollagen när man säger att det förmodligen inte är tillåtet att skriva in skolk i slutbetygen. Men jag talar om de nio betygstillfällen som eleverna har dessförinnan, i åttan, i nian och på gymnasieskolan. Där har Skolverket inte haft några som helst invändningar. Varje kommun och varje skola i Sverige får, om man bestämmer det, skriva in elevernas frånvaro i betygen. Det är inte alls olagligt.

Då säger Mirja Särkiniemi att man i stället ska lösa det genom en webbsida. Ja, men hur då? Hur ska en webbsida kunna lösa detta? Det har varit en väldigt skarp åtgärd att skriva in skolket i betygen. Det visar att det är viktigt med närvaro, att lärarna måste följa upp och kontrollera den noggrant. Det var precis det som hände. Skolket minskade med en tredjedel i Stockholm när vi införde detta i betygen. Nu ökar

skolket och den olovliga frånvaron kraftigt igen. Alla andra åtgärder som du är för är jag också beredd att vidta, att dra in studiemedel via Centrala studiestödsnämnden och så vidare. Det är ju regeringen som stoppar det, inte vi. Vi är för det och alla andra åtgärder också. Men det är denna åtgärd som har gett effekt, och nu struntar ni i det.

Anförande nr 32

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Vi tror snarare att tidig föräldrakontakt är bättre. Får mamma och pappa veta det från läraren direkt har det nog mycket större effekt än om man ska vänta på betygen.

Fråga nr 2. Egendomsstiftelsen

Anförande nr 33

Borgarrådet N o r d i n (m): Ordförande! Jag förstår att det har varit en nervös väntan för borgarrådet Rönngren.

Vi brukar ofta i den här salen diskutera behovet av att alla kommuner i regionen tar sitt ansvar för bostadsbyggande. I takt med sjunkande opinionssiffror planerar Socialdemokraterna att lägga in saker och ting i stiftelser för att det ska förhindra en kommande borgerlig majoritets möjligheter att påverka. Däribland har ni tänkt att lägga in 26 000 hektar mark i en stiftelse.

Mycket av den här marken som Stockholms stad äger ligger i andra kommuner. Då är min fråga till borgarrådet Rönngren om detta kommer i konflikt med dessa kommuners bostadsplaner. Hur kommer det i så fall att hanteras?

Anförande nr 34

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Den som väntar på något gott väntar aldrig för länge.

Ja, man kan ha många diskussioner om denna egendomsstiftelse och grönmarksstiftelsen. En av dessa diskussioner gäller den mark som kan exploateras för bland annat bostadsbyggande och bostadsändamål. Detta ärende kommer senare till fullmäktige. Det finns nog en del andra frågor att klara ut på vägen hit. De frågor som har beretts är just vilka behov som kranskommunerna har av bland annat bostadsbyggande och exploatering. Där behöver det inte vara någon motsättning. Det har varit många och breda kontakter mellan Stockholms stads tjänstemän och de kommuners tjänstemän som har berörts i de olika delarna.

Det är en väldigt stor stiftelse som vi diskuterar. Skälet är inte att vi tror att vi förlorar nästa val, utan det handlar om att säkerställa natur- och rekreationsområdena i Stockholms stad som en gång i tiden köptes in för bland annat rekreation och fritidsändamål, men också för att bygga bostäder i ett Stockholm som växer med en stor befolkning.

Det finns alltså många frågor som hänger samman med detta. Jag har fått underhandsrapporter om att de samtal som har förts har varit väldigt positiva. Kommunerna är väl införstådda med vad som kommer att ske.

Anförande nr 35

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag har en känsla av att det där kanske var en något glättad bild. Det finns kommuner som redan har uttryckt oro över att det här kommer i konflikt med de bostadsplaner som man har. Det handlar bland annat om Nacka och Salem. De har sett att detta skulle kunna komma i konflikt med deras bostadsplaner.

Om det inte är oron för nästa val kan man knappast förstå varför man i så fall har en så otrolig brådska med ett så komplicerat ärende. Ni och Stockholms stad riskerar ju att trampa på en hel del minor. Men, som sagt, vi får återkomma till den diskussionen. Men vore det inte tillfälle för Leif Rönngren att ge ett klart besked om att man kommer att respektera andra kommuners bostadsplaner? Eller ska Leif Rönngren vara övergatuborgarråd för hela regionen och säga: Nej, här får ni inte bygga bostäder? Nästa fullmäktigedebatt står Annika Billström här och skäller för att de andra kommunerna inte bygger tillräckligt mycket.

Anförande nr 36

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Det är väl ett känt faktum att man inte har byggt i speciellt stor omfattning i vissa kommuner runt om i länet. Men som jag sade är det här en viktig fråga. Beredningsprocessen fortsätter ju under tiden. Om det dyker upp frågetecken under resans gång tycker jag att det är viktigt att man reder ut dem.

En sådan fråga är bostadsexploateringen. I finansieringen av denna stiftelse – men det är inte klart till hundra procent i alla delar – är att stiftelsen skulle kunna få ekonomi genom att möjliggöra för exploateringar i framtiden för att man ska kunna bygga bostäder. Men jag vill återigen säga att det främsta syftet med detta är att säkra naturmarken. Det är en yta som är mycket större än vad Stockholm utgör i dag och som en gång inköptes för friluftssändamål och rekreationsområden. Alternativet till det vi gör i dag är ju väl känt. Det är de utförsäljningar av mark som den borgerliga oppositionen har flaggat för i sina budgetar.

Jag tror att det här är en viktig fråga, och jag ser fram emot fullmäktigedebatten när vi har ett bredare underlag att ta ställning till.

Anförande nr 37

Borgarrådet N o r d i n (m): Det här är ju helt fascinerande. Socialdemokraterna är inte beredda att stå här och säga att de respekterar de andra kommunernas bostadsplaner. Ni är väldigt snabba med att skälla ut andra kommuner för att de inte gör tillräckligt. Men ni är inte beredda att säga att ni respekterar deras bostadsplaner. Nacka är ju en kommun som bygger så att det knakar och har gjort så i många år. Du skulle väl kunna ge ett klart besked här. Självklart ska inte Leif Rönngren sätta käppar i hjulet för det.

Eftersom borgarrådet ändå tog upp det kan jag inte låta bli att kommentera detta med att man gör man det här för att säkra naturmark. Det visar ju också en misstro mot den kommunala demokratin i andra kommuner. Här ska Stockholms kommun vara överkommun för de andra 26 kommunerna. Det är ju inte underligt att vi får dåliga relationer med andra kommuner när ni har den attityden, det måste jag säga.

Men, som sagt, ta tillfället i akt nu och säg att ni klart ska respektera andra kommuners bostadsplaner!

Anförande nr 38

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Vi kommer nog att få all anledning att återkomma och diskutera Egendomsstiftelsen. Självklart ska man respektera andra kommuners önskemål om bostadsbyggande och exploatering. Det finns med som en del i det här ärendet som håller på att beredas och som ska fram till fullmäktige för beslut. Då kan vi också ta ställning till en helhet.

De flesta av de kommuner som är inblandade har haft möjlighet att komma med synpunkter. De har varit med och haft en dialog med Stockholms stads tjänstemän. En fråga som man har diskuterat hela tiden har varit kommunernas möjlighet att expandera, exploatera och bygga bostäder, industriområden och annat för framtiden. Det är självklart en viktig fråga för dessa kommuner, men det är också en viktig fråga ur ett regionalt perspektiv.

Detta ska bevakas. Självklart har alla kommuner självbestämmanderätt över sin egen verksamhet. Sedan är det så att den här marken inköptes en gång i tiden för stockholmarnas bostadsbyggande, rekreation och naturvärden, och det måste vi bevara.

Fråga nr 3. Äldreomsorgen söder om söder

Anförande nr 39

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Det är oroväckande rubriker i lokaltidningarna om äldreomsorgen. Jag har tagit mig med en av dessa tidningar som innehåller rubriken: *Frun glöms ofta bort av hemtjänsten*. Det gäller hemtjänsten i Skärholmen som man har fått ett ökat antal klagomål på. Chefen säger då: Det beror på att man inte kan kommunicera mellan de gamla och vårdbiträdet och att man har infört ett nytt system vad gäller klagomålen. Hon säger också att man har överbemanning i Skärholmen, så det kan inte bero på personalbrist. Vidare har det varit mycket neddragningar, men hon har inget facit på hur man ska göra det bättre för att det gamla paret i artikeln ska kunna få den hemtjänst som man betalar för. De har de inte fått, utan det har man missat.

Det är mycket värre i Enskede-Årsta. Det har man haft ett antal artiklar om. Den senaste handlar om kaos i hemtjänsten. Det finns människor som inte blir duschade. En äldre dam vill inte bli duschad av en man, och det kan man förstå. Hon får ingen hjälp att duscha på flera veckor. Jag återkommer med flera frågor från Enskede-Årsta.

Frågan är: Vad tänker borgarrådet göra för att se till att hemtjänsten fungerar? Det får inte vara så att de äldres biståndsbeslut inte utförs. Det är ändå du som är ansvarig i staden för den här frågan.

Anförande nr 40

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Helt rätt, Margareta Björk. Beträffande Enskede-Årsta, som också är den stadsdel som jag själv bor i, har jag varit där och diskuterat med dem. De har ganska stora problem inom Enskede-Årsta, men inte av den arten. De har mycket diskussioner med de fackliga organisationerna. De har också haft en besvärlig situation beroende på att Östermalms stadsdel tidigare köpte tjänster av Enskede-Årsta eftersom man inte hade någon egen verksamhet på Östermalm. Detta ger också efterverkningar nu. Man håller också på med en omstrukturering av det enkla skälet. Det kan ju hända att någon inte har fått den hjälp som man är berättigad till, men så ska det ju naturligtvis inte vara.

Det är likadant i Skärholmen. Den som har fått en biståndsbedömning ska självfallet få den hjälpen. Jag får helt enkelt kolla upp hur det är just där.

Anförande nr 41

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag kan inte låta bli att späda på det som händer i Enskede-Årsta. Förutom den äldre damen, som inte vill bli duschad därför att hon inte vill bli duschad av en man, säger personalen att man inte vill ställa upp på bild därför att man är rädd för repressalier. Det går också rykten om att de äldre inte får byta utförare, utan de ska till varje pris behålla den kommunala hemtjänsten. Dessutom säger din partikollega att det enda som man kan göra för att få en bättre hemtjänst är att höja skatten.

Du säger att man har problem med de fackliga organisationerna. Det är ju viktigt att man har facket med sig, att personalen känner sig delaktig i en förändringsprocess. Det har jag förstått att man inte har gjort på sina ställen i Enskede-Årsta.

Eftersom vi nu har dessa stadsdelsnämnder som ni är så väldigt rädda om måste man ju se till att de personer som har fått beslut om beviljande av hemtjänst följs upp och att man har en flexibel organisation. Du säger att du har varit där på studiebesök väldigt ofta. Men du måste ändå på något sätt visa på riktningen för hur man ska komma till rätta med problemen. Man kan inte bara skylla på facket eller på Östermalms stadsdelsförvaltning.

Anförande nr 42

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag skyller inte på någon av dem, Margareta Björk. Om du lyssnar noga talar jag om fakta, om vad som har hänt. Om du tror så mycket på lokaltidningen som du läste ur kanske du också har sett i andra tidningar att det står att man faktiskt har löst konflikten i samarbete med de fackliga organisationerna. Man har haft möten, lyssnat på varandra och kommit fram till att också facket ska lägga fram förslag till hur man ska jobba vidare. Jag tror att det är den vägen som man måste vandra.

Sedan står det i tidningen att de inte vågade gå ut med namn. Då vill jag påminna Margareta Björk om att det råkade vara i Enskede-Årsta som man under den förra mandatperioden stod och demonstrerade med påsar över huvuden. Så man kan nog inte säga att det var den enas eller den andras fel. Det var samma sak då. De demonstrerade med påsar över huvudena och krävde avsked av den direktör som fanns där då. Man har alltså haft många konflikter inom Enskede-Årsta. Tyvärr verkar det som att man inte riktigt har löst dem eftersom de återigen har blossat upp.

Jag hoppas att man långsiktigt ska lösa dessa konflikter. Det är det som är poängen. Konflikterna tar mycket tid, kraft och ork från människor, och där kan en enskild äldre hamna i kläm.

Anförande nr 43

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag tycker inte att jag har fått något svar på frågan hur borgarrådet tänker lösa detta med att äldre inte får den hemtjänst som de är beviljade. Det handlar om att de måste få de beviljade insatserna utförda. Det framkom ju att de inte får det. Jag tycker inte att jag har fått svar på frågan hur borgarrådet tänker att se till att de äldre får de beviljade bistånden utförda. Det gäller inte bara i Enskede-Årsta, utan det gäller i flera stadsdelar, men just nu är det framför allt Skärholmen och Enskede-Årsta som är på tapeten. Hur tänker borgarrådet följa upp så att de äldre får de beviljade biståndsbesluten utförda?

Anförande nr 44

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Till skillnad från Margareta Björk utgår jag inte från tidningsartiklar. Men jag håller med dig i sak. Den som har fått en biståndsbedömning ska självklart få den hjälp som man är berättigad till. Men sedan går jag inte in på ett enskilt ärende utifrån en tidningsartikel. Den enskilde kan också vända sig till klagomålshanteringen. Det är stadsdelens ansvar att se till att alla får den hjälpen. Det vet alla stadsdelar. Det har jag och alla andra talat om för dem väldigt tydligt. Men jag gör inte som du, utgår ifrån en tidningsartikel.

Fråga nr 4. "Gym"-upphandlingen i Hammarby Sjöstad

Anförande nr 45

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige, borgarrådet Rönngren! Det finns en friskvårdsplan för Sjöstadshallen som är under uppförande. Jag vill därför fråga: Anser du att ärendet angående valet av friskvårdsentreprenör i Sjöstadshallen har gått rätt till?

Anförande nr 46

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Med den kunskap som jag har fått efter att ha ställt frågan om turerna kring detta är svaret ja på den frågan.

Anförande nr 47

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Och den omständigheten att det samtidigt pågår en stor ”gym”-upphandling inom idrottsförvaltningen med mutanklagelser, överklagningar, domslut, vilket har gjort att vi har fått göra om hela gymhandlingen, det har inte påverkat? Du tycker fortfarande att det har gått rätt till?

Anförande nr 48

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Det Caroline tar upp nu är en helt annan frågeställning. Den frågan bör ställas till idrottsborgarrådet.

När det gäller Sjöstadshallen och förutsättningarna för att den skulle komma till stånd över huvud taget valde man att gå in i hyresavtalet som går ut på att GFK äger och förvaltar medan idrottsnämnden hyr. Sedan har man en entreprenör. Detta var förutsättningen för att hallen skulle komma till stånd. Hade inte den gjort det med mellanvåningen där gymmet nu är beläget hade inte heller bostadsexploateringen kommit tillstånd.

Utifrån detta tycker jag att det är viktigt att man har gjort den här bedömningen och valt den här konstruktionen, även om man givetvis kan fundera på vid vilka tillfällen man ska göra upphandlingar och vid vilka tillfällen man ska göra som man har gjort nu. Men utgångspunkten i denna affär har varit att det ska vara så fördelaktigt som möjligt för staden, dess medborgare och skattebetalarna. Utifrån detta har man gjort en korrekt och riktigt bedömning i alla fall som jag kan se nu av det underlag som jag har.

Anförande nr 49

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Borgarrådet tycker alltså inte att det hade varit lämpligt att tillfråga några fler friskvårdsentreprenörer. Marknaden är ju ganska stor i dag. Det finns kanske 10–12 entreprenörer på området. Här har man då tecknat ett avtal på tolv år, vilket jag tycker är en anmärkningsvärt lång tid, med en entreprenör samtidigt som det pågår en stor ”gym”-upphandling i Stockholms stad.

En entreprenör struntar ju i huruvida upphandlingen sker i idrottsförvaltningens eller i gatu- och fastighetskontorets regi. Det är Stockholms stad som är motparten. Jag tycker att det är olyckligt att man har valt att göra på det sätt som man har gjort när det gäller Sjöstadshallen.

Anförande nr 50

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Man kan naturligtvis ha synpunkter på och åsikter om detta förfaringssätt. Det tillhör ju inte det normala att man ingår så här långa avtal. Men som jag sade var det en förutsättning för att man skulle få till stånd hallen och också bostadsexploateringen. Utifrån det och den kunskap som man hade då var det riktigt att göra så här.

Sedan gjorde man en förfrågan till de största entreprenörerna som fanns på detta område för 1–1½ år sedan. Man ställde frågan helt allmänt och förde resonemang

med andra intressenter, men ingen hade kraft att kliva in. Jag har själv ställt frågan hur det hade sett ut i dag om man hade gjort samma bedömning. Då var svaret från gatu- och fastighetskontoret och projektledningen där: Ja, det skulle man nog ha gjort när det gäller formfrågan, men man hade nog frågat fler entreprenörer därför att marknaden ser annorlunda ut än vad den gjorde för 1–½ år sedan.

Jag tycker att det är en viktig frågeställning att man följer upp detta och tittar på när det är lämpligt att göra upphandling med förfrågningsunderlag eller när man sluter avtal. Men i det här fallet har man gjort riktigt, och inget fel har begåtts.

Fråga nr 5. Trafiksituationen i Gamla Stan och en skrivelse från invånare och företagare i Gamla Stan

Anförande nr 51

H a r d y H e d m a n (kd): Vi var några stycken härifrån och en del från stadsdelsnämnden Maria-Gamla Stan som var inbjudna till Gamla Stan i lördags. Då berättade man om trafiksituationen där. Det framkom att man hade skickat ett brev till gatu- och fastighetsnämnden den 2 december 2004 angående trafiksituationen i Gamla Stan. Man säger bland annat: Skyltning och information är och har varit minimal vid förändringen till låtsasgångator på somliga ställen. Taxi kör alltid för fort. Det finns ingen övervakning.

Det var väldigt många boende som var oerhört oroliga. De hade några krav, och det är föräldrarnas trafikgrupp, Agenda 21-gruppen och Stora Nygatans företagareförening som har skrivit under brevet. Nu har det varit byte på posten, men tror du att det kommer att få något svar på sin skrivelse? Det är väl det första man kan fråga om.

Anförande nr 52

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Självklart ska de som skriver brev till borgarråden eller till staden få svar på sina frågor. Jag har själv konstaterat att det ibland tar lite lång tid att få svar om man skickar brev till kommunens olika delar. Det här har jag ju själv rådigheten över – jag antar att det var mig du syftade på när du sade att det har varit byte på posten. Jag vet ju inte hur postgången är annars i Gamla Stan.

Men självklart ska du ha ett svar. Jag har haft kontakt med olika grupper, också inför denna lördag då jag själv tyvärr inte kunde närvara, för att diskutera trafiksituationen kopplat till Skeppsbrostråket och Slussenomdaningen. Jag vet att det finns många synpunkter och åsikter.

Jag ska genast tillbaka och se efter om det har blivit någon miss i rutinerna kring brevsvaret. Annars har jag kontakt direkt med flera i dessa grupper.

Anförande nr 53

H a r d y H e d m a n (kd): Ja, det är ju bra att man diskuterar sådant som har med omvandlingen av Skeppsbron och annat att göra. Men det här är tydligen en rätt akut sak. Jag måste erkänna att jag själv för några veckor sedan körde bil på Stora

Nygatan, och då såg jag ingen skyltning om att detta var en till hälften gågata, så jag parkerade där som vanligt.

Det är nog för närvarande lite dåligt med informationen. Det vore bra om borgarrådet kunde ta itu med det så att det blev en ordentlig information till oss andra som kommer utifrån.

Anförande nr 54

Borgarrådet Rönngren (s): Jag kan bara hålla med om det som Hardy tar upp. Det är självklart att om man vidtar en åtgärd eller gör en förändring i stadsbilden eller i gatumiljön måste man informera ordentligt och på rätt sätt. En sådan kampanj som pågår är ju informationen om 30-zoner som vi precis har infört på lokala bostadsgator och annat.

Men jag tror säkert att man kan bli mycket bättre, och det är en fråga som vi generellt – även om jag tänker ta mitt ansvar och följa upp saken – måste bli bättre på att följa upp. Vi måste också prata om hur vi ska informera stockholmarna, medborgarna, i olika sammanhang där vi genom politiska beslut genomför förändringar. Det är oerhört viktigt om vi sedan ska leva upp till de beslut som vi fattar. I det här fallet ska vi se över skyltningen i Gamla Stan.

Fråga nr 6. Vällingby centrum

Anförande nr 55

Karl Bern (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte om det är Rönngren eller om det är Teres Lindberg som ska besvara frågan.

I den här församlingen har vi fattat beslut om att Vällingby centrum under upprustningens gång kommer att föras över till Centrumkompaniet. Jag är vice ordförande i Centrumkompaniet. Vi i styrelsen och ledningen undrar när i så fall överföringen av Vällingby centrum till Centrumkompaniet kommer att ske, till vilket värde och till vilket pris på centrumanläggningen. Värderingen är ganska väsentlig för att man ska kunna veta om det kommer att bli en förlustaffär för oss eller inte.

Anförande nr 56

Borgarrådet Rönngren (s): Det är klart att det är många frågor som Kalle Bern tar upp som hänger ihop med omdaningen av Vällingby centrum och det som ska hända senare.

Jag har försökt att ta reda på lite underlagsfakta för att kunna svara på frågan nu, men jag tror att jag får återkomma med ett mer fastare svar vid ett senare tillfälle. Men helt kort är detta en fråga som varken Centrumkompaniet eller bostadsföretagen äger svara på. Även koncernen måste vara inblandad.

Det handlar bland annat om den upprustning som görs nu och den värdering som sedan ska ske innan man kan fatta några som helst beslut. Det är troligt att det hela

ligger åtminstone ett antal år framåt i tiden innan detta är klart och utrett. Mer än så kan jag inte svara på frågan i dag.

Anförande nr 57

K a r l B e r n (fp): Jag tackar för det svaret, men det var inte något vidare uttömmande. Men jag förstår att du kanske inte kan svara på frågan bättre. Men du förstår vår oro. För vår planering vill vi veta så fort som möjligt när detta ska ske. Jag hoppas att vi kan få reda på det så fort som ni har kommit fram till någonting. Kanske kan också Teres återkomma. Vi får pratas vid.

Anförande nr 58

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Det kommer också underlag genom den politiska hanteringen av ärendet. Det kommer ett tjänsteutlåtande som tar med alla de frågor som du ställde inledningsvis om värderingen, till vilken kostnad, när i tiden och så vidare. Det är klart att den här överföringen är en oerhört stor affär, så det är klart att det ska vara ordentligt och grundligt genomfört.

§ 11 Interpellation om obehöriga lärare (nr 2005:10)

Anförande nr 59

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Jag vill hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 60

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Om man skickar en förskollärare eller en lågstadielärare till gymnasiet för att undervisa i matematik på det naturvetenskapliga programmet, är den läraren då att betrakta som behörig eller inte? Det blir till sist kärnfrågan när jag läser Mirja Särkiniemis svar. Skolverket i Sverige har en mycket oroad ton i sin utvärdering. Man konstaterar att var fjärde eller var femte lärare i den svenska grundskolan inte är behörig.

I Mirja Särkiniemis svar tas det mycket lätt på problemet med att vi har så många obehöriga lärare. Det beror nämligen på att hon räknar på ett helt annat sätt. Skolborgarrådet anser att om man har någon typ av lärarutbildning över huvud taget, då är man behörig.

Det betyder att en dagisfröken, en förskollärare, anses behörig att undervisa i matematik på gymnasiet, enligt Mirja Särkiniemis statistik. Alla som har en pedagogexamen anses behöriga. Det är så detta är framräknat. Det är klart att på det viset är det inget stort problem. Då är det 0,8 tjänster per skola som är obehöriga.

Men problematiken i svensk skola består av att man låter idrottslärare undervisa i musik och man låter mattelärare undervisa i historia, men då är läraren inte behörig. Det är ju detta som är problematiken inom skolan i dag. Massor av lärare undervisar i ämnen som de inte har kompetens för.

Min fråga blir då: Varför gör du statistik på det sättet? Varför anser du, men inte Skolverket, att en mattelärare är behörig att undervisa i musik? Varför är en förskollärare behörig att undervisa på gymnasiet? Hur kan du se det på det sättet när de svenska skolmyndigheterna ser det på ett helt annat sätt?

Anförande nr 61

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Ordförande, fullmäktige! Det var inte de frågorna som du ställde i interpellationen, Janne Björklund. Du ställde två andra frågor, varav den första var: Vilka åtgärder vidtar skolborgarrådet för att stärka läraryrkets status i Stockholm? Det är det som har redovisats i svaret. Den andra frågan var: Vilka åtgärder vidtar skolborgarrådet för att fler lärare i Stockholm ska ha både lärarutbildning och utbildning i det ämne som de undervisar i? Det är det som jag har redovisat.

Skolverket har tittat på hela riket, och vi ligger i Stockholm i dag på relativt bra siffror, men det finns fortfarande förbättringsmöjligheter. I årskurserna 1–9 har vi enligt SLK 95 % behöriga lärare.

Sedan tycker jag att Stockholms stad givetvis ska följa skollagen när det gäller att anställa obehöriga lärare. Enligt skollagen ska man inte tillsvidareanställa obehöriga lärare utan enbart lärare som är behöriga. Då är inte en förskollärare som jobbar i gymnasieskolan behörig. Det är väl självklart. Så tolkningen av svaret får du faktiskt stå för.

När det gäller läraryrkets status finns det två saker som är de mest framträdande. Lönen är alltid viktig, oavsett vilken personalkategori som man representerar. Det är självklart att staden ska jobba vidare med de löneutvecklingssamtal som man tillsammans har med företrädarna och framför allt med de anställda.

Beträffande kompetensutvecklingen ska vi självfallet utbilda de lärare som inte har den ämnesbehörighet som krävs. Där är det kompetensfonden som står för de åtgärderna. Detta är viktigt för att vi för framtiden ska kunna säkerställa rekryteringen av behöriga lärare.

Det som är oroande är att man från oppositionen inte verkar att bry sig om Skolverkets siffror för de enskilt drivna skolorna. De har ett ännu större antal obehöriga lärare jämfört med den kommunala skolan, åtminstone enligt Skolverkets beräkningar. Även där ska vi kräva att det finns behöriga lärare.

Men jag har svarat på de frågor som du har ställt.

Anförande nr 62

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Det är ju fullständigt absurt. Du har en helt annan verklighetsbeskrivning än vad Skolverket har. Det är därför som vi måste diskutera detta. Vad räknar du som behöriga lärare? När jag ställde frågan utgick jag från den statistik som Skolverket har kommit med.

Stockholms kommun, liksom många andra kommuner i Sverige, har en mycket stor mängd obehöriga lärare. Då svarar du med dina egna siffror: Vi har bara 0,8 procent tjänster per skola. Det är klart att om det hade varit sant hade ju inte obehörigheten varit något problem. Det är därför som du inte vidtar några åtgärder. Du hänvisar till den satsning som jag satte i gång när jag var skolborgarråd med matematik och läsutveckling för lärarna. Numera är det kompetensfonden som betalar detta, men det var ju vi som satte i gång den under förra mandatperioden, och den är väl bra. Men det räcker ju inte som åtgärd.

Du har en helt annan problembild. Enligt din bild har vi nästan inga problem med obehöriga lärare. 0,8 procent per skola är ju ingenting. Utifrån den bilden vidtar du inte heller några åtgärder. Ni har skapat en fullständigt egen definition av vad som är behörigt och obehörigt.

Men det måste vara så, herr ordförande, att för att undervisa i matematik på gymnasiet ska man ha utbildning i matematik på gymnasienivå. Det är bara då som man är behörig. Det räcker inte med att ha en allmän lågstadielärareexamen från Lärarhögskolan. Men räknar du på det sättet är detta naturligtvis inget problem. Det är därför som ni inte vidtar några åtgärder.

Anförande nr 63

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Förutsättningarna för rekrytering av lärare har faktiskt förändrats betydligt sedan du var skolborgarråd, Janne Björklund. Det finns en bättre tillgång på lärare. Det finns flera behöriga sökande per tjänst. Jag är nu ofta ute i stadsdelarna och diskuterar med skolledare. De omvittnar att tillgången på behöriga lärare är väldigt god, och då pratar man inte om förskollärare i gymnasieskolan, Janne Björklund, utan man pratar om ämneslärare i grundskolan som har adekvat utbildning. Jag skulle råda dig att också ta en runda ibland.

Anförande nr 64

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Jag ägnade stora delar av dagen åt ett möte med samtliga stadens gymnasierektorer. De har en helt annan bild än vad skolborgarrådet just nu redovisar.

Fram till nu har jag inte hört en enda person med ansvar för svensk skola som känner sig nöjd och tillfredsställd med utvecklingen på lärarutbildningssidan. Nu har jag hört den första, och det är Stockholms stads skolborgarråd. Det gör mig mycket bekymrad.

Det är enormt svårt att rekrytera lärare. Lärarhögskolan har tomma platser. Man får många andra- och tredjehandssökande. Avhoppet från läraryrket är jättestora. Det är riktigt att Stockholms kommun har haft det lite bättre i några år, och det beror på de stora löneflytt som vi mycket medvetet genomförde under den borgerliga perioden och som nu har avstannat. Men det beror på det och på att lärare i kranskommunerna har velat jobba i Stockholm sedan dess.

Men den totala bilden är mycket bekymmersam, och jag blir väldigt oroad över att skolborgarrådet låter så förnöjsam när det handlar om lärarförsörjning.

Anförande nr 65

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Självfallet kan man aldrig bli nöjd om det inte är hundra procent. Men jag skulle bara vilja påpeka att de siffror som är rapporterade till SLK när det gäller behöriga lärare har rapporterats av samma rektorer som du har träffat. Då blir jag väldigt oroad om vi har rektorer i staden som redovisar en siffra till SLK och en siffra till Janne Björklund. Det är i så fall någonting som man måste ta itu med omedelbart.

§ 12 Interpellation om nedskärningar i särskolan (nr 2005:11)

Anförande nr 66

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Jag vill återigen hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 67

Borgarrådet B j ö r k l u n d (s): Ordförande! Det är ju en överideologi bland Socialdemokraterna och deras koalitionspartier att det viktigaste i staden är att allt ska inrangeras i stadsdelsnämndernas verksamheter oavsett vad det får för konsekvenser. Just nu är det hemspråksundervisningen som ska slås sönder.

Den här interpellationen handlar om det om ni gjorde för ett halvår sedan, och den gäller särskolan där det är ännu värre. Det handlar om de allra mest behövande barnen, de barn som har fötts med utvecklingsstörningar och i en del fall mycket grava utvecklingsstörningar. Det är ju inte så jättemånga barn i staden, men de är tillräckligt många och problemen är tillräckligt svåra för att de ska behöva en mycket kvalificerad omsorg och utbildning.

Det som sker just nu är den största nedskärningen som den personal som har varit länge i särskolan någonsin har varit med om. Vi kan snacka organisation och allt sådant, men i grunden är frågan: Varför, Mirja Särkiniemi, lägger ni de absolut största besparingarna i hela kommunens verksamhet på de utvecklingsstörda barnen?

Anförande nr 68

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Ordförande, fullmäktige! Återigen har jag svarat på frågan i interpellationen, om det är så att skolborgarrådet tänker riva upp beslutet om schabloniseringen och lägga ut det hela på stadsdelsnämnderna. Vi är inte beredda att riva upp schabloniseringen. Det beror på att vi i den har en styrning och ett uppföljningsinstrument när det gäller särskolan.

Om man jämför kostnaderna som vi har i Stockholm med kostnaderna i Malmö och Göteborg har vi fortfarande en mycket större personaltäthet i förskolan än vad någon annan kommun i detta land har. Men det är kanske ointressant i diskussionen. Vi måste ju i alla fall ha kvalitet.

Precis som jag sade i den tidigare interpellationsdebatten finns det ett uppföljningsuppdrag som utbildningsförvaltningen och SLK har tillsammans. Det uppföljningsuppdraget pågår just nu. Låt oss då titta på huruvida det behövs en höjning av schablonen i stället för att diskutera ett resursfördelningssystem. Jag tror att du, precis som jag, vill ha en styrning och uppföljning av särskolan. Det handlar ju inte om att man struntar i de mest behövande barnen. Däremot vill vi styra, och låt oss då diskutera om det efter uppföljningen i stället behövs en justering av schablonen.

Anförande nr 69

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Det här är ju lite märkligt. Det är precis det som jag vill diskutera. Jag vill diskutera hur vi ska satsa på särskolan. Då säger Mirja Särkiniemi: Låt oss diskutera det sedan. Varför ska vi inte diskutera det nu? Det är ju nu som nedskärningarna sker. Därför vore det väl rimligt att diskutera det nu.

Det är ute på särskolorna i staden som man just nu är orolig. Lärare, omsorgspersonal och vårdpersonal får sparken. Denna personal har i årtal haft hand om de utvecklingsstörda barnen i Stockholms särskolor. Denna personal får sparken just nu. Varför ska vi inte kunna diskutera det nu? Varför vill Mirja Särkiniemi skjuta upp den diskussionen till nästa år? Jo, därför att hon inte vill ha den här diskussionen. Men du kommer inte undan. Den här diskussionen engagerar just nu personalen på särskolan, föräldrarna till barnen på särskolorna och de barn som är tillräckligt utvecklade för att förstå vad som sker.

De, precis som jag och stockholmarna, ser att den enskilt största besparingen på alla olika områden i Stockholms kommun sker just på de utvecklingsstörda barnen. Jag vill diskutera det nu, Mirja, inte nästa år. Varför gör ni så? Varför väljer ni att lägga den största besparingen på de barn som är utvecklingsstörda?

Anförande nr 70

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Innan schabloniseringen var det enbart rektorn som bestämde hur mycket pengar som det skulle satsas per elev och på skolan. Jag tycker att det är viktigt att vi också följer upp verksamheten när vi lägger ut pengar.

När du pratar om nedskärning säger vi att det handlar om budgethållning. Det kan vara en lek med ord. Men jag tycker att det är viktigt att varje verksamhet följer upp den budget som man har.

Vi måste ändå se vilka effekterna är i stadsdelarna, eftersom det redan nu kommer signaler om att det ser jättebra ut i en del stadsdelar och ser sämre ut i andra. Låt oss göra den jämförelsen för att vi på så sätt ska kunna göra en rejäl uppföljning, både kvalitetsmässigt och också ekonomiskt.

Anförande nr 71

N i n a E k e l u n d (kd): Ordförande, fullmäktige! Janne tar upp en jätte viktig fråga, och han har helt rätt när han kräver svar från dig. Varför ska vi diskutera det här sedan, när vi ser hur nedskärningarna ser ut nu? Att invänta en utvärdering gör att personal hinner försvinna från bra verksamheter.

Du skrämmer också upp många föräldrar. De ser att den här verksamheten håller på att försämrats. Detta kopplat till det som händer med skolskjutsar och färdtjänsten gör att föräldrar och barn är jätteoroliga nu. Läget har inte varit så här allvarligt någonsin under min tid som politiker här i Stockholm.

Jag tycker att Janne ställer en helt relevant fråga till dig som jag tycker att du borde kunna besvara. Varför kan vi inte titta på detta nu? Den personal som försvinner kan vara svår att få tillbaka.

Jag undrar också över taxiresorna, som jag tog upp förut när vi hade en diskussion om dem. Det är otroligt skrämmande att skolskjutsen har försvunnit. Det bidrar också till att verksamheten blir sämre. Man vet inte hur man ska få ihop tillvaron.

Föräldrar är jätteoroliga och hör av sig till mig. Jag tror att de hör av sig till dig också. Vad kommer du att göra åt detta?

Anförande nr 72

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Jag uppfattade att skolborgarrådets enda argument för denna nedskärning just nu är att de socialdemokratiska styrda kommunerna Göteborg och Malmö satsar ännu mindre på förskolan än vad vi gör, och därför kan vi också skära ned. Det håller uppriktigt sagt inte som argument när man ska möta föräldrar och elever.

Jag tror att alla verksamheter alltid ska ses över. Vi ska inte spendera pengar i onödan på någonting. Men, Mirja Särkiniemi, ni gör först stora nedskärningar och sparkar folk, och därefter gör ni en utvärdering av kvaliteten. Det har inte slagit er att man skulle kunna göra tvärtom, att först utvärdera kvaliteten i särskolorna? Tycker man då att den är för hög kan man ju i så fall skära ned. Men först sparka man massor av personal – precis som Nina Ekelund sade – och sedan kanske man kommer på att kvaliteten är för låg så att man måste återanställa dem. Det verkar mer än lovligt hattigt faktiskt.

Så motförslaget är: Titta först på verksamheten innan ni gör de stora nedskärningarna! Då tror jag att ni kommer fram till man inte ska skära ned på de här barnen som har drabbats av den största orättvisa som naturen kan skapa, en utvecklingsstörning. Vi får skära ned på annat i vår kommun, men inte på de utvecklingsstörda barnen.

Anförande nr 73

Borgarrådet S ä r k i n i e m i (s): Man tittar på detta just nu. Vi får ständiga rapporter. Senast i dag fick jag en rapport från stadsdirektören som innehöll en jämförelse mellan stadsdelarna. Jag tycker att det är viktigt att de i Stadshuset som är ansvariga för detta får göra det i lugn och ro, för det är oerhört viktigt.

Utifrån den här debatten är det som ni är emot att man lägger detta på stadsdelarna. Men i stadsdelarna upplever man också att det är bra. Jag tror även att det som ni kallar för stadsdelsarrest ökar valfriheten för en stor del av föräldrarna.

Om ni har fått väldigt mycket föräldrareaktioner är de föräldrareaktioner som har kommit till mig påtagligt färre. Det är ju väldigt konstigt att man inte har kontaktat den styrande majoriteten när det handlar om särskolan.

Anförande nr 74

N i n a E k e l u n d (kd): Jag tycker att Janne har helt rätt. Det gäller att utvärdera först, och sedan får man se över om det behövs neddragningar av verksamheten. Vi har tidigare konstaterat att det inte behövs några neddragningar, och det är väldigt sorgligt att det har skett. Det har varit fel turordning i det här ärendet.

Och, Mirja, jag är inte emot att frågor läggs över på stadsdelarna. Vårt parti är för detta. Det är viktigt att det finns central kunskap. När det gäller handikappade och sådana grupper är det otroligt viktigt att det finns central kunskap. Tyvärr har denna försvunnit.

Varför inte någon hör av sig till Mirja, ja, det vet inte jag.. Men de hör av sig till oss i alla fall. De kanske känner att vi har tagit dessa frågor seriöst och vågat lyfta fram dem. Jag kan vidareförmedla dessa kontakter till dig, och då hoppas jag att du lyssnar på dem ifall de hör av sig.

Anförande nr 75

K a r l B e r n (fp): Mirja, du säger att ni måste titta på det här. Ni som har gott minne kanske minns att jag för drygt ett halvår sedan stod här och råskällde på din företrädare. Jag sade: Kom ut till Mockasinen och de här förskolorna och se hur det är! Jag undrar: Hur länge ska ni hålla på att fundera?

Då vill jag fråga dig: Tycker du att det är rätt att prioritera fria SL-kort till friska ungdomar i stället för att lägga pengarna på de sämst lottade i samhället? Jag tycker att vi ska satsa på dem som har det sämst ställt och inte på andra. Men ni verkar att ha en helt annan uppfattning. Ni måste ha tänkt färdigt någon gång. Nu är det dags att handla. Det är bråttom. Kunskapen och lärarna håller på att försvinna. Det här är skandal, tycker jag.

§ 18 Förstudie multifunktionsarena – slutredovisning och fortsatt arbete (utl. 2005:65)

Anförande nr 76

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Då är vi framme vid slutredovisningen av förstudien när det gäller en stor evenemangsarena i Stockholm. Förstudien har, som väl alla i det här rummet vet, utförts på uppdrag av kommunstyrelsen. Huvudsyftet har varit att undersöka möjligheterna att uppföra en evenemangsarena söder om Globen, men studien har också haft i uppgift att undersöka alternativa lägen för en evenemangsarena i Stockholm.

Slutsatsen i förstudien säger att flera platser för lokaliseringen har sina poänger, men sammantaget är Globenområdet den bästa platsen. Globenområdet är en strategisk placering dels för att här redan finns en unik och samlad kompetens när det gäller arenadrift, dels för att kommunikationerna hit är mycket goda. Man har även frågat allmänheten, och den tycker liksom de flesta intressenterna att det här området är det bästa

Stockholm behöver en multifunktionsarena för att vi verkligen ska kunna kalla staden för en evenemangsstad av rang. I dag går Stockholm miste om många stora evenemang både när det gäller musik och idrott. Det gäller stora artister och stora idrottsevenemang som man väljer att lägga där det finns arenor med en stor publikkapacitet.

Det här vill vi ändra på. Genom att bygga en stor arena i Stockholm tror jag att vi har möjlighet att få många stora evenemang. Men samtidigt är det här ingenting som kommer av sig självt. Vi politiker, idrottsvärlden och näringslivet måste gemensamt arbeta för att göra Stockholm till en evenemangsstad av rang.

Förstudien visar också att en rad olika intressenter vill ha sina egna lösningar på hur en evenemangsarena ska kunna se ut. Inom fotbollsrorelsen är man orolig för att en stor arena ska uppfattas som ödslig och att man inte ska kunna fylla läktarna. Samtidigt vill stora konsertarrangörer ha en så stor arena som möjligt. Därför menar jag att vi måste skapa en multifunktionsarena där man i möjligaste mån kan anpassa arenan efter de olika evenemangen.

Det jag särskilt vill betona här i dag är att det krävs samarbete, en stark vilja och en stark tro på nyttan av att Sveriges huvudstad ska ha en verklig evenemangsarena. Om vi lyckas med det så kan man enligt förstudien förvänta sig att en multifunktionsarena kan ge en årlig omsättning på 700 miljoner, vilket innebär 1 000 årsarbetsplatser.

Samtidigt är detta ett mycket stort beslut. Det är viktigt att vi diskuterar hur en finansiering ska kunna se ut. Den kan se ut på många olika sätt. Det är också viktigt att ett sådant här beslut nog utreds. Därför har vi nu föreslagit att vi ska gå vidare och även utreda ett alternativ med en arena för 25 000 åskådare. Det gör vi för att man ska kunna jämföra med nyttan av och kostnaderna för en mindre arena. Det är bara genom att undersöka alternativen nog som vi med säkerhet kan veta vad som är riktigt bra för Stockholm.

Vi föreslår att fullmäktige godkänner förstudien och att vi nu går vidare med att också utreda en arena för 25 000 personer.

Anförande nr 77

M a t s G N i l s s o n (m): Herr ordförande! Borgarrådet Börjeson vill ha samarbete, och samarbete ska hon få. Jag tror att problemet egentligen är att det har varit för dåligt samarbete i ingångsläget, när man började med att presentera en gigantisk arena och lämnade en massa förutsättningar till idrottsrörelse och andra som sedan inte hängde med på vagnen. Nu står vi där i dag med ett tankeprojekt som kostar mycket pengar – pengar som vi inte har.

Förutom den kritik som vi riktar mot avsaknaden av samverkan kritiserar vi det exceptionellt höga kostnadsläge som vi alltid hamnar i när vi diskuterar arenor här i Stockholm. De senaste månaderna eller veckorna har vi kunnat läsa i pressen om motsvarigheten till det som vi nu ska utreda, som har byggts i Borås för helt andra summor än vad som diskuteras när det handlar om Stockholm. I Göteborg fattar man förmodligen beslut i dagarna, och där beräknar man att det ska kosta 180 miljoner kronor att bygga ungefär vad vi planerar att utreda här. I den politiska referensgrupp som jag har förmånen att sitta i har vi fått helt andra – femdubbla belopp – på vad det här ska kosta om det hamnar i Stockholm.

Jag yrkar bifall, herr ordförande, till kommunstyrelsens förslag med hopp om att de framtida budgetramarna blir mer realistiska.

Jag delar Py Börjesons uppfattning och förhoppning om att det bästa vore en multiarena för ca 50 000 personer. Men då krävs det inte bara en samling bland oss politiker, utan då krävs det en Stockholmssamling där även näringslivet bidrar.

Anförande nr 78

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande! När det gäller Folkpartiet och multifunktionsarenan hade vi gärna sett att man hade kunnat bygga 50 000-personersanläggningen. Men vi har en synpunkt. Vi borde ha fått se ett större samarbete mellan de olika idrottsrörelserna, fotbollsförbundet, idrottsrörelsen i stort, fotbollsklubbarna i Stockholm och framför allt näringslivet. Ska man bygga en arena av denna karaktär så krävs det ett samlat grepp, inte bara från politikerna i Stockholms stadshus utan av fler involverade.

Jag yrkar bifall till Folkpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen som egentligen inte är så mycket annorlunda än borgarrådets.

Vi ser också fram emot den utökade studien av den mindre anläggningen om 25 000. Men även där är det viktigt att påpeka att det krävs samarbete mellan fotbollsförbund, idrottsrörelse, politiska partier och näringsliv.

Anförande nr 79

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Idrott och andra evenemang ska vi satsa på här i Stockholms stad. Det tycker vi är härligt! Vi tror att

det är bra med mötesplatser där det kan samlas stora skaror av människor. Det ger samhörighet i en storstad som Stockholm.

Men vi vill att man ska ta ansvar för hela Stockholms stad när man diskuterar en sådan här arena. Det är klart att de flesta av oss blev tagna på sängen när det för snart två år sedan nu hölls en presskonferens där man föreslog en arena för flera miljarder kronor utan att över huvud taget ha fört någon dialog med oppositionen. Som det verkar hade man inte heller talat med övriga möjliga intressenter i idrottsvärlden.

Vi har därför ett förslag som vi fortfarande vill hålla vid liv ute vid Kista–Akalla. Det är en bredare satsning. Det är mer än idrott. Det handlar om ett gymnasium, om bostäder och om en stormarknad. För idrottens del handlar det om en hockeyarena som kan ta emot runt 10 000 och en evenemangsarena för friidrott, fotboll och andra evenemang på 20 000–25 000. Det här skulle vara någonting som är positivt för integrationen. Visserligen har Annika Billström i någon tidningsartikel sagt att det hellre ska vara olika mindre hallar ute i Kista–Akalla och att det skulle vara bättre för integrationen. Men jag tror att det är viktigt med statusprojekt. I miljonprogramsområdena ska vi ha riktiga statusprojekt. Det ger konkurrenskraft åt hela de här områdena.

Området ute i Kista–Akalla har bra kommunikationer. Det finns stora vägar och närhet till tunnelbanan, och flygplatserna ligger inte långt därifrån. Jag vill därför att vi när vi utreder det här vidare ska ha med Kista–Akalla-alternativet. Vi ska se till att få flera andra finansiärer än enbart Stockholms stad.

Jag vill därmed yrka bifall till Kristdemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 80

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Jag skulle vilja komplettera borgarrådet Börjesons framställning på framför allt två punkter. De behandlas också i huvudsak i Miljöpartiets särskilda uttalande till ärendet.

Det är många som har stått här från olika partier och pratat om behovet av samordning och samarbete för att kunna realisera så här stora projekt kring en stor evenemangsarena i Stockholm. Från Miljöpartiet skulle vi vilja utvidga den här samordningen ytterligare. När det gäller en så här stor och viktig fråga ska vi inte prata om den i sammanhanget relativt begränsade geografiska yta som Stockholms stad utgör. Här måste det vara en samordning, och jag vet att samtal har förts om den typen av relationer i de projekt som man har gjort hittills. Men vi skulle vilja att man ytterligare tittade på hur man kan få en bredare samsyn i regionen när det gäller det här behovet.

Själva ansvaret för att höja attraktiviteten på Stockholm ligger inte enbart i Stockholms stad, utan detta är någonting som alla kommuner runtomkring Stockholm har lika stort behov av. Vi borde få till en bättre samordning om man ska göra en så stor, för att inte säga gigantisk, investering som det här kan handla om. I och för sig håller jag också med dem som har stått här och pläderat för en samordning med det privata näringslivet när det gäller finansieringen, framför allt för att få ned kostnaderna för Stockholms stad. Det här är ju skattepengar, som bör hanteras relativt varsamt.

Den andra punkten handlar om kostnadsutvecklingen. Vi vet ju att det är oerhört lätt att ha stora, fina politiska visioner för de här stora projekten och att prata om dem i ett tidigt skede med pressen. Man gör gärna ett litet fotomontage med modern teknik så att man redan kan få se arenorna. Det är fantastiska bilder. Man kan i dagsläget nästan få se filmer som visar hur det känns när man går in i den nya multifunktionalitetsanläggningen. Den ska väl också få något namn i framtiden. Man blir väldigt inspirerad, men detta kanske också är en farlig teknik för politiker i sammanhanget. Vi vet ju att det finns en krass kostnadsbild också.

Därför välkomnar vi att man i den vidare utredningen tittar även på hela kostnadsbiten. Det gäller inte bara investeringen utan också vilka kostnader man kan få ut ur det här. Man ska också ta ytterligare kontakter i regionen.

Anförande nr 81

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Vi har inte varit positiva till en multievenemangsarena av många olika skäl. Det gäller bland annat kostnaden, som kommer att vara i miljardklass. Vilka ska betala detta? Just nu är Stockholms kommun ensam finansiär. Fotbollsförbundet är inte intresserat, vilket har varit förutsättningen för bygget av multievenemangsarenan.

Det finns ingen analys av hur andra evenemangsanläggningar påverkas av en ny multievenemangsarena. Kalkylerna för hur den ska gå runt ser osäkra ut. Erfarenheten visar att det sällan går att kalkylera ett så omfattande projekt. Oftast överstigs preliminära kalkyler med råge.

Jag vill hänvisa till vårt särskilda uttalande som vi har gjort i kommunstyrelsen.

Anförande nr 82

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Vi gillar förslaget till beslut, men vill komplettera det med att man ska undersöka och inte låta chansen gå för en möjlig nationalarena i Stockholmsområdet.

Man kan fråga sig om Globenområdet är det bästa läget. Läget är centralt, står det. För vem? I dag är det 50 år sedan Einstein, som uppfann relativitetsteorin, dog. Det beror precis på vad som gäller. Om man ska fylla en arena på 50 000 så kan folk inte bara komma från Stockholm. Då måste de komma från andra håll också.

Det finns en karta i ärendet, där det står att från Centralen är det 5 kilometer till Globen, 5 till Råsunda, 2 till Östermalm och 13 till Akalla. Man kan göra som jag gjorde. Alla bor väl inte vid Centralen, utan man bor på olika ställen. Jag kollade med SL:s reseservice och fick reda på att från Hässelby strand vinner man tre minuter om man ska till Akalla i stället för till Globen. Från Hjorthagen förlorar man 14 minuter om man ska till Akalla. Från Vallentuna vinner man 5 minuter om man ska till Akalla. Från Ekerö vinner man 6 minuter om man ska dit. Från Södertälje kommer det att ta dryga timmen till bägge ställena, men det kommer att ta 16 minuter längre tid till Akalla. Det där är alltså en relativ grej. Ska vi ha en nationalarena så är den ju inte bara för stockholmare.

Flexibiliteten nämns. Vi tror att vi har större flexibilitet i Akallaprojektet, men jag hinner inte redovisa det nu.

Nästa fråga är: Varför ska man bara se på idrotts- och evenemangssektorena? Integrationen är väl en viktig sak. Det finns en rädsla både i Stockholm, Göteborg och Malmö för att lägga statusprojekt i miljonprogramsområden. Man säger att man ska ha små projekt i stället. Ni får bygga in omgången, ni får en liten arena och så får ni lite annat som ni kan plocka med så att ni blir nöjda, säger man. Det finns en jätterädsla för detta. Varför ska man var rädd för det? Människor som ska åka några gånger om året till ett jätteevenemang struntar väl i om de kommer till Globen eller till något annat ställe.

Vi är rädda för statusprojekten. Det här vore bra även för arbetstillfällena. Borgarrådet nämnde 1 000 arbetsplatser. Tänk vad 1 000 arbetsplatser i Akalla skulle betyda! Och är det så säkert att trafiksituationen är bättre vid Globen? Tänk er Södra länkens uppfartstunnel vid Sofielundsplan och ett jättestort evenemang och att det krockar med en samtidig bilkö från Söderleden! Jag vet hur det är redan i dag, för jag åker förbi där ibland.

Jag tror att man skulle vinna på att fortsätta ha med ett alternativ för en stor evenemangsarena i Stockholmsområdet. Det är inte så säkert att Råsunda kommer att lyckas, av ett antal skäl som inte vi kan gå in på nu.

Jag får avsluta med att gratulera staden till en trolig 25 000-personers arena vid Globen. Men glöm inte bort nationalarenan! Hela Stockholmsområdet behöver den och inte bara de som bor vid Centralen.

Anförande nr 83

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Det här är ett stort och viktigt beslut. Vi kanske ska börja i den andan där vi funderar på vad vi egentligen pratar om – en nationalarena för fotboll eller en evenemangsarena för alla olika typer av evenemang? Jag tycker att det är en evenemangsarena som vi talar om, där det handlar om att kunna ha alla olika typer av evenemang. Det är en multifunktionsarena för evenemang.

Jag tror att vi måste ta ställning till om vi tycker att det är viktigt att Sveriges huvudstad har en multiarena. Detta är ett beslut som handlar om många år i framtiden. Vi kan inte sitta här i dag och kalkylera med att Djurgården eller Hammarby vill spela där. I förstudien står det att det ska vara två allsvenska lag. Det är alltså oss själva som vi måste fråga i första hand, tror jag. Tycker vi att det här är viktigt för vår stad?

När det gäller diskussionen om finansiering vill jag poängtera det som står i förstudien; det är svårt att få någon arena i hela världen att klara sig på egen hand vad gäller fastighetsdriften. Om man tittar på Globen ser man att evenemangen där går runt med råge, men det är fastighetsdriften som kostar pengar.

Det är viktigt att se att vi ska ha en finansiering där många deltar. Det är också viktigt, som många har sagt här, att näringslivet och idrotten är med. Vi måste

diskutera alternativa finansieringslösningar. Det gäller sponsring, lotterier och banklån. Alla olika typer av finansiering måste vara med.

Jag tycker inte att det finns någon rädsla för att placera arenan i ytterstaden. Det positiva som man har kommit fram till med läget vid Globen är att det finns tre stycken tunnelbanestationer i direkt anslutning till Globenområdet. Vi har också Tvärbanan och möjlighet att ordna parkering under en arena. Det är bra att stärka ytterområdena, och i det här fallet kanske det också är bra att stärka de södra förorterna.

Med detta vill jag igen yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 84

E w a S a m u e l s s o n (kd): Borgarrådet! Ja, det är viktigt att vi har mötesplatser där vi kan träffas när det gäller evenemang. Det alternativ som vi förespråkar i Kista–Akalla handlar just om de många möjligheterna till olika evenemang. Det handlar om idrott och det handlar om ett gymnasium. Det handlar om bostäder och det handlar om en stor arena där man kan olika musikevenemang, fotboll eller vad man nu vill. Visst är det viktigt för vår stad!

Men om ni fortsätter att negligera arbetet mot integration så spelar det ingen roll för vår stad om det byggs en arena som fylls i södra förorterna. Du säger så, men jag vet inte om Globen riktigt hör dit. Det är ju ganska centralt. Vi måste våga titta på att lägga statusprojekten i miljonprogramsområdena så att människor tar sig dit och så att vi får arbetsplatser där. Vi får då också möjlighet att uppleva många olika evenemang i de här områdena.

Anförande nr 85

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande och Py Börjeson! Det låter som om vi är tämligen överens. Samtidigt kan man inte låta bli att fråga sig varför man inte i den första förstudien har ställt frågan till näringslivet. Vi verkar ju vara överens om att vi inte klarar kostnaderna själva. Varför ställdes inte frågan? Varför inbjöds inte näringslivet att delta i förstudien för att se hur detta kan funka för Stockholm och hur man kan dela finansieringen?

Anförande nr 86

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Som ni som sitter i den parlamentariska politiska arbetsgruppen säkert vet finns det i förstudien en rapport utförd av KREAB. Där har man tillgång till det stora materialet. Det här heter *Översiktlig genomgång av finansieringsalternativ för evenemangsarena i Globenområdet*. Där har vi fördjupat vilka olika typer av finansieringslösningar som skulle vara möjliga.

Anförande nr 87

M a t s G N i l s s o n (m): Jag vill börja med att vända mig till Åsa Romson, som jag tycker tar upp kloka synpunkter. Det framgår kanske inte av ärendet såsom det är utskickat, men det regionala perspektivet har funnits med i detta. Problemet är

väl egentligen i så fall att den enda kommun utanför Stockholms kommun som har visat någon aktivitet är Solna. Det syns också i underlaget när det gäller diskussionerna om Råsunda där. Detta är en viktig del när vi slutligen ska fatta beslut om ifall vi vill ha en 25 000-personers arena eller en 50 000-personers eller om vi inte vill ha någon alls. Det är ju vad som i slutändan händer med Råsunda. Där kommer återigen bristen på samverkan i inledningsfasen mellan Stockholms stad och Fotbollsförbundet in.

Vill vi ha en evenemangsarena? sade Py Börjeson. Ska vi med en evenemangsarena skapa ett evenemangsområde? Denna undersökning, och alla andra, är tydliga när det gäller vad det här betyder för en stad. Man ska säga ja eller nej till detta. Vill vi ha ett sådant här evenemangsområde så är det Globenområdet som gäller. Där finns Hovet, där finns Globen, där finns hotell och där finns shoppingcenter. Där har vi vår möjlighet – vår enda möjlighet – att skapa någonting liknande ett riktigt område.

Man kan jämföra med den komparativa fördel som finns i min gamla hemstad Göteborg. Där har man hela innerstaden, konferenscenter, hockeyanläggningar, nöjesfält, paradgator, 30 hotell och 300 restauranger. Det är vad som efterfrågas. Varenda undersökning som har gjorts någon gång visar att det är det här som är den fördel som Göteborg har gentemot Stockholm. Det är detta och ingenting annat!

Det är det här som näringsliv och andra efterfrågar. Det är det här som de som vill arrangera stora mästerskap och evenemang efterfrågar. Vi kan ha hur många nobla syften vi vill och titta på en karta och placera ut nålar. Vi kan tänka på vilket ställe som skulle vara bäst i jämställdhetssyfte och integrationssyfte. Men om vi menar allvar med orden att skattebetalarna inte ska stå för hela denna nota så måste vi fundera på vad de som vi menar ska vara med och betala säger. De är oerhört tydliga på den här punkten; det är Globenområdet och inget annat.

Anförande nr 88

Å s a R o m s o n (mp): Jag begärde ordet för att ställa en fråga till Kristdemokraterna. Jag får inte riktigt ihop ert resonemang om Kista. Först och främst skulle inte jag kalla Kista för ett miljonområde. I dagsläget finns det fler moderna bostäder i Kista än i området kring Globen.

Det handlar också om huruvida man är medveten om att detta är en regional fråga. Det verkar vara den gemensamma ansatsen från Kristdemokraterna, och det håller jag helt med om. Men i så fall kan man undra varför man inte tycker att man lika gärna ska undersöka ett närmare samarbete med Solna och dess planer. Såvitt jag vet är dina tidsberäkningar för olika förorts- och regionbor och för innerstadsstockholmare ungefär de samma till Solna som till Kista, Hardy.

Miljöpartiet gör bara en krass analys när det gäller läget. Det gäller delvis det näringspolitiska. Är det den här typen av anläggning som vi pratar om så är nog analysgruppens slutsatser helt riktiga. Det handlar om 50 000 sittplatser. Det ska alltså vara 50 000 människor som kommer till ett evenemang ungefär samtidigt, och säkert åker hem därifrån ungefär samtidigt. Man lyckas behålla en del människor genom ströaktiviteter och så, men det är ett enormt svårt kommunikationsläge. Få ställen i Stockholm har ett kommunikationsläge som klarar detta. I dagsläget har

Kista definitivt inte det. Det är mycket rimligare att man kommer att kunna inrymma en stor arena i Globenområdet än på Järvafältet – det är vår krassa analys.

Som borgarrådet Börjeson var inne på är egentligen det svåra i den här diskussionen om vi kan hålla på distinktionen mellan behovet av stora, bra och moderna festplatser och idrottsanläggningar, som trots allt inte kan vara av den kaliber som man har skissat på i det första upplägget. Förhoppningsvis visar en utredning på en halverad evenemangsplats om 25 000 sittplatser. Redan det är ju gigantiskt mycket större än vad Globen är. Det är en gigantisk arena! Det handlar inte bara om att modernisera för dagens allsvenska fotbollslag. Det här måste vara något helt annat projekt. Vi får återkomma till diskussionen om behovet av upprustning av idrottsarenor.

Anförande nr 89

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! I det första alternativet som vi hörde om när det gäller Globenarenan skulle staden satsa två miljarder eller vad det var – jag minns inte riktigt nu. Vi har roat oss med det lilla skuggprojekt som vi har jobbat med, och frågat näringslivet om det är villigt att satsa. I näringslivet brukar man vara pigg på att gå ut i offentligheten, men man är lite rädd. Man säger så här: Om Stockholms stad säger ja så satsar vi! Det finns en massa företag som står färdiga att satsa. Vi har avsiktsförklaringar med en massa företag i den förening där jag verkar.

När det gäller ytterstaden så tror jag att du missförstod det här. Det är inte Kista det gäller, utan det är Akalla. Det är visserligen Kista stadsdelsnämnd, men det handlar om Akalla. Akalla är ett miljonprogramsområde. Det är ett av de områden där den sista bankomaten har blivit bortriven, för att ta ett exempel.

När det gäller kommunikationerna går förstås tunnelbanan till Globen, och det finns flera stationer i närheten. När det gäller Akalla är snabbspårvägen på planeringsstadiet. Man säger i utredningen: Den är ju bara i planeringsstadiet. Men det är ju arenan också! Man säger samma sak om Förbifart Stockholm. Det vore väl en enorm fördel för Stockholm om man hade en stor arena intill Förbifart Stockholm.

Jag tror att man måste våga flytta ögonen lite grann och inte tro att allting som ska ske i Stockholm ska ske centralt. Mats G Nilsson sade lite magistralt att om man menar allvar så måste man inse att ett centralt läge är det enda stället. Vi menar allvar. Vi har pratat med näringslivet och vi har pratat med folk inom olika idrottsföreningar. Vi tror att det skulle gå lika bra utanför stadens centrala delar, och det är därför vi vill ha kvar detta alternativ i utredningen. Man bör undersöka möjligheterna för en arena i Akalla eller möjligen någon annanstans i förorten.

*§ 19 Förslag till detaljplan för del av Långbro sjukhusområde, etapp 2,
Dp 2003-02301A-54 (utl. 2005:66)*

Anförande nr 90

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Det här är slutetappen när det gäller Långbro sjukhusområde. Det omfattar de nordöstra och sydöstra delarna av området. Förslaget innehåller 260 lägenheter i nybyggnation och 20 i ombyggnation.

Utgångspunkten för arbetet med detaljplanen har varit att behålla karaktären av en kulturhistoriskt intressant institutionspark som också ska vara tillgänglig för allmänheten. De nya byggnaderna blir olika i karaktären och de har haft olika arkitekter. Det blir atriumhus, lamellhus och kvartersstruktur. Samtliga har en putsad fasad.

Byggnaderna får generösa våningshöjder och fönsteröppningar för att de ska passa bra ihop med de gamla hus som finns i området och som ska bevaras. Det blir ett fint område, tycker jag. Det får en skötselplan som garanterar att grönområdena i närheten av bebyggelsen förbättras och berikar miljön.

Jag tror att det här kommer att bli en attraktiv boendemiljö för barnfamiljer. Det är välplanerat, det ligger i anslutning till grönområden och det har det vackra parkområdet. Långbrodalshallen kommer att finnas kvar för idrottsändamål och den är möjlig att bygga om eller kanske bygga ut.

Stöd till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 91

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, åhörare, fullmäktige! Miljöpartiet vill bygga i Långbro institutionspark, men vi vill återremittera planen för omarbetning. Den uppskattade ängen framför badet, som bland annat används för bollspel och rekreation bör undantas från byggnation. Såväl berörda stadsdelsnämnder som medborgare och andra intressenter i området har massivt och tydligt uttalat att denna grönyta inte bör bebyggas oavsett vilken kompensation som arrangeras på annat håll.

Grönytor är en brist i den här delen av staden. Man måste handskas varsamt med dem som återstår. Långbroområdet utgör en mycket viktig länk i den ekologiska infrastrukturen i denna del av Stockholm. Miljöpartiet har hela tiden givit sitt stöd till bostadsbebyggelse i Långbro. Vi säger ja till exploatering av vissa områden, som kunde bli mycket bra. Men sedan exploderar det bara. Det väller ut över alla kanter. Ibland syns det enbart vara företags snöda vinstmaximeringssyften som styr stadens utveckling och stadsplanering. Det är rena huggsexan. *Anything goes* i dagsläget!

Jag vill rikta några frågor till de partier som vill anta detaljplanen rakt av, utan några betänkligheter. Varför kan man inte bygga och förtäta med sans och måtta? Varför inte bevara vissa kvaliteter som är så viktiga för alla som redan bor i området och dem som ska flytta in? Det är kvaliteter som är viktiga inte minst för barnen och

ungdomarna. Och varför tar ni inte hänsyn till de många enskilda personernas, stadsdelsnämndernas och organisationernas åsikter och vad de tycker? Varför har man över huvud taget remissförfarande när man totalt kör över alla? Varför gör ni på det här sättet?

Bifall Miljöpartiets och Kristdemokraternas återremissyrkande i kommunstyrelsen!

Anförande nr 92

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Ordförande, ledamöter! Jag vill i huvudsak instämma i Cecilia Obermüllers och Miljöpartiets reservation. Vi har också föreslagit återremiss av ärendet, av ett enda skäl. Det handlar om den yta framför badet som man nu föreslår ska bebyggas. Jag tror inte att det fanns några reservationer 2001 när man hade kommit en bit in i planarbetet och beslutade att dela på planerna och bearbeta den ena delen av Långbro parkområde. Jag vill påminna om att nämndens majoritet då bestämde att ge kontoret i uppdrag att se på möjligheter att utan att minska exploateringen faktiskt bevara ängen.

Precis som Cecilia sade har många remissinstanser uttalat sig till förmån för det. Vi anser att det hade varit möjligt att uppnå samma exploatering även om man hade kunnat bevara ängen obebyggd. Vi tycker att det är trist, för det behövs nära lekområden i det som i övrigt ser ut att bli ett väldigt fint och attraktivt område.

Bifall till Kristdemokraternas och Miljöpartiets förslag!

Anförande nr 93

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag undrar hur de ledamöter som bor där ute kan försvara detta inför era väljare. Jag har inte fått svar på mina frågor från något av de partier som tänker köpa planen rakt av utan några betänkligheter. Hur kan ni acceptera det här?

Jag vill hänvisa till en bra artikel i Svenska Dagbladet i dag. Stockholm älskar inte barn, står det. En lågstadielärare skriver bland annat att politiker i Stockholm anser att det blir för dyrt att bygga barnanpassat. De gömmer sig bakom stereotyper som att folk vill ha den täta staden, men glömmer att den gamla stenstaden luckras upp av små och stora parker, leksaker och skolgårdar, gröna plättar och kvartersträdgårdar. Det är samma sak här. Om ni skulle bevara den här picknick- och fotbollsängen så skulle vi spara väldigt bra kvaliteter i Långbroområdet. Nu bara struntar man i det, och bebygger den. Man struntar i princip i vad alla remissinstanser har sagt i det här området. Man kör bara över dem! Det är klart att det väcker ilska och vanmakt hos folk.

Anförande nr 94

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Nej, Cecilia, vi struntar inte i barn och unga. Vi struntar inte heller i barn och unga som kommer att bo i Långbro. Det finns otroligt fina områden kvar i det området för barnen att leka på.

Anförande nr 95

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Det blir inte mycket kvar av den parken om man tittar på detaljplanen. Det blir oerhört tätt mellan de slingrande meanderliknande radhusen och parkvägen. Det blir privat område runt husen. Dessutom bygger man på den äng som alla har bett om att man ska spara. Varför gör ni så här?

*§ 22 Investeringar rörande stadsutvecklingsområdet Årstadal i Liljeholmen.
Genomförandebeslut
Hemställan från gatu- och fastighetsnämnden (utl. 2005:69)*

Anförande nr 96

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige! Det är inte något längre tal jag tänker hålla. Men jag tycker att det är viktigt att poängtera att det här är ett i raden av många viktiga ärenden som handlar om stadsutveckling och projekt som rör sig inom ramen för 20 K-projektet. Men det är också ärenden som rör stadsutvecklingen rent generellt och hur Stockholm ska kunna växa och anta utmaningen att vara en konkurrenskraftig region och stad även i framtiden. I det sammanhanget är det här ärendet oerhört viktigt, liksom de 384 miljoner kronor som vi nu i kväll beslutar om i genomförandebeslutet.

Det handlar om att möjliggöra infrastruktursatsningarna i gator och parker. Det gäller nya trafiklösningar och idrottsanläggningar, men också en lek- och stadspark. Det är inte minst viktigt med tanke på diskussionen i föregående ärende.

Det är ungefär 3 500 lägenheter som detta möjliggör. Det är 1 200 lägenheter som klaras av under den här mandatperioden, varav 500 är direkt kopplade till 20 K-projektet.

Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 97

Ulf Friedebäck (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag vill bara understryka vad borgarrådet Rönngren säger. Området Årstadal är ett viktigt och strategiskt väl placerat område. Som Rönngren sade är det 3 500 lägenheter totalt som kommer. Självfallet välkomnas de av alla de 100 000 som står i bostadskön.

Men vad som är mest glädjande i ärendet är att vi alla partier i den här salen är överens. Även Miljöpartiet vill ju vara med här.

Bifall till kommunstyrelsen!

*§ 23 Nedsättning av parkeringsavgift till noll kronor för dem som har miljöbilar och uppfyller villkoren för boende- eller nyttoparkeringstillstånd
Hemställan från gatu- och fastighetsnämnden
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 7 mars 2005 (utl. 2005:70)*

Anförande nr 98

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Återigen ska vi ta ställning till förslaget om att nedsätta parkeringsavgiften för miljöbilar till noll kronor. Som bekant minoritetsåterremitterades ärendet vid tidigare sammanträde. Debatten togs även då, men jag antar att argumenten är väl kända och kommer att komma upp igen under dagens debatt. Mina synpunkter och sakskalet till att vi vill göra detta finns också väl beskrivna i anförandetexten.

Utöver det skulle jag vilja ge några ord på vägen inför det beslut som vi ändå ska fatta i dag. Ett av de fem övergripande målen för fullmäktige i inriktningen i stadens budget handlar om att göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad. Det här är den övergripande inriktningen. Den gäller samtliga bolag, samtliga förvaltningar och samtliga verksamheter. Inom ramen för ansvarsområdena är det upp till var och en av nämnderna att fundera ut vad man ska göra för att leva upp till inriktningsmålet.

I sak handlar det här om många olika frågor. Gemensamt är att de ska utgå från både nationella och regionala miljömål, så också när det gäller det här ärendet. Redan under den förra mandatperioden var detta på väg fram. Det här är en fråga som på intet sätt är ny, utan den har diskuterats här i stadsfullmäktige. Tyvärr kom man inte ända fram under förra mandatperioden, och nu har Moderaterna ändrat sig. Från att ha varit positiva är de nu negativa, och hänvisar i grund och botten till gammaldaga parkeringsregler och till avgiftslagen. I det här läget tänker vi fortfarande ta vårt ansvar för utvecklingen, för Stockholm och för framtiden.

Regeringen har tillsatt en enmansutredare för att under ett år utreda parkeringspolitiken. Man har nämligen insett att den i delar har spelat ut sin roll och att många kommuner runtom i landet vill utöva möjligheten att mycket tydligt få subventionera miljöbilar. I dagsläget är det ett stort antal kommuner som redan gör det här. Det gäller bland annat Göteborg, där man subventionerar omkring 4 000 miljöbilar enligt sin definition.

Vi tror att det här är en viktig fråga att gå vidare med om vi ska klara av omställningen från dagens bilar och dagens drivmedel till framtidens. Där har staden varit ett föredöme under mycket lång tid – egentligen sedan 1994 då miljöbilsprojektet kom i gång. Sedan dess har det bara utvecklats. Det finns i dag en politisk styrgrupp för detta också.

Det handlar om stadens egna verksamheter. Det handlar om förvaltningarna och det handlar om riktade insatser gentemot företagen för att ställa om till miljöbilar. Det handlar också om att ställa om till miljöbilstanken hos enskilda medborgare.

Miljömedvetenheten ökar i storstaden. Det är särskilda krav som ställs i storstaden, och vi har särskilda problem. Det här är en viktig del i det som vi ser som en lösning

på bekymren. Det gäller nedsmutsning, det gäller luftföroreningar och det gäller att tänka långsiktigt och skapa förutsättningar för en ekologiskt hållbar stad.

Med beslutet i dag om att nedsätta parkeringsavgiften till noll bidrar också fullmäktige till att den viktiga miljöomställningen kommer att gå fortare än vad den annars skulle göra.

Jag vill med detta yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 99

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är naturligtvis ett vällovligt förslag, Leif Rönngren. Men det finns ett problem me Anförande nr 100

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är naturligtvis ett vällovligt förslag, Leif Rönngren. Men det finns ett problem med ert förslag. Det är att det är olagligt. Det är det som är den stora skillnaden mot det vi talade om förut. Du skriver i Mina synpunkter "bör avstyrkas p.g.a. det oklara rättsläget". Jag läser innantill i handlingarna, Leif Rönngren, och jag kan då läsa vad stadsledningskontorets tjänstemän säger. "Kontoret avstyrker ... förslaget strider mot gällande lagstiftning på området." Det här är inte något otydligt ställningstagande från våra tjänstemän. Det är ett olagligt förslag.

Anförande nr 101

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Det råder väl inget tvivel om att rättsläget är oklart. Det står också mycket tydligt att både stadsledningskontoret och juridiska avdelningen uppfattar det som att det skulle kunna vara olagligt. Men det är faktiskt inte prövat rättsligt i någon instans. Det pågår för närvarande en mängd sådana här försök runtom i landets kommuner, där man har insett vikten av att även kommunalt försöka hjälpa till i denna omställning, förutom alla de andra åtgärder som finns för att gynna ett användande av miljöbil, exempelvis förmånsbeskattning, sänkta skattenivåer och underlättande när det gäller drivmedel och andra frågor.

Vi får väl se, för jag är övertygad om att det finns någon, kanske till och med i den här salen, som är intresserad av att gå vidare och som tänker anmäla även detta beslut, som så många andra, till prövning. Min förhoppning är att det i så fall kan skynda på processen, i och med att det finns en parkeringsutredning som pågår. En enmansutredare har just de direktiven från regeringen att hitta en framkomstväg därför att utvecklingen har sprungit ifrån ett gammalmodigt sätt att tänka och se på saker och ting, inte minst när det gäller parkeringspolitiken.

Anförande nr 102

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Låt mig börja med att säga att jag tycker att det är högst anmärkningsvärt och väldigt olyckligt att det här ärendet inte har blivit förändrat sedan det var uppe i fullmäktige senast. Det är lagvidrigt. Förslaget som föreligger i dag är totalt olagligt, och nu ska vi fatta ett olagligt beslut. Då säger ansvarigt borgarråd att moderaterna är så tråkiga, de hänger

upp sig på gammaldags lagar. Är det gammalmodigt att följa lagarna i det här landet, Leif Rönngren?

Du säger också att den här lagen inte är prövad rättsligt. Vad har du för rättsuppfattning? Är det okej för alla människor som inte har ett prejudikat att gå efter att bryta mot lagarna i landet? Det är inte så att det är några av oss som har hittat på att det här är olagligt utan det är våra jurister i staden som har sagt att det inte är möjligt att fatta ett sådant beslut.

Det som förvånar mig mest av detta är nog att Socialdemokraterna inte drar några slutsatser av en hel del av de beslut som har fattats i den här staden. Ni har fått smäll på fingrarna juridiskt i ett flertal beslut. Det har varit tomträtter, det har varit lönesättning och vi får förhoppningsvis se det när det gäller kompetensfonden också, med tanke på att revisorerna i dag har lagt fram en rapport där man smäller majoriteten på fingrarna på grund av att den använder stadens medel på ett felaktigt sätt. Det är inte stadshusmajoriteten som stiftar lagar i det här landet. Det är heller inte Leif Rönngren. Är det så att man har någonting på gång från regeringen, en enmansutredare, föreslår jag att vi väntar på det och ser om det blir en lagändring. Sedan fattar vi beslut i enlighet med lagreglerna i det här landet.

Det stora problemet är dessutom inte att det är få personer i staden som har en miljöbil. Det stora problemet är ju den tunga lasttrafiken. Vill man verkligen komma åt problemet med koldioxid ska man se till att titta på den delen av problematiken. Där behövs det helt andra medel för att komma åt miljöförbättringar, som att underlätta för företag att forska fram nya lösningar i den delen.

Dessutom är det stora problemet när det gäller bilar i det här landet att Sverige har en gammal bilpark. Det är de normala bilisterna som behöver byta ut sina bilar mot nyare bilar. Det är någonting att sträva efter. Men de som i dag kör omkring i en "folka" från 70-talet är inte de som kommer att ha råd att köpa miljöbilarna. Ni blundar för det verkliga problemet. Dessutom tänker ni i dag fatta ett lagvidrigt beslut.

Bifall till reservationen!

Anförande nr 103

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande! Jag tror inte att vi kommer att bli sams om det här ärendet i kväll. Det blir nog snarare så att vi kommer att ha en omröstning senare.

Men Kristina Alvendal försöker blanda in flera andra frågor och prata om lagstiftning och frågor som prövas av rätten just nu, exempelvis när det gäller tomträtter. Jag tycker att det är lite ihåligt. Jag har i mycket färskt minne de diskussioner som fördes under förra mandatperioden, då det var mycket uttalat och klart vad lagen sade om privatiseringar, avknoppningar och annat, inte minst när det gäller socialtjänsten. Så detta är en mycket senkommen vurm för lagen.

Sedan tycker jag att det är viktigt att man håller sig till lagstiftningen. Det gör vi också i det här fallet. Det som kommer att hända nu är att det möjligtvis kommer att

prövas om detta är lagvidrigt. Det finns nämligen ingen sådan dom. Det finns ingen sådan prövning. Jag hoppas och tror att det här kommer att skynda på utvecklingen mot miljöbilar. Det gör också att omställningen kommer att gå snabbare. Ju fler som skaffar sig miljöbilar med olika alternativbränslen, desto större blir marknaden för de alternativa bränslena. När vi får fler ställen som kan erbjuda dessa alternativa bränslen blir kostnaderna lägre för dem som ska köra bil.

De här frågorna hänger ihop. Det ligger också med i bedömningen när vi vill fatta det här beslutet i dag.

Anförande nr 104

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Men det är faktiskt inte korrekt eller speciellt klokt. Det är inte heller speciellt moraliskt att försöka driva på utvecklingen genom att bryta mot lagen. I rättssäkerhetens namn fattar man faktiskt först beslut om ändrade lagar, och sedan får Socialdemokraterna i Stadshuset möjlighet att efterleva de nya lagarna. Det här är faktiskt högst märkligt.

Visst, det pågår rättsprocesser om tomträtter, men lönesättningsärendet är inte pågående. Där har man konstaterat att ni gjorde fel. Första instans har när det gäller tomträtten konstaterat att ni gjorde fel. Revisorerna konstaterar nu att ni använder stadens pengar på ett felaktigt sätt i kompetensfonden. Det är ingen hejd på anmärkningar på hur ni hanterar rättssystemet i den här staden. Och det är inte Socialdemokraterna i Stadshuset som stiftar landets lagar utan det är riksdag och regering.

Anförande nr 105

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag tycker snarare att det är Moderaternas och Folkpartiets agerande i detta ärende som är väldigt märkligt. Om det vore så fullständigt solklart att det beslut som vi står i begrepp att fatta i kväll vore i strid med gällande lagstiftning, hur kunde ni då själva ta ett så lagvidrigt beslut under förra mandatperioden? Det var ju ni som började. Ni avgiftsbefriade ju elbilarna. Nu fortsätter vi och utvidgar precis det som ni påbörjade. Vadan denna ändring?

Anförande nr 106

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Jag undrar om Vänsterpartiet i sin reaktionära anda också delar det ansvariga borgarrådets uppfattning att det är gammalmodigt att följa lagar i det här landet?

Anförande nr 107

Å s a R o m s o n (mp): Debatten om sakfrågan och Alvendals uppfattning att det inte skulle ha någon som helst betydelse för växthuseffekten att man moderniserar bilparken i Stockholm får vi ta i debatten. Det jag opponerar mig mot i den här repliken är att du faktiskt buntar ihop äpplen och päron när du försöker klistra lagvidriga beslut om chefslönerna på stadshusmajoriteten. Du vet mycket väl att det var Miljöpartiets representant i personalutskottet som själv överklagade det beslutet, att han inte som jävig fick gå in. Det var ett beslut som du definitivt inte kan klandra någon stadshusmajoritet för.

Anförande nr 108

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Nej, just det. När det gäller just det beslutet har Åsa Romson helt rätt i att inte Miljöpartiet stod bakom. Men det är ju ett antal andra beslut som ni har fattat och fått smäll på fingrarna för. Jag tycker ändå att även miljöpartister och vänsterpartister måste följa lagen, även om jag så att säga hängde ut socialdemokraterna extra i detta ärende eftersom de är det största partiet och ska ta det ansvaret.

Anförande nr 109

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Ordförande, fullmäktige! Vad är en miljöbil? Det är en adekvat fråga. Det finns i och för sig en beskrivning på s. 1781. Definitionen är ändå ytterst oklar. Varför? Jo, det finns åtminstone fyra fem olika definitioner av begreppet miljöbil.

1. Det har funnits ett statligt förslag som Vägverket har gjort och som fick underkänt därför att det var dåligt förankrat.
2. Göteborgsbilisten som kommer hit och tror att han har en miljöbil kommer att upptäcka att han inte har det. Göteborg godkänner nämligen snåla bensin- och dieslbilar som miljöbilar.
3. Inkomstskattelagens definition är en helt annan, där rabatten för inkomstskatt skiljer sig för olika bränslen.
4. Trängselskattelagens definition har ytterligare en variant, det vill säga bilar som får reduktion enligt inkomstskattelagens definition slipper inte trängselavgifter.
5. Stockholms stads egen definition.

Det här ger ju givetvis huvudbry. Kan man vara säker på att jag inte använder bensin i min hybridbil när jag glider in på den kostnadsfria parkeringsplatsen i innerstaden? I så fall, vilken skillnad blir det mot övriga bensindrivna bilar att jag ska få stå gratis?

Nej, jag tycker att man måste fundera närmare över det här. Jag tycker att det här är oerhört oklart, förutom det allvarligaste, som redan påpekats här, att förslaget trots allt strider mot lagstiftningen, något som majoriteten definitivt inte är rädd för. Det vet vi ju. Vi har noterat det. Vi är rätt luttrade på oppositionens sida efter den här mandatperioden. Vi har sett ett antal ärenden, som har räknats upp här, passera revy.

Jag yrkar bifall till den moderata reservationen i borgarrådsberedningen.

Anförande nr 110

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Så att det inte råder någon som helst oklarhet vill jag peka på att det finns en definition av miljöbil för Stockholms stad. Det är den som gäller i detta ärende.

Sedan är det mycket riktigt så att det pågår diskussioner och finns olika definitioner av vad en miljöbil är. Det är också ett av uppdragen som finns nationellt. Exempelvis Vägverket har fortsatt uppdraget att hitta en definition på miljöbil som ska gälla för hela landet just utifrån att vi behöver ställa om för att klara en långsiktigt hållbar utveckling i vårt land. Då är det en viktig del. Vi tar vårt ansvar i det här ärendet och med den definition som finns för Stockholms stad.

Anförande nr 111

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Tack för svar! Men fortfarande blir jag undrande när vi får den här typen av ärenden. Jag måste ändå ställa frågan, vad blir det närmast? Blir det billigare taxa för Stockholm Vattens kunder för att familjen äter Kravmärkt mat, eller blir det lägre tomträttsavgäld om jag använder elgräsklippare på min tomt?

Anförande nr 112

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Alla åtgärder som syftar till att stimulera övergång till mer miljövänliga fordon är vällovliga. Det här förslaget är vällovligt, men tyvärr, Leif Rönngren, är det olagligt.

När förslaget behandlades i gatu- och fastighetsnämnden i december skrev tjänstemännen på gatukontoret att gällande lagstiftning inte ger utrymme för att avgiftsbefria miljöbilar utan att en lagändring först måste genomföras. Så skrev tjänstemännen på gatukontoret tydligt.

Sedan går det här på remiss, som du vet, till stadsledningskontoret, och stadsledningskontorets jurister har precis samma uppfattning. Det strider mot gällande lagstiftning. Det är jättetydligt. Och så säger du under Mina synpunkter att man på grund av det oklara rättsläget kan gå fram med det här. Rättsläget är inte särskilt oklart. Gällande lagstiftning är tydlig i det här ärendet. Det finns inga tveksamheter. Det pågår en utredning. Den ska enligt skriften Miljöbilar i Stockholms stad vara klar om ungefär ett år, den 1 maj 2006. Den syftar ju till att göra en översyn av just de gammaldags, förlegade parkeringsregler som gäller. Jag tycker också att det är gammaldags och förlegat. Men i avvaktan på att den här utredningen blir klar och i avvaktan på att vi kanske får en ny lagstiftning är det ändå rimligt att vi följer gällande lag.

En fråga till dig, Leif Rönngren, och er övriga i majoriteten, vad är det för kommande lagar som ni funderar på att överträda, om ni gör det så här lättvindigt för er? Det kan inte vara rätt läge att bryta mot Sveriges rikes lag på det här viset.

Bifall till den borgerliga reservationen från m och fp i kommunstyrelsen!

Anförande nr 113

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Då ska jag se om jag kan få Ulf Fridebäck att svara på en fråga som jag ställde tidigare. Hur kunde ni fatta ett beslut förra mandatperioden, att avgiftsbefria elbilar, om det var så fullständigt självklart och uppenbart solklart att ett sådant beslut är olagligt? Hur kommer detta sig?

Om det är så fullständigt solklart att det är ett olagligt beslut, menar ni då att exempelvis Göteborgs kommun och även andra kommuner i Sverige agerar helt emot lagen? Så himla självklart är det väl inte, eller?

Anförande nr 114

Ulf Fridebäck (fp): Ordförande! Jag plockade fram tjänsteutlåtandet från 2001, som grundade beslutet om elbilar. Det är alldeles rätt som har sagts i debatten att det fattades ett beslut om att sätta ned avgiften för elbilar. I det tjänsteutlåtandet har stadens jurister inte sagt ett ord om olagligheten i förslaget. Det är det som är den väsentliga skillnaden mot dagens förslag. I dagens förslag säger både tjänstemännen på gatukontoret och på stadsledningskontoret att förslaget är uppenbart olagligt. Det sade man inte då.

Anförande nr 115

Åsa Romson (mp): Det var väl bra, Ulf Fridebäck, att du tog fram det utlåtandet och såg att ni faktiskt hade beslutat så och att skillnaden mellan ert beslut då och vårt beslut i kväll enbart är vad stadsledningskontoret väljer att ta in i sitt tjänsteutlåtande. Du som vid det här laget är en ganska rutinerad fullmäktige- och nämndpolitiker vet att tjänsteutlåtanden ser väldigt olika ut i olika ärenden. Jag ska inte spekulera i hur ni såg till att det tjänsteutlåtandet såg ut som det gjorde då. Jag kan bara konstatera att det är bra att vi har en tjänstemannaförvaltning som också producerar integritetsstarka tjänsteutlåtanden men att det också är bra att vi känner vår roll som politiker och bedömer tjänsteutlåtanden och deras rekommendationer till beslut på självständiga grunder.

Du frågade vilka lagar vi ska bryta härnäst. Jag tycker att det är jättekomplicerat att man i SLK så tydligt har pekat ut att just det här ärendet skulle strida mot en lag. Vi har haft en väldigt lång process i den här frågan. Det vet ni. I det här ärendet har vi ändå kommit fram till att det här är ett så pass viktigt beslut att vi vill gå fram med det och få det ordentligt rättsligt prövat om det behövs.

Anförande nr 116

Ulf Fridebäck (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag håller med om och har också sagt från talarstolen att jag tycker att det här är ett vällovligt och bra förslag. Men det finns en hake, nämligen att det är olagligt. Jag tycker inte att man med berätt mod ska bryta mot lagstiftningen. Det måste vara fel.

Jag läste i en av morgontidningarna från i går att en krönikör skrev: Hög tid att bryta mot parkeringslagen för miljöns skull. Om man har inställningen att man kan bryta mot lagar för någon god saks skull tror jag att man är ute på farliga vägar.

Anförande nr 117

Göran Holmström (kd): Ordförande! Staden ligger långt framme när det gäller att stimulera övergången till renare bränslen. Jag vill understryka att vi kristdemokrater tycker att det är viktigt att Stockholms stad ligger i frontlinjen.

Det är beklagligt, vill jag ändå säga, att det har tagit två år att få fram det här ärendet. Det var under förra mandatperioden som beslut fattades om den här definitionen. Det skedde efter visst mankeming. Men det kom faktiskt fram en definition på vad man skulle beteckna som miljöbilar när det gäller parkeringsändamål. Sedan dess har det tagit två år för majoriteten att få fram ett förslag till gratis boende- och nyttoparkering för fler miljöbilar än de elbilar som vi tidigare har beslutat om.

Det beslutet förtjänar kanske att påpekas fattades i full enighet, från både höger och vänster. Vi tror att det har varit viktigt för just elbilarnas sak.

Vi kristdemokrater har ändå reserverat oss på en punkt. Det gäller att avgiftsnedsättningens tid är något kort. Vi vet att det är förknippat med en högre investeringskostnad, en inköpskostnad för att köpa olika typer av miljöbilar. Vi tror att om fullmäktige beslutar att avgiftsnedsättningen kan gälla i fem år skulle man kunna stimulera miljöbilsmarknaden på ett bättre sätt än med tre år. Skillnaden kan tyckas liten, men vi tror att den finns där.

Jag yrkar bifall till vår reservation.

Anförande nr 118

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Jag vill bara instämma i det Göran Holmström tar upp. Det är viktigt att komma till skott någon gång också. Under förra mandatperioden kom man till skott i många frågor men inte i de här frågorna. Det vi nu gör, även om det har tagit två år, är att äntligen sätta ned avgiften till noll kronor för miljöbilarna.

Årtal och tre eller fem år kan man alltid diskutera. Jag tror att det här kommer att vara ett led i att faktiskt snabba på den utveckling som är ofrånkomlig. Man ger kommunerna möjligheten att göra de här bedömningarna själva utifrån att det faktiskt har skett oerhört mycket över de 20–25 år som gått sedan parkeringsstadgan och avgiftslagen skrevs.

När det gäller hela projektet med miljöbilar, samordnat i hela Europa, har staden tagit ett stort ansvar, legat i främsta ledet och varit ett föredöme. Jag är glad att Kristdemokraterna fortfarande tycker så och att man inte sitter i samma bil som de andra partierna på oppositionskanten som ska baxas in i framtiden.

Anförande nr 119

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Leif svarade ändå inte på frågan varför det har tagit två år. Hade det kunnat komma fram lite snabbare hade vi kanske haft de fem år som vi nu reserverar oss till förmån för.

Varför har det tagit så lång tid? Det kan knappast vara juristernas yttrande som har tagit två år att producera.

Anförande nr 120

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag är väldigt glad över att kunna yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag är glad över att vi nu kan premiera och stimulera till ökat antal miljöbilar i staden. Vi premierar dem som redan har miljöbilar, och vi stimulerar dem som köper nya bilar att köpa miljöbilar.

Det finns redan flera sätt att stimulera detta. Lägre förmånsvärde är ett. Miljöbilarna kommer också att undantas från trängselskatt. Dessutom blir de befriade från att betala parkeringsavgift.

Vi började bra under förra mandatperioden med elbilarna, och nu utvidgar vi avgiftsbefrielsen även till övriga miljöbilar. Vi har också en definition för staden på detta.

Så var det detta med lagligheten. Återigen vill jag säga att det är väldigt fascinerande att det som var fullständigt lagligt under förra mandatperioden nu bedöms som fullständigt olagligt. Lagen har ju inte ändrats. Det här visar väl att det inte är så himla självklart som ni från delar av oppositionen tycker. Det hedrar för övrigt kristdemokraterna att de är konsekventa och tänker själva.

Lagen har alltså inte ändrats. SLK gjorde under förra mandatperioden en tolkning och en annan tolkning nu. Vi anser från majoritetens sida att vi kan göra så här. Vi gör tolkningen att det här är i enlighet med lagstiftningen.

Sedan kan jag inte underlåta att reagera på en märklig skrivning i Moderaternas reservation. Om det förslag som vi nu kommer att anta verkställs finns en överhängande risk att personer med miljöbilar parkerar sina bilar längre tid än om de var tvungna att betala parkeringsavgift. Alltså, låg eller ingen avgift innebär att man parkerar längre än vad som är nödvändigt. Det borde ju innebära att ni gör en helomvändning beträffande er egen parkeringspolitik. Vore ni konsekventa borde ni arbeta för kraftigt höjda parkeringsavgifter för att stimulera till ökad omsättning på parkeringsplatserna. Men så har det inte låtit i debatten tidigare. Jag välkomnar denna förändring i så fall. Men ni får väl förklara själva vad ni menar.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 121

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige och Ann-Marie Strömberg! Du pratar dig varm för att man ska stimulera bilägare till att till exempel investera i en miljövänlig bil. Hur tror du att utrymmet för att köpa en ny bil påverkas av era skattehöjningar?

Anförande nr 122

U l f F r i d e b ä c k (fp): Återigen, Ann-Marie Strömberg, vi tycker att det är bra att man lägger fram förslag som stimulerar en övergång till att använda miljöbilar och miljövänliga fordon mycket mer. Det är ju inget socialistiskt krav. Ni har inte monopol på att det ska vara bra miljö i den här staden. Jag tycker väl också att det ska vara en bra miljö. Skulle du tro att vi tyckte något annat från vårt håll? Vår

invändning mot det här är att tjänstemännen säger att det är olagligt. Det sade de inte när vi tog beslutet om elbilar.

Anförande nr 123

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ändå, Ulf Fridebäck, har lagen inte förändrats. Det visar väl att det inte är så självklart som ni vill låta påskina. Ni får det att låta som om det är totalt självklart, fullständigt solklart att det är ett olagligt beslut vi avser att fatta i dag. Och under förra mandatperioden var det lika självklart att det var helt i enlighet med lagen. Du säger emot dig själv. Jag tycker att du ska haka på och för miljöns skull stödja kommunstyrelsens förslag. Det är ju rätt uppenbart att du egentligen tycker att det är ett rätt bra förslag.

Anförande nr 124

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Miljöpartiet tror att det är ett bra förslag för att öka andelen fossilfria bilar på Stockholms gator att man faktiskt på ett väldigt konkret sätt ger en morot. Om det finns någonting i den här staden som många bilägare och många bilister bryr sig om så är det parkeringsavgifterna. Det har vi märkt i många debatter tidigare. Och det är någonting som kanske alla partier här är överens om, även om vi tycker olika om exakt hur den avgiften ska se ut och ordnas på olika sätt.

Det här är uppenbart ett viktigt verktyg, och kanske det som verkligen kan få effekt för att öka andelen fossilfria bilar. Nu finns det de partier, Moderaterna och Alvdal, som menar att det här är helt onödigt. Det finns inget behov av det. Det är glädjande att i alla fall Folkpartiet tycker att det är ett vällovligt förslag. Men att enbart inrikta sig på lastbilarna för att lösa klimatfrågan i Stockholm, då måste jag fråga: Hur tänker ni? Idén med teknikdrivande morötter är ju att man ska få en bättre och miljövänligare produktion. Är det verkligen så att Moderaterna i dag inte anser att bilismen i Sverige bidrar till klimatförändringarna? I så fall går ni ju emot väldigt många, jag skulle säga majoriteten av de vetenskapliga utredningar som de flesta politiker i dag har ganska stort huvudbry över. Hur gör vi för att komma till rätta med den här problematiken?

Det är ju inte så att Stockholm när det gäller teknikdrivande förslag enbart ska tänka på sin egen stad. Det är faktiskt så att vi är Sveriges huvudstad. Jag tror att vi kan sätta agendan mycket mer i den här frågan än vi har vågat göra. Vi har lämnat över en del av den här frågeställningen till den stora orten på västkusten som ju haft förslaget med fri parkering för miljöbilar i många år, i enighet, såvitt jag vet. Har Moderaterna och Folkpartiet pratat med sina kolleger i Göteborg och hört varför inte göteborgarna har gått man ur huse och överklagat denna så i grunden djupt orättvisa reglering som man har haft i Göteborg? Det kanske är så att de på gatorna tycker att det finns en inneboende rättvisa som säger att om man verkligen har en bil som är riktigt radikalt bättre för miljön är det kanske inte mer än rätt att man får betala mindre i parkeringsavgift eller att de som boendeparkerare eller nytoparkerare, som vi föreslår, får stå gratis när de parkerar. Det kanske är en rättvisa som de flesta håller med om är helt rimlig, precis som man hör många samtal i dag på Stockholms gator när det gäller de stora stadsjeeparna: Är det verkligen rimligt att de ska få ...

Ska jag som ändå håller mig till en liten bil, kanske en smartcab, verkligen betala lika mycket i parkeringsavgift? Det är ju en sådan debatt som finns. Är ni helt främmande för att det även i Stockholm kan vara ett förslag som har den stora allmänhetens gehör?

Slutligen vill jag bara säga till Fridebäck apropå att ni tycker att det här är ett så vällovligt förslag, varför har vi inte fått se några förslag från Folkpartiet om hur man ökar andelen fossilfria bilar på Stockholms gator?

Anförande nr 125

Kristina Alvendal (m): Ordförande, fullmäktige och Åsa Romson! Jag har ingenting emot att man skapar incitament för att leva miljövänligt, absolut inte. Men du liksom jag vet ju att det finns en del problem i detta. Det är ju trots allt så att du hävdar att personbilarna är det stora, onda ting som finns i den här staden som påverkar luften. Men ny forskning visar att utsläppen från personbilar faktiskt har legat still de senaste 15 åren, trots att bilparken i Sverige har vuxit med nästan en halv miljon bilar. Det är väl någonting att ta fasta på.

När man har sett detta i forskningen är det väl uppenbart att man behöver titta lite mer på lastbilar. Man behöver titta på hur den gamla bilparken kan bli nyare genom att skapa möjligheter för människor att köpa nya bilar och kasta de gamla på skroten. Ett annat sätt att komma åt koldioxiden i Sverige är också att använda sig av kärnkraft i stället för olja och kol.

Anförande nr 126

Åsa Romson (mp): Det är en vanlig strategi från Moderaternas sida att när man väl har ett förslag på ett område är det minsann inte bra. I stället ska man ha tusen förslag på ett annat område. Jag kan bara upplysa Kristina Alvendal om att när det gäller att komma till rätta med vad lastbilarna släpper ut och ställer till med, både i Stockholm och kanske framför allt nationellt i Sverige, finns det väldigt många förslag som vi företräder.

Vi har inget emot att samarbeta med Moderaterna. Tvärtom, jag tycker att det vore lysande om man kunde göra en tvärpolitisk överenskommelse när det gäller att verkligen ta i med hårdhandskarna mot dessa lastbilstransporter och miljöutsläppen från lastbilarna. Låt oss prata om skrotbilspremien för privatbilar. Låt oss prata om hur förmånsbeskattningsreglerna kan bli teknikdrivande och inte en subvention av bilresandet i Sverige. Då kan vi börja prata om radikala grepp. Det är ingenting som vi har något emot. Men varför säger ni nej till det förslag som faktiskt också rör ett stort problem, det vill säga till privatbilismen.

Anförande nr 127

Ulf Fridebäck (fp): Ordförande, fullmäktige och Åsa Romson! Den rödgröna majoriteten har inte monopol på miljöfrågorna, om ni tror det. Det finns andra som också vill ha en god miljö i den här staden. Jag tillhör dem som vill ha en bra miljö i den här staden. Du måste tro mig när jag säger det. Men jag och Folkpartiet vill ha ett förslag som bygger på gällande lagar. Vi kan inte hitta på en lag. Det är

faktiskt inte vi som har tolkat lagen. Det är våra tjänstemän på gatukontoret och stadsledningskontoret som har lusläst det här och kommit fram till detta. Det är inte jag som har gjort det.

Sedan för du något underligt resonemang om att bara för att det blir rättvist eller orättvist så ska inte lagen gälla. Du som, tror jag, har studerat lite juridik, Åsa, måste ju veta att lagstiftningen inte bygger på rättvist eller icke rättvist.

Anförande nr 128

Å s a R o m s o n (mp): Ulf Fridebäck! Jag tror att du i hjärtat vill ha en bättre miljö. Jag tror att de allra flesta, kanske alla här, vill ha en bättre miljö. Jag ser att ni vill, men ni gör ju ingenting. Det kommer ju inga förslag från Folkpartiet när det gäller hur vi ska öka andelen miljöbilar i Stockholm med någon större kraft. Det gör ju inte det. Jag menar att det är en sak att vilja, att tro och tycka, men vi vet att politik handlar om prioriteringar. Det handlar om att se vad det är som får någon effekt.

Sedan kan man väga olika verktyg mot varandra. Jag tror att det här verktyget, att boende- och nytoparkerare i Stockholm med miljöbil faktiskt får parkera gratis under en treårsperiod, kommer att sätta fart på den bilproduktionen. Det kommer att göra att Sveriges huvudstad kan gå i bräsch för att också säga någonting tydligt till bilindustrin om vilken väg man måste slå in på. Det tycker jag att vi alla kan känna oss stolta över.

Jag vill uppmana fullmäktiges ledamöter att ta miljötaxi om ni är kvar till över klockan tio i kväll. Numera finns det som prioritet hos Stockholm taxi.

Anförande nr 129

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Javisst, det är vällovligt. Men vi har fortfarande inte här i kväll fått klart för oss vad en miljöbil är. Du och jag sitter i Stockholmsshems styrelse, Leif Rönngren. Stockholmshem har så kallade miljöbilar. Det står det på dem i alla fall. De drivs av rapsbränsle. Miljöförvaltningens definition omfattar inte rapsbränslen så de tycker att Stockholmshem ska måla över ”miljöbil” på sina bilar.

Det är klart att det vore kalas om vi kunde enas om att fatta det här beslutet i dag. Problemet som vi har varit inne på är att det är lagvidrigt. Problemet är dessutom att ni bedriver terror mot vanliga bilister. Det är inte bara så att ni sänker avgifter för några, ni höjer ju för alla andra, vanliga bilister. Det är p-avgifter. Det är boendeparkering. Det är p-böternas nolltolerans. Det är biltullar. Dessutom försvårar ni framkomligheten, och det är brist på p-platser i staden samtidigt som ni här i dag kommer att uppmana fullmäktige att begå lagtrots. Är det inte bättre att vänta ett år på en utredning, som du talade dig så varm för, Leif Rönngren, och se om det blir möjligt att då fatta ett lagligt beslut?

Visst, jag tror att det handlar om incitament när det gäller miljön, Åsa Romson. Jag tror till skillnad från dig att mycket av incitamenten först och främst måste sättas in i forskningsstadier. Det handlar dessutom om att folk som lever och bor i det här landet måste få mer pengar över i plånboken så att man har råd att köpa en ny bil. Ni

vill samarbeta med oss moderater på miljöområdet, men ni vill ju bara förbjuda allting. Jag är ledsen, men det blir inte så mycket samarbete om det är det enda receptet på hur man ska skapa incitament.

Låt oss i stället prata om bilskatterna. Du säger att bilisterna i Sverige är en subventionerad grupp. Hör och häpna! Bilskatter, bensinskatter, obligatoriska avgifter, jag tror att du kan fråga vilken bilägare som helst i detta land, de känner sig över huvud taget inte speciellt subventionerade. Bilismen i Sverige och framför allt i Stockholm är en kassako. Stockholms bilister betalar in mångfalt dubbelt mot vad de får tillbaka vare sig det är i vägar eller i bättre parkeringsmöjligheter. Jag tror inte att de känner sig som en speciellt subventionerad grupp.

I dag ska vi begå lagtrots. Vi ska bryta mot lagen för miljöns skull. Är det så Miljöpartiet hanterar andra lagar i det här landet också? Vi ska bryta lagen för minkarnas skull eller för den delen – som en hel del av er på den sidan gör, det har vi haft fullmäktigedebatter om tidigare – genom att stödja vissa obskyra grupper i samhället bryta lagen för uppmärksamhetens skull. Det var så ni behandlade Reclaim the City-rörelsen. Är det på det sättet vi ska fatta beslut i den här staden?

Anförande nr 130

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande! Jag avstår från att kommentera alla de olika delar som Kristina Alvendal tar upp men som inte har med detta ärende att göra.

Däremot är det så att det inte är utredningen jag värnar. Det är snarare resultatet av den utredning som pågår som jag väldigt mycket ser fram emot. En sak är klar, lagstiftningen som vi nu diskuterar är väldigt gammalmodig. Avgiftslagen är det också. Detta är ett led i en naturlig utveckling, därför att mycket har hänt på de 20–25 år som gått sedan lagen instiftades. Ofrånligen kommer den här möjligheten att ges generellt överallt, inte bara till de 20 kommuner eller vad det är som är i gång med det här projektet, inklusive Stockholm snart.

När det gäller Stockholmskem ser jag fram emot att ta den diskussionen tillsammans med dig, eftersom vi sitter i presidiet. Det är mycket vi kan göra inom stadens förvaltningar, bolag, nämnder och styrelser för att skynda på den här utvecklingen. Vi kan se till att vi får miljöbilar när man upphandlar nya bilar. Vi kan se till att de lite större fordonen också är miljövänliga. Vi kan se till att det finns bilpooler, exempelvis inom ramen för Stockholmskem, så att vi faktiskt bidrar med det vi kan göra inom vårt ansvarsområde.

Anförande nr 131

Kristina Alvendal (m): Det kan vi absolut göra. Men vad det visar är att det finns ett definitionsproblem när det gäller vad miljöbilar är. Det finns olika definitioner. Olika forskare och olika tillverkare hävdar olika saker. Vems ord gäller?

Det är precis som du säger, och det var det jag avsåg i mitt anförande. Om den här utredningen kommer fram till det resultat som du vill, det vill säga att det ska vara möjligt att ta ut olika avgifter, är väl det perfekt. Men är det inte bättre att låta lagen

ändras först, så att vi inte bryter mot den? Det borde vara den rätta ordningen i den här salen.

Anförande nr 132

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Jag avstår också från att kommentera den långa harang om all möjlig politik som Kristina Alvendal vill dra upp i det här fallet. Jag konstaterar att Moderaterna nu vill ha mer forskning på området. Det antar jag är precis som när det gäller växthuseffekten i stort att det handlar om att vänta ut forskarsamhället tills man hittar tillräckligt många som tycker som man själv. Där har man varit helt i otakt med vad världens forskare pekar på. Det är ett problem med klimatförändringen. Det vore roligt om även Moderaterna här i Stadshuset erkände det någon gång.

Sedan håller jag med Kristina Alvendal om att vi behöver incitament. Jag förstår inte varför vi skulle ha olika åsikter på den punkten. Miljöpartiet vill inte alls bara förbjuda. Snarare bygger vår politik på både vettiga och rättvisa regler och morötter. Det handlar inte om att förbjuda speciellt mycket saker längre. Det handlar just om ekonomiska incitament, som till exempel trängselavgifter är och som det är att ha lägre parkeringsavgift för bilar som är riktigt bra för miljön. Det är det som det handlar om.

Anförande nr 133

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Om man i dag vill fatta ett lagligt beslut borde man ta konsekvenserna av förslaget och lägga fram ett förslag att sänka parkeringsavgiften för alla bilister i Stockholm, den som ni har höjt så groteskt.

Anförande nr 134

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag vet inte om du är överens med er egen reservation. I konsekvens med den borde du snarare vilja ha höjda parkeringsavgifter. I er reservation står det att om det är låg eller ingen avgift parkerar man bilen längre än vad som är nödvändigt. Men du kanske inte håller med dina partikamrater i denna fråga.

För övrigt, om vi nu talar om positiva incitament, är det just det som detta är – avgiftsbefrielse, förutom lägre förmånsvärde med mera. Det är ett positivt incitament för dem som har eller vill skaffa sig miljöbil. Vad har ni för incitament?

Anförande nr 135

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Det blir svårt i en diskussion och vid ett beslutsfattande när det handlar om punktbeslut på det här sättet. Om det hade varit lagligt hade det här varit ett intressant förslag. Men det är ju inte så utan den p-terror som ni bedriver är helheten i er parkeringspolitiken. Då är det klart att det finns en anledning att ta upp frågan om andra bilister i den här staden, som enligt er definition släpper ut mer avgaser, måste åka runt, runt och leta efter parkeringsplatser.

Med vår parkeringspolitik skulle det finnas fler parkeringsplatser. Dessutom skulle det vara möjligt för alla att betala lite mindre om man parkerade bilen. Men poängen i det resonemang som vi för i reservationen är just att alla andra bilister får åka runt, runt ännu längre och släppa ut avgaser i Stockholms innerstad därför att det finns ett antal bilar som står still.

Anförande nr 136

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande! Det var intressant att höra det sista uttalandet. Det var väl ett valtal för att få med sig alla bilister så att inte de ska känna sig tvingade att åka med kollektivtrafiken. Men det är ju så att den här staden har en inriktning. Vi vill öka kollektivtrafikåkandet och minska användningen av bilar i innerstaden. Så är det.

Det Folkpartiet och Moderaterna har bespetsat sig på i hela debatten och i den förra debatten är olaglighetsfrågan, eftersom det här är ett ärende som är återremitterat just på grund av det. Men det tycker jag är väldigt intressant eftersom vi har ett projekt som heter Miljöbilar i Stockholm. Vi har haft det i tio år. Det initierades under en period när det var en borgerlig majoritet här, och det finns alltså en person från varje parti i denna styrgrupp. Där har aldrig någon sagt någonting negativt om andra bestämmelser för miljöbilar när det gäller parkering. Jag tycker att det vore väldigt intressant om någon från den gruppen kunde utveckla sin synpunkt i själva miljöbilsprojektet. Men ingen av dem finns här, bara jag, som är ordförande. Och jag kan säga er att ingen har över huvud taget tagit upp tanken att vi inte skulle arbeta med att få fram andra bestämmelser och lättnader när det gäller miljöbilarnas parkering. Ingen har heller tagit upp att vi inte ska fortsätta att påverka regeringen om den saken. Vi har redan uppvakttat regeringen. Vi har arbetat tillsammans med Göteborg och Malmö i frågan och ingen har sagt någonting förrän nu, när ni tar upp det i just det här ärendet. Det är mycket märkligt eftersom det var under den borgerliga tiden som man införde lättnader för just elbilar.

Nu är det så här att Stockholms stad ligger väldigt långt framme när det gäller miljöbilar. Vi ligger nästan längst fram i hela Europa. Vi är deltagare och projektledare för Trendsetters som är ett av de största projekten inom Civitasinitiativet. Där har det också arbetats på gemensamma skrivningar om lättnader för just miljöbilsparering och även andra lättnader. Det projektet går just ut på att försöka hitta incitament för att trycka fram en ny marknad, en marknad för miljöbilar helt enkelt. Jag tycker att ni borde vara positiva. I alla andra sammanhang är ni positiva till att utveckla marknader av olika slag. Här har vi en väldigt fin marknad.

Vi kommer att ha en miljöbilsutställning i november. Jag hoppas att ni kommer dit och tittar på alla de fina, nya alternativ som finns. Jag hoppas att vi kan vända den här negativa inställningen och att vi kan gå samma väg som 20 orter i Sverige gör redan, som hela Europa gör redan, och trycka fram miljöbilar som ett bättre alternativ till den bensindrivna bilen.

Anförande nr 137

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Jag satt själv, Viviann Gunnarsson, i den grupp som du talar om förra mandatperioden. Jag får fortfarande den lilla skriften

Miljöbilar i Stockholm. Jag måste säga att jag läser den varje gång det här nyhetsbrevet kommer. Jag och Folkpartiet tycker att den tekniska utveckling som sker inom det här området är bra. Vi välkomnar den här typen av förslag. De är bra. Det är ett enda problem med just det här förslaget. Det är det som jag har sagt så många gånger, det är olagligt, Viviann Gunnarsson. Vi tänker inte medverka till att vi genomför olagliga förslag i den här församlingen.

Anförande nr 138

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag kan bara konstatera att Ulf Fridebäck tydligen satt i den här gruppen när man tryckte fram ett annat i så fall olagligt beslut om elbilers parkering i Stockholm. De fick reducerad taxa. Det var intressant att höra. Tack, Ulf Fridebäck!

Jag skulle i så fall råda er att instruera era medlemmar i denna parlamentariska grupp för miljöbilar att föra diskussion där. Men det sägs aldrig ett ord, i alla fall aldrig ett negativt. Det tar jag som positivt.

Anförande nr 139

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Viviann Gunnarsson! Vi ska absolut göra det som du säger. Det är jättebra att uppmärksamma och uppmuntra olika marknadslösningar. Men det brukar inte ni prata så varmt om. Det är mest förbud. Det är avgifter och det är pålagor.

I det här fallet har vi, som du säger, gemensamma intressen, och vi har ställt upp på att idka en typ av lobbyverksamhet gentemot regeringen. Det är jättebra. Jag tycker bara att man väntar till dess att lagen är ändrad innan man fattar beslut som annars blir lagstridiga.

Jag vet inte riktigt vad det är med den sittande majoriteten, varför ni har sådan domstolshets. Gillar ni att gå till domstol med alla saker ni råkar ut för under den här mandatperioden? Nu är det ju så uppenbart dessutom, även om det är vissa som har framställt i debatten att det liksom inte riktigt är prövat än. Men lagtexten är ju klar, och ni gör detta fullt medvetet.

Anförande nr 140

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Alltså, Kristina Alvendal, först och främst är lagen inte alls helt klar på den här punkten. Det tycker jag att man ska ha med sig. Det som ni försöker trycka fram är att det är fullkomligt självklart att det här inte går. Så är det inte. Det är inte fullkomligt självklart. Det som är tydligt är hur man har hanterat frågan hos tjänstemännen den här gången. Förra gången, när det gällde elbilar, hanterade man den inte alls på samma sätt. Det visar bara att det finns otydligheter. Det enda sättet att få det tydligt är att använda sig av de möjligheter som finns. Vi gör det tillsammans med många andra kommuner i landet, och jag tycker att det är bra.

Sedan kan jag inte förstå hur du kan få en avgiftsbefrielse till en pålaga. Det är fullkomligt absurt, för mig i alla fall.

Anförande nr 141

S t e l l a n F H a m r i n (v): Ulf Fridebäck och ni andra som säger er stödja miljöbilar, som flera har sagt före mig, gör någonting! Jag kan glädja er med att ni som inte vill göra något politiskt kanske kan göra någonting individuellt lite senare. Det gillar ni ju.

Vi och Miljöpartiet och några till arbetar för att stödja ett projekt där man ska bygga om sin egen bil för några tusen kronor till etanoldrift. Det finns formella hinder i dag. Men Vägverket kommer i höst att kunna ta bort dem. Så alla ni som inte har lika stora resurser som Kristina, som vill slänga bort sin gamla bil, bygg om den till hösten och hjälp oss göra det möjligt även när de stora bilelefanterna dansar åt det andra hållet, för det kommer de säkert att göra.

Ska vi vänta tills alla forskare och politiker har blivit överens om vad en miljöbil är får vi vänta bra länge.

Anförande nr 142

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Det där kändes inte riktigt seriöst, måste jag säga. Det kan väl inte vara en nyhet att Sverige har en av Europas äldsta bilparker och att det är ett jättestort problem för utsläppen i Sverige och för luftkvaliteten. Vill man verkligen göra någonting åt miljön ska man försöka ge människor möjlighet, det vill säga mer pengar i plånboken, så att de kan köpa en ny bil. Det finns många bilar i Sverige som inte ens har katalysator. Det är nummer ett på dagordningen.

Anförande nr 143

S t e l l a n F H a m r i n (v): Det är jättebra om de som har pengar köper nya bilar. Men alla som inte har det kanske kan få bygga om sin egen.

Anförande nr 144

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Nej, det bästa man kan göra med hela det här ärendet är att dra tillbaka det, Rönngren, och se till att avvakta den utredning som pågår och som är klar den 1 maj nästa år. När den är klar och man ändrar parkeringslagen kan vi genomföra de här vällovliga förslagen som vi ska ta ställning till i dag.

*§ 24 Hemställan om att godkänna besluten att inte konkurrensutsätta parkeringsövervakningen på område Söder, Ytterstaden och Öster
Hemställan från gatu- och fastighetsnämnden (utl. 2005:71)*

Anförande nr 145

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige och föredragande borgarråd! Det är bara att beklaga att majoriteten är så negativ till konkurrensutsättning. När vi hade konkurrensutsättning av parkeringsövervakningen på Kungsholmen fungerade det väldigt bra. Det var därför vi föreslog att vi skulle utvidga konkurrensutsättningen till nya delar av staden.

Det är synd att den pågående upphandlingsprocessen blev avbruten och att vi därmed inte får se vilka ytterligare effekter det skulle få på effektiviseringen och att det kunde fungera på ett bra sätt även i de här områdena. Det är alltid bra att kunna se om man kan få en effektivare organisation och bättre ekonomi i det hela. Det är bara att beklaga.

Jag yrkar att vi beslutar i enlighet med Moderaternas förslag i borgarrådsberedningen.

Anförande nr 146

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Fru ordförande! Jag vill bara säga att det här egentligen är ett formaliaärende. Jag höjde på ögonbrynen när jag läste detta. Det är ett sådant här ärende som har legat och nu kommer upp.

Det var under våren 2002 som Stockholmspartiet böt sida i gatu- och fastighetsnämnden och gick med oppositionen. Det möjliggjorde att den upphandling som var på gång avbröts. Den var faktiskt inte förenlig med det regelverk som finns och de regelverk som finns i kommunallagen. Av det skälet överklagades beslutet. Sedan har det varit en formaliaprocess hela vägen, och i dag landar ärendet på fullmäktiges bord. Som föredragande borgarråd delar jag gatu- och fastighetsnämndens uppfattning i sakfrågan och föreslår därmed att kommunfullmäktige godkänner nämndens beslut i efterhand. Det är det enda vi egentligen gör i dag.

Detta har ingen som helst verkan eftersom vi sedan dess har haft ett val. En av huvudfrågorna handlade just om konkurrensutsättningen. I och med att vi nu har en ny policy är det inga som helst problem med att vi antar detta i fullmäktige. Det är här principdiskussionen ska tas. Men jag var också lite förvånad när detta dök upp. Det är ett formaliaärende, och vi löser det i efterhand på detta sätt.

Anförande nr 147

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Man kan ju välja att se detta som ett formaliaärende. Jag skulle nog välja att se det som ytterligare ett exempel på att talet om att majoriteten ska driva en vänlig näringspolitik i Stockholms stad är just bara tal och inte handling. Hade man velat hade man mycket väl kunna genomföra en sådan här upphandling.

Jag ska läsa upp ett citat, och det lyder så här: "Gustav Möller (s) och före detta legendarisk socialminister sade redan på 40-talet att varje felanvänd skattekrona är en stöld av folket. Vi delar denna uppfattning och menar att det finns starka skäl för landets politiker från höger till vänster att idka självkritik, att diskutera det politiska uppdraget och vilka frågor vi fokuserar på. Som politiker har vi också ett annat uppdrag, och det är att företräda medborgarna i sin helhet, att följa den löpande verksamheten, se till att organisationen arbetar i enlighet med sitt uppdrag, att verksamheten drivs effektivt, att skattebetalarnas pengar används rätt. Det är den förvaltningspolitiska uppgiften. I dag lider det politiska arbetet av en dramatisk slagsida, och det är uppenbart att det är den förvaltningspolitiska uppgiften som blivit lidande."

Sedan avslutas detta aktstycke med: "Slutsatserna av de initiativ som nu tas är att offentlig verksamhet kan skötas långt effektivare än vad som i dag är fallet. Detta är ett arbete som måste göras parallellt med att vi för en öppen och frimodig debatt om olika handlingsalternativ inför framtiden. Politik är att styra."

Denna debattartikel illustrerades med en bildtext där det står: "Varje felanvänd skattekrona är en stöld av folket, anser borgarrådet Annika Billström och varnar regeringen för lättsinniga skattehöjningar."

Det är finansborgarrådet Annika Billström – jag hade hoppats att hon skulle vara här i dag – och Tomas Rudin som har skrivit en debattartikel. Uppenbarligen är det här någonting som bara gäller på papperet i en debattartikel och inte någonting som gäller i handling. Hade man menat allvar med detta hade man inte betraktat det här ärendet som ett formaliaärende, utan då hade man kunnat genomföra en upphandling och därmed kunnat använda skattebetalarnas pengar på ett mycket effektivare sätt än vad man kan göra nu.

Jag yrkar bifall till Moderaternas reservation.

Anförande nr 148

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande! Först vill jag bara instämma i de uttalanden som har gjorts här av bland annat Gustav Möller. Jag tycker att de har giltighet fortfarande och att de är väldigt viktiga som ledstjärna. Sedan går det säkert att göra det här till en debatt om offentligt kontra privat.

Men det som hände på våren 2002 var att era koalitionskamrater i Stockholmspartiet tröttnade på den dogmatiska politik som ni bedrev inom samtliga politikområden när det gällde privatiseringar och avknoppningar. Följaktligen klev de av tåget och sade: Vi är inte med längre. Då blev det en annan majoritet, och den majoritetens åsikter fanns det inte stöd för i regelverket för fullmäktige. Så var sakläget, och sedan dess har det varit en hel radda med beslut och rättsliga prövningar hit och dit.

Det vi gör i dag är att vi fattar beslut där vi konfirmerar att det var ett rätt och riktigt beslut, och det står vi för fortfarande. Sedan kan man alltid diskutera om upphandlingars vara eller icke vara, men det här beslutet finns det stöd för i både lagstiftning och annat. Det var någonting som ni var inne på i den föregående diskussionen om miljöbilar. Det här är likadant, och nu rättar vi till det.

Anförande nr 149

U l l a H a m i l t o n (m): Jag kan bara konstatera att om Socialdemokraterna och majoriteten hade velat leva upp till det som finansborgarrådet skriver i debattartikeln hade det inte funnits så väldigt mycket som hade hindrat er. Ni hade ju kunnat ordna en majoritet till exempel tillsammans med oss. Vi hade väldigt gärna röstat för att man skulle upphandla de här sakerna.

Så det är inte det som det handlar om, Leif Rönngren. Men detta är ytterligare en illustration av att det är väldigt mycket vackra ord från Socialdemokraterna om att man tycker att näringslivet är viktigt och bra, men när det kommer till kritan handlar det inte om det, utan då är det ideologin som är det viktiga.

Anförande nr 150

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Om man nu ska diskutera användandet av skattekonor är ju de tidigare upphandlingarna av parkeringsverksamheten ett väldigt dåligt exempel med tanke på att den dåvarande majoriteten – nuvarande oppositionen – var så angelägen om att få parkeringsövervakningen i privat regi att man antog ett anbud som var ett par miljoner dyrare än vad egen regi skulle ha kostat.

Anförande nr 151

U l l a H a m i l t o n (m): Det är en väldigt hypotetisk debatt, men jag är övertygad om att Ann-Marie Strömberg inte skulle göra om samma misstag, ifall hon nu skulle våga utsätta den här verksamheten för upphandling.

Anförande nr 152

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ja du, Ulla, misstaget var det faktiskt ni som gjorde. Det var ni som upphandlade, inte vi. Vi var emot. Även i de fall där vi är för upphandling, vilket faktiskt förekommer, tycker vi att man ska anta det bästa anbudet. Så var det inte den gången.

Den här gången är det jag som har plockat fram gamla handlingar från upphandlingen av parkeringsområde väster. Den gången antog man ett anbud som var ett par miljoner dyrare än fortsatt egen regi. Anbudsgivaren skulle med ett färre antal parkeringsvakter göra ett bättre jobb för en högre summa. Det var en ekvation som inte gick ihop för mig då, och den går inte heller ihop nu. Det visade sig också att man inte klarade av att göra ett bättre jobb.

Jag hade möjligtvis kunnat förstå om man var beredd att betala mera för ett bättre jobb, men under den här perioden sjönk antalet rätt parkerade fordon från målsättningen 85 procent rätt parkerade till 64 procent, vilket visar att vi hade rätt. Det är inte möjligt att med färre parkeringsvakter göra ett bättre jobb.

Vi från Vänsterpartiet anser för övrigt att trafikövervakningen är en myndighetsutövning som därför inte ska konkurrensutsättas och upphandlas. Men om man nu ska göra en upphandling tycker vi definitivt att man ska anta det bästa anbudet, men inte ens det gjorde ni. Er näringslivsvänlighet går alltså så långt att det är viktigare att privatisera än att anta det bästa anbudet. Så var det den gången.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 153

U l l a H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag kan konstatera att Ann-Marie Strömberg inte vågar kolla om marknaden ser likadan ut i dag som den gjorde för ett antal år sedan. För Vänsterpartiet är den dogmatiska politiken viktigare än att över huvud taget kontrollera hur marknaden ser ut. Det tycker jag är väldigt beklagligt, men jag är inte speciellt förvånad. Ni är ju alltid i de allra flesta sammanhang emot att man ska pröva möjligheterna att någon annan än stadens verksamheter ska ta hand om drift och verksamhet.

Anförande nr 154

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag vet faktiskt inte vad det finns för anledning att tro att sakernas tillstånd skulle ha förändrats. När det gäller trafikövervakning bygger den verksamheten på att man har en tillräckligt dimensionerad personal som har möjlighet att göra ett jobb och att de har ordentliga riktlinjer att arbeta efter. Jag kan inte se någon anledning till att tro att det skulle vara andra och bättre förutsättningar i dag.

Och du har fortfarande inga kommentarer till hur ni kunde anta det anbud som ni antog under er tid vid makten. Hur kommer det sig att ni kunde anta ett anbud som var dyrare för staden? Och hur kunde ni tycka att det var rimligt att man för en högre pengasumma och ett lägre antal vakter skulle kunna göra ett bättre jobb? Jag tycker att det föll på sin egen orimlighet. Snacka om att det var ideologi som ledde till att ni gjorde som ni gjorde!

Anförande nr 155

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Som har konstaterats här förut är det två delar i detta ärende. När det gäller det formella är det rent juridiskt bra att det blir klarlagt att det måste vara här som det fattas beslut. Demokratiskt är det väl kanske bättre att ärenden behandlas här. Då är det större chans att det blir en bredare debatt och att allmänheten på ett helt annat sätt får möjlighet att följa debatten än vad man får om ärendet hade hanterats i en central nämnd.

Däremot tycker jag i sak att det är helt fel att man fattar det här beslutet. Det borde upphandlas. Under debatten om gatu- och fastighetskontorets delning var ju finansborgarrådet väldigt tydlig med att ett huvudskäl till delningen var att man skulle spara pengar och göra det så effektivt som möjligt. Det var väldigt viktigt att använda skattepengarna på ett effektivt sätt. Det är då man frågar sig varför majoriteten inte är beredd att försöka att hitta bästa möjliga pris och kvalitet även när det gäller parkeringsövervakning.

Min fråga till er är varför ni inte vill se över parkeringsövervakningen och se om man kan göra den effektivare och billigare. Det vore intressant att få reda på det. Varför ska just det här området inte prövas för att se om man kan spara pengar? Gatu- och fastighetskontoret för övrigt ska ju göra det.

Utan att egentligen ha någon uppfattning i sak kan jag ändå inte låta bli att konstatera att gatu- och fastighetskontorets parkeringsövervakare jobbar två och två medan stadens parkeringsbolag däremot har övervakare som jobbar ensamma. Det ena kanske är bättre än det andra, jag vet inte. Men det finns ju inget givet, och därför tycker jag att man borde pröva att upphandla för att se vad som är bäst.

Jag yrkar bifall till den borgerliga reservationen.

Anförande nr 156

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! I det här ärendet är det två delar, som har framgått här. Formaliadelen handlar om att man måste fatta det här beslutet i fullmäktige eftersom det inte räcker med beslut i gatu- och fastighetsnämnden. Jag kan förstå att Leif Rönngren och hans majoritet naturligtvis står för det beslut som man fattade i gatu- och fastighetsnämnden. Det vore ju märkligt annars.

Jag förstår också att Rönngren och hans kompisar står fast vid att det var ett felaktigt beslut av den förra majoriteten i den här staden att konkurrensutsätta parkeringsövervakningen. Det har ju framgått med önskvärd tydlighet att ni tycker så. Men vi tycker inte så. Jag tror att det är bra att konkurrensutsätta även den här typen av verksamhet framför allt för att man ska få en bättre och effektivare organisation, och för att man ska kunna göra de ekonomiska jämförelserna. Det finns alltså många skäl för att ha en konkurrensutsättning.

Det gjordes faktiskt en översyn av upphandlingen av parkeringsområde väst av den oberoende revisionsbyrån Öhrlings på revisionskontorets uppdrag. I den framkom det att det inte bara var elände i parkeringsområde väst, utan att det fanns en hel del saker som fungerade bättre i den regimen än i den gamla regimen. Det var synd att vi inte kunde utveckla den under en längre period så att man verkligen kunde göra jämförelser mellan ett privat företag och den kommunala övervakningen.

Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 157

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Då måste jag verkligen fråga dig, Ulf Fridebäck, om du tycker att det är en god affär för staden, en förbättring av verksamheten och väl använda skattepengar att betala 2 miljoner mera för ett arbete som innebär att antalet rätt parkerade bilar sjunker med 20 procent, från 86 procent till 66 procent. Var det en bra affär för staden?

Anförande nr 158

U l f F r i d e b ä c k (fp): Det finns en hel del att läsa direkt ur revisionsrapporten. Jag kan till exempel läsa: snabbare beslutsvägar vid nyanskaffningar av utrustning och material, flera upplever att arbetsledningen ser och lyssnar, utvecklingsmöjligheter inom företaget, alla får väktarutbildning och så vidare. De som arbetade inom den här organisationen upplevde situationen väldigt positivt.

Anförande nr 159

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill bara säga några ord avslutningsvis. De diskussioner som vi nu för är ju väldigt spännande och intressanta. Det är liksom som ett eko från den förra mandatperioden kan man tycka då vi vid varje sammanträde diskuterade konkurrensutsättning och privatiseringar. De fanns alltid med på dagordningen. Vi kommer att få möjligheter att diskutera detta också framöver. Det framgår ju väldigt tydligt i ärendet att det är ett nytt ärende på väg fram under 2005 som kommer att handla om en ny policy för upphandling, kvalitet, utveckling och medborgarinflytande – alltså några fler perspektiv än bara konkurrensutsättning. Jag ser fram emot den diskussionen. Det blir alltså en fortsättning på de diskussioner som vi hade under den förra mandatperioden.

Men när det gäller styrningen, renodlingen, effektiviseringarna och kontrollen instämmer jag i mycket av det som har sagts. Men det finns flera vägar dit. Den enda vägen som man ägnade sig åt under den förra mandatperioden var konkurrensutsättning och privatisering. Vi har under den här mandatperioden visat att det finns oerhört mycket mer som man kan göra genom att satsa på de egna verksamheterna och genom att renodla de olika beslutandenivåerna i staden.

Ett exempel är gatu- och fastighetskontoret och den uppdelning som nu faktiskt är på väg att genomföras. Den handlar också om att man ska effektivisera, att öka möjligheten för politikerna att ha insyn och styra. Det finns nog många beröringspunkter i det som vi säger i salen, men vi har i grund och botten väldigt olika lösningar på hur vi ska åstadkomma det. Men vi får all anledning att återkomma och diskutera konkurrensutsättningsfrågorna och hur vi bäst ska sköta och styra staden med våra olika utgångspunkter.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

§ 25 Revidering av taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken (utl. 2005:72)

Anförande nr 160

A n n a S t a r b r i n k (fp): Ordförande, fullmäktige! Av outgrundlig anledning väljer majoriteten att särbehandla de kommunala bostadsbolagen. De får en högre taxa, och det betyder alltså att de människor som bor hos andra hyresvärdar än de kommunala fastighetsbolagen missgynnas. Kan någon ge något vettigt skäl till att det ska vara så?

Jag föreslår att vi återremitterar det här ärendet. Som jag ser det behöver det omarbetas.

Det är också beslutat på annat håll, och det framkommer dessutom i det här förslaget, att majoriteten nu tänker satsa på energirådgivning. Det är ju en uppgift som mycket väl lämpar sig för privata aktörer, och det är också ett skäl till att vi bör återremittera ärendet, så jag yrkar på återremiss.

Anförande nr 161

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det här ärendet har ju varit behandlat ett par gånger i miljö- och hälsoskyddsnämnden. Redan från början påtalade vi det orimliga i att det föreslogs att mindre fastighetsägare skulle betala upp till fem gånger så mycket i fast uppgift jämfört med de stora bolagen. Nu ligger det ett annat förslag till beslut. Men precis som Folkpartiet tycker vi att det är mycket märkligt att just allmännyttan och de kommunala bostadsbolagen ska särbehandlas med en lägre taxa.

Det borde i stället vara en enhetlig taxa som beräknades antingen per lägenhet eller också per kvadratmeter. Det kan ju inte vara så att övriga hyresgäster runtom i Stockholm ska betala en högre avgift som läggs på hyran än vad de kommunala bostadsbolagen ska betala.

Vi från Kristdemokraterna föreslår också en återremittering.

Anförande nr 162

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Som ni själva vet har det här förslaget redan varit i fullmäktige en gång. Då innehöll det en del brister i beräkningarna och i de intervall som vi har för att fastställa en taxa. Redan då fattade vi beslut om de allra största företagen, och det är två stycken. Det innebär ju att om man räknar per lägenhet är det riktigt att de får en lägre taxa, men motivet till detta är att deras egenkontroll är fungerande, vilket innebär att de per lägenhet tar i anspråk mindre av miljöförvaltningens resurser. Det gäller klagomål och den tillsyn som behövs.

När man tittar på statistiken över klagomål är det ofta de mindre företagen som ger det största arbetet för miljöförvaltningen. Nu har taxan dock förändrats något sedan

ärendet var uppe sist. Skillnaden i varje intervall blir 14 kr, och det tycker jag är en bra utveckling.

Sedan är tanken att man i och med den fasta taxan ska kunna arbeta på ett mer långsiktigt sätt i miljöförvaltningen och arbeta med egenkontrollen som ett verktyg som man lär ut och försöker att få alla fastighetsägare att använda. När den förbättringen kommer till stånd tror jag att taxan ska kunna sänkas. Det är ju inte meningen att vi ska ha klagomål från människor som är boende i olika företag, vare sig det är stora eller små företag, utan meningen är ju att fastighetsägaren själv ska se till att det inte uppkommer klagomål. I ett sådant läge kan vi ha en mindre organisation för klagomålshantering och hanteringen av olika olägenheter i boendet. Därför finns det absolut ingen anledning att i dag återremittera detta ärende.

Jag tycker att det är en bra inriktning som miljöförvaltningen har att med både rådgivning och en bättre organisation försöka att få till stånd bättre kunskaper hos fastighetsägarna.

Anförande nr 163

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det är ett mycket märkligt resonemang som du för, Viviann Gunnarsson. En person som klagat mycket ska alltså ha högre taxa. Skulle då en person som utnyttjar hemtjänsten och som inte är nöjd med den utan har många klagomål betala en högre taxa? Det blir ju mycket märkligt. Likvärdighetsprincipen borde väl också gälla för de hyresgäster som finns i de olika fastigheterna.

Anförande nr 164

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Totalt sett blir det inte någon högre taxa. Miljöförvaltningen får ju lov att i större utsträckning hantera den som har en mängd klagomål. Det betyder att man måste ta tidsåtgång. Det skulle göra att det ändå blev mycket dyrare för den fastighetsägaren än vad det blir med det här förslaget.

Anförande nr 165

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Vi har tidigare i kväll haft ett ärende där vi har kritiserat lagligheten. Här kommer då ytterligare ett ärende som man mycket väl kan ifrågasätta. Jag skulle vilja veta av borgarrådet: På vilket sätt har du säkerställt att det här inte strider mot likabehandlingsprincipen som ju är en jätteviktig princip när det gäller kommunala beslut och kommunal behandling av invånarna och företagen i staden?

Anförande nr 166

S t e l l a n F H a m r i n (v): Miljöförhållandena i bostäder är en viktig fråga. Nu blev det lite debatt om det här, så jag tänkte fortsätta med den. Den här miljön berör oss alla, och det är nödvändigt att den är bra, men det blir den inte av sig själv. Det är många som klagat, och ibland gör de det på goda grunder. Det är nog ännu fler som inte klagat fast de borde göra det. Men både från ekonomisk synpunkt och från hälsosynpunkt måste vi ha en effektiv och konstruktiv tillsyn som gör att miljön i bostäderna blir bättre.

Miljöförvaltningen har utarbetat ett förslag till hur detta ska gå till. Förslaget bygger på ett system med självkontroll där avgiften står i proportion till de kostnader som förvaltningen har så att man kan ägna sig åt den typen av bostäder där man verkligen gör störst nytta. Målet med det här systemet är att man ska satsa de resurser vi har just där det behövs.

Mot detta ställer borgarna ett förslag om enhetstaxa, det vill säga att alla ska betala lika mycket oavsett behovet. Det betyder att vi skulle satsa för mycket pengar där de inte behövs och för lite pengar där de verkligen behövs.

Minoriteten har tidigare motsatt sig att marknadsprincipen om tillgång och efterfrågan skulle tillämpas också på trafiken. Nu vill ni tillämpa något slags ganska primitiv planekonomi i bostadssektorn. Man måste fråga sig vart ni är på väg.

Anförande nr 167

A n n a S t a r b r i n k (fp): Jag tror att du har missförstått oss lite grann. Vi vill inte införa någon planekonomi på det här området. Vi vill helt enkelt att människor som bor hos fastighetsägare i den här staden ska behandlas lika.

Anförande nr 168

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag kan trösta majoriteten med att vi från moderaterna inte förespråkar någon planekonomi i den här frågan, och inte i någon annan fråga heller för den delen.

Jag är faktiskt väldigt intresserad av att få svar på min fråga från det ansvariga borgarrådet, så jag upprepar den återigen: På vilket sätt har föredragande och ansvarigt borgarråd säkerställt att förslaget i det här ärendet inte strider mot likabehandlingsprincipen? Det skulle jag väldigt gärna vilja ha ett svar på.

Sedan vill jag också instämma i det återremissyrkande som andra kolleger har yrkat från talarstolen.

Anförande nr 169

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): De här taxorna är ju fastställda utifrån en norm där man ska arbeta med egenkontroll. Det finns liknande taxor inom flera andra områden. Tidigare har det inte heller varit någon likabehandling med samma taxa för samma kontroll, utan man har fått betala efter de timmar som förvaltningen har arbetat med just det företaget. Då har en del företag betalat väldigt mycket, och en del har betalat väldigt lite.

Det har inte funnits någon tid över för miljöförvaltningen att kunna arbeta med en förebyggande verksamhet. Denna enhetstaxa som ligger i olika intervall kommer att göra detta möjligt. Det innebär att om man ska ha exakt lika taxa skulle man i så fall titta på vartenda intervall för se hur många det som klarar sig bra och dåligt. Den statistiken kommer vi att ta fram, och det var jag ju inne på tidigare. Vi ska följa upp det här, och vi ska anpassa taxorna efter de förbättringar som sker.

Anförande nr 170

U l l a H a m i l t o n (m): Jag tackar borgarrådet för det väldigt långa svaret som innebar ett nej. Man har inte granskat om detta strider mot likabehandlingsprincipen. Jag vill återupprepa kravet på att detta ärende återremitteras för att man bland annat ska undersöka just den saken. Vi i den här församlingen måste veta vad det får för effekter och om det är lagliga beslut som vi fattar, och det är jätteviktigt. Återremiss!

§ 27 Motion om Stockholms stads centrumanläggningar (utl. 2004:149)

Anförande nr 171

Ulla Hamilton (m): Ordförande, fullmäktige! Jag kan inte påstå att jag blev direkt förvånad när jag såg att majoriteten hade föreslagit att man skulle avslå min motion i detta ärende. Men icke förty tycker jag att det här är en oerhört viktig fråga. Det finns vissa saker som kommunen ska hålla på med och som kommunen är bra på. Det finns andra saker som kommunen inte ska ägna sig åt. Att driva centrumanläggningar är – som jag ser det – definitivt inte det som ingår i kärnverksamheten i en kommunal verksamhet.

Föredragande borgarråd skriver att det är viktigt med rådigheten över centrumanläggningarna och att det är en nyckel för att lyckas med helheten när det bland annat gäller stadsförnyelse. Jag håller inte med om det över huvud taget.

Det har skett en väldigt snabb utveckling av centrumanläggningar under de senaste 10–15 åren. Detta är en mycket avancerad verksamhet, och det krävs att man är oerhört professionell i sin hantering för att man ska kunna vara konkurrenskraftig. Det handlar om stora investeringar, om att man ofta bygger om, om att man har evenemang och aktiviteter som gör att centrumanläggningarna lockar till sig köpare och konsumenter och det handlar om att man ska ha en bra mix mellan de olika affärer och olika serviceutbud som finns i centrumanläggningarna.

Det rör sig om ett stort risktagande som jag inte tycker att kommunen ska ägna sig åt. Det är många som är mycket duktigare än vad Stockholms stad och Centrumkompaniet är på att bedriva en sådan här verksamhet. Jag tycker att det är väldigt viktigt att vi har attraktiva och bra centrumanläggningar i Stockholm. Det drar ju också till sig människor från andra kommuner.

Det är självklart, och det är nog ingen nyhet för den här församlingen, att jag tycker att det är viktigt att vi har en verksamhet som lockar till sig attraktiva och bra företagare. Det är ju det som är kärnverksamheten i centrumanläggningarna. Då krävs det att det hanteras av väldigt duktiga, bra och professionella förvaltare.

Jag tror att marknaden kan sköta detta mycket bättre än vad Stockholms stad kan göra. Därför, herr ordförande, har jag väckt den här motionen om att man bör sälja ut centrumanläggningarna i Stockholm. Jag är övertygad om att det skulle innebära en mycket bättre verksamhet i de olika centrumanläggningarna, och det skulle också ge ett väldigt bra och effektivt bidrag till de olika stadsdelsförnyelser som ständigt pågår runtom i den här kommunen.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 172

Anders Broberg (kd): Ordförande, fullmäktige! Det här gäller både ägarfrågan och stadsutvecklingen. I ägarfrågan är det viktigt att slå fast att man ska vara oerhört restriktiv med medborgarnas pengar. Alla bolag som en kommun driver

riskerar att drabba skattebetalarna. Vi ska ju ha en diskussion senare om kommunala bolag, så jag kan kanske lägga ut texten mera då.

Det andra syftet är stadsutveckling. Det är klart att om man äger något kan man alltid mer direkt vara med och påverka, men jag tycker att man ska använda andra metoder, allra helst som det hela tiden finns risk för att medborgarnas, skattebetalarnas, pengar blir felsatsade.

När man har ett eget bolag som har centrum finns det också en risk för att man tittar på var det finns centrumanläggningar i stället för att titta på var största behovet av centrum- och stadsutvecklingsförnyelse finns.

Jag vill yrka bifall till den borgerliga reservationen.

Anförande nr 173

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): När man hörde motionären verkade det som att Centrumkompaniet skulle vara ett av stadens och landets sämst skötta bolag. Det låter ju som att det var misskött, vanskött, konkursmässigt och nästan en katastrof. Nu är det ju inte så. Centrumkompaniet är välskött. Det fungerar bra. Det är en viktig del i stadens förmögenhetsförvaltning. Man arbetar med att utveckla och förädla fastighetsbeståndet. Centrumanläggningarna är viktiga för stadsdelarna och för värdeutvecklingen. Flera av de centrumanläggningar som Centrumkompaniet förvaltar ligger i de stadsdelar som berörs av stadsdelsförnyelsen. Då är det viktigt att vi i staden är med i arbetet och kan påverka och ha ett inflytande.

Vad är det som skulle bli bättre med en privatisering, som ni är ute efter? Jag förstår inte det. Man ska inte ändra ett vinnande lag. Det här bolaget fungerar väl. Kristdemokraternas reservation är rätt fascinerande: Det finns ingenting som skulle bli sämre som det sköttes av privata bolag. Nehej, men vad är det som skulle bli bättre om staden skulle göra sig av med Centrumkompaniet? Det finns inga svar på den frågan.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 174

U l l a H a m i l t o n (m): Jag hade ju blivit förvånad om Ann-Marie Strömberg hade hållit med mig i den här frågan, det måste jag erkänna. Men, Ann-Marie Strömberg, jag har inte sagt att det är ett uruselt skött företag. Jag har inte påstått det. Däremot har jag sagt att det här företaget och de här centrumanläggningarna skulle få mycket större möjligheter om det fanns en privat och professionell hantering av dessa anläggningar. Det här är någonting som man hela tiden måste jobba med på ett sätt som det är väldigt svårt att göra när man hela tiden måste ha skattemedel i verksamheten.

Det handlar om att skapa förutsättningar för att de som är allra bäst på att bedriva den här verksamheten ska få göra det till gagn för stadens hela utveckling. Ibland, och ganska ofta, är det så, Ann-Marie Strömberg, att privata företag är mycket bättre än kommunal verksamhet.

Anförande nr 175

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ja, men Ulla, jag frågade om på vilket sätt det skulle bli bättre. Du säger att du tror att det blir bättre, men på vilket sätt? Det svarar du inte på. Vad är det som skulle bli bättre om centrumanläggningarna drevs av privata företag?

Du sade också att staden ska göra det som den är bra på. Ja, men det här är ju ett välskött bolag. Det fungerar och går ihop ekonomiskt. Vad är det som skulle bli bättre med privat drift? Den frågan har du inget svar på, för jag förstår ju att det är ett självändamål för er att privatisera.

Anförande nr 176

A n d e r s B r o b e r g (kd): Frågan är om det ska vara kommunalt eller inte. Som jag försökte säga tidigare ska man inte riskera medborgarnas pengar i onödan i kommunala bolag över huvud taget. Risken finns alltid att det kan gå åt skogen, och det handlar inte om ifall bolaget är välskött eller inte. Sedan vill jag bara ytterligare understryka att inte ens drifts- och underhållsskäl talar för att det behöver vara kommunalt.

Om du nu är väldigt nöjd med detta bolag och tycker att det är bra att det drivs för att ge avkastning åt staden kan man inte låta bli att undra varför du nöjer dig med det. Vill du starta fler bolag för att få ännu mer pengar till staden eller för att vara med att styra? Då undrar man: Tänker du starta fler bolag och i så fall vilka då?

Anförande nr 177

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Det sista kan jag inte svara på nu. Det kan alltid gå åt skogen, säger du. Jaha, så privata bolag kan aldrig gå åt skogen? Det skulle alltså vara en garanti för att det går bra för all framtid.

Anförande nr 178

K a r i n H a n q v i s t (s): Ordförande, fullmäktige! Att Centrumkompaniet är ett välskött företag har vi fått höra här från flera talare. Att det också är ett välmående företag kan väl inte ha undgått motionären som är ledamot i styrelsen. Jag blir något förvånad när jag hör att andra skulle kunna sköta detta mer professionellt. Jag tycker nog att verksamheten sköts både professionellt och bra i företaget, och det tror jag också att motionären har kännedom om.

Som jag ser det kan bolagets verksamhet delas in i tre olika områden, och det tror jag viktigt när det gäller den politiska styrningen. Det är sådana innerstadscentrum som Fältöversten och Ringen, sådana ytterstadsområden som Järva, Hässelby, Bredäng och Högdalen. Sedan vill jag särskilt nämna Skärholmen som nu är den största pågående investeringen i staden, 1,7 miljarder. Det är en alldeles nödvändig investering som vi över blockgränserna har varit överens om, som måste fullföljas och som ligger i Söderortsvisionens arbete.

Detta är välskötta och bra serviceanläggningar som har ett bra serviceutbud till de boende. De bidrar också till att höja kvaliteten i områdena, och det är väl angeläget att vi kan vara med och se till att även områden i ytterstaden är attraktiva.

Bolaget deltar, som sagt, i stadsdelsförnyelsen. Oppositionen tycker att marknaden ska sköta det här. Jag undrar: Skulle marknaden bry sig om till exempel Livsticket och konsthallen i Tensta? Skulle marknaden bry sig om den fula trappan i Bredäng? Skulle marknaden bry sig om att det finns medborgarvårdar i Rinkeby som är oerhört uppskattade?

Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 179

U l l a H a m i l t o n (m): Det var intressant att höra att ni nu plötsligt värnar om Livsticket, men det har ju inte riktigt med den här saken att göra. Ska man ha centrumanläggningar för att Livstickets verksamhet ska bedrivas? Det låter ju väldigt märkligt.

Det jag är övertygad om – och det har jag också sett på väldigt många områden – är att man måste jobba mycket medvetet och hela tiden för att se till att de olika centrumanläggningarna blir attraktiva, och det vet du, Karin. Vi har diskuterat i styrelsen att det är ett väldigt omfattande arbete. Vi har haft synpunkter på hur man marknadsför de olika centrumanläggningarna. Vi tycker inte att man är tillräckligt duktig. Man kan inte jämföra sig på samma sätt med de privata centrumanläggningarna.

Jag är övertygad om att om man skulle få in en helt annan professionalism från privata företag i den här verksamheten skulle vi se ett helt annat uppsving på en mängd olika centrumområden runtom i stan. Vi skulle få ett utbud som skulle bli attraktivt på ett helt annat sätt. Vi skulle också ha en medvetenhet när det gäller profileringen för de olika centrumanläggningarna som stadens verksamhet inte kan kosta på sig.

Det är ju precis som du säger, att man från stadens sida förutsätts att ha en del verksamheter som kanske inte skulle plats i ett annat sammanhang. Därför är det viktigt att centrumanläggningarna drivs professionellt.

Anförande nr 180

K a r i n H a n q v i s t (s): Jag nämnde Livsticket därför att det ingår i stadsdelsförnyelsen. I andra sammanhang värnar ni på den sidan till exempel väldigt mycket om Livsticket och konsthallen i Tensta. Det är en del i bolagets satsningar inom stadsdelsförnyelsen, och jag tycker att det är viktigt att det finns med. Och vilken marknad skulle bry sig om dessa verksamheter?

Anförande nr 181

K a r l B e r n (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag sitter med som vice ordförande i Centrumkompaniet och Karin sitter som ordförande. Även Ulla sitter med i styrelsen.

Utan omsvep kan jag nog säga att jag är den som har längst erfarenhet från centrumanläggningar. Jag är aktiv detaljhandlare och har haft mycket med olika centrumanläggningar i den här staden att göra. Så jag kan nog uttala mig i frågan. Jag finner inte att det kommunala bolaget, som jag håller med om är välskött och fungerar bra – okej att det har varit lite skakigt på vägen – är bättre än de andra bolagen. Det kan jag definitivt inte påstå. Men jag vill inte heller säga att det är sämre.

Så länge vår kärnverksamhet – vård, skola, omsorg och den övriga kärnverksamheten här i staden – inte fungerar på ett tillfredsställande, varför ska vi hålla på med kommersiell verksamhet? Det finns ingen vettig anledning. Vår vän från Kristdemokraterna frågade: Vad ska vi pyssla med sedan? Ska vi börja med bilförsäljning eller öppna hamburgerkedjor? Det är ju inte det vi ska ägna oss åt. Vi ska pyssla med kärnverksamheten. Det är ju det som är vitsen.

Man har här pratat om Livstycket och Tensta. Vi inom Centrumkompaniet har ju en marknad som vi måste leva på. Vi måste ta ut marknadsmässiga hyror. Vi tar ju inte ut lägre hyror än någon annan. Jag tror att stadens infrastruktur, detaljhandel och kunder skulle tjäna på om vi överlät detta åt proffsen, till de privata centrumföretagen. Vi kan kanske få in tyska, finska eller andra kedjor och intressenter som vill driva centrumanläggningarna. Då kanske vi får ett bättre och vitalare detaljhandelsliv.

Jag håller med motionären och yrkar bifall till motionen, mina vänner.

Anförande nr 182

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det var väldigt intressant att höra diskussionen om den här motionen. Jag har fått klart för mig att både vice ordföranden och andra borgerliga representanter i Centrumkompaniet tror att ett centrum bara har med handel att göra. Det har det absolut inte. Det är väldigt viktigt att det finns andra aktiviteter i en centrumanläggning. Det ska finnas till exempel vårdcentral, tandläkare, kanske barnstuga, samlingslokal, ungdomsgård – alla de aktiviteter som gör en stad levande. Det får inte heller vara tillslutet på nätterna. Folk ska kunna röra sig fritt. Det är det som gör att en stad lever, att man kan gå till olika aktiviteter och använda de anläggningar som finns.

Annars kan jag fråga er: Var hade ni tänkt att lägga alla aktiviteter som jag räknade upp? Var någonstans ska de finnas? De signaler som har kommit är att dessa verksamheter har fått flytta ut sedan man bolagiserade Centrumkompaniet. Det tycker inte vi är rätt inriktning. Vi vill att staden ska leva och att den infrastruktur som en centrumanläggning faktiskt utgör ska kunna vila på vad också medborgarna tycker.

Medborgarna tycker att deras centrumanläggningar är väldigt viktiga företeelser, inte bara för att de kan handla allt från A till Ö i dem, utan också för att de kan umgås där, uträtta ärenden till läkare, tandläkare och så vidare. Helst ska det också finnas en post, men det finns ju inte så många postkontor längre. I vilket fall önskar man att det var fullödiga centrum där man kan utföra alla sina aktiviteter, inte bara handla.

Jag yrkar bifall till avstyrkandet på motionen.

Anförande nr 183

K a r l B e r n (fp): Viviann Gunnarsson, du sade att när Centrumkompaniet blev ett bolag fick dessa olika saker flytta ut. Då kan jag tala om för dig att de flyttade in i kommersiella, privata anläggningar såsom Farsta. Så du talar emot dig själv.

I till exempel Farsta centrum – där jag själv har två butiker och känner till mycket väl – finns Vår Teater, vårdcentral, apotek, bank och hela programmet. Det kan jag tala om för dig att den professionella centrumledningen och centrumföretagen, de som kan det här, vet att det här måste finnas med. Det måste vara ett kommersiellt och kulturellt centrum, och det skriver detaljhandlarna och de som äger centrumanläggningarna under på. Så det är ingen skillnad. De sköter faktiskt det här bättre än de kommunala bolagen. Det finns ingen anledning till att kommunen ska driva kommersiell verksamhet.

Anförande nr 184

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag förstår inte vilken påverkan människor som bor i Farsta har på just det centrumet, och inte heller förstår jag vilken påverkan människor har haft på till exempel Gallerian och en hel del andra centrum som i dag är privata.

Jag har sett den här utvecklingen i många andra städer i Europa. Dessa centrum får ofta stänga just därför att de har en ensidig inriktning på affärsverksamhet. Man tror att man ska få lönsamhet i denna affärsverksamhet. Men för att en centrumanläggning ska bli bra måste det också finnas annan service. Det är så människorna som bor där tänker på sin centrumanläggning. Det är en viktig samlingspunkt för medborgarna.

Anförande nr 185

U l l a H a m i l t o n (m): Men snälla Viviann Gunnarsson, varför skulle en privat aktör vilja bedriva en verksamhet som är dålig och som inte attraherar konsumenter? Du säger att en centrumanläggning bara är en centrumanläggning om det finns apotek och försäkringskassa. Det drar faktiskt till sig konsumenter från alla håll och kanter. Men jag har definitivt inte sett någon definition av en centrumanläggning, att det skulle vara ett måste att det ska innehålla dessa delar. Men det är ju det som är vitsen med att man har privata aktörer. De ligger nämligen hela tiden med örat mot marken för att lyssna efter vad det är som människor vill ha. Närområdet kring centrumanläggningarna är viktigt. Vill folk som bor där ha det, så blir det också så.

Anförande nr 186

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag tror inte att en privat aktör ligger med örat mot marken för att höra efter utifall att det möjligen kan behövas en försäkringskassa där. Om det händelsevis kommer en försäkringskassa dit är det för att de privata aktörerna tänker sig att de kan tjäna pengar på det. Om man tar dig Försäkringskassan kanske man tjänar lite mera pengar. Men det tror jag inte ett ögonblick på, utan det handlar helt enkelt om att tjäna så mycket pengar som möjligt.

Anförande nr 187

A n d e r s B r o b e r g (kd): Om ett centrum är på dekis måste ju staden se efter vad som kan göras. Behövs det fler bostäder och kontor? Behövs det andra typer av hyresgäster? Det kanske efterfrågas en försäkringskassa, vårdcentral eller allt möjligt annat för att locka dit folk. Det finns en ekonomisk morot i detta, men jag ser inget problem med det. Men staden måste ta sitt ansvar. Det kan också vara trygghetsfrågor som man måste ta tag i.

Att äga en centrumanläggning löser väl inte problemen. Staden måste engagera sig på andra sätt och ta hela sitt fulla ansvar. Om en centrumanläggning är så bra som du säger, Viviann Gunnarsson, är frågan: Vilka fler centrumanläggningar vill du köpa in för att rycka upp andra delar av stan?

Anförande nr 188

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Alltså jag har inte sagt att jag vill köpa in någon centrumanläggning. Jag har över huvud taget inte ansett det vara nödvändigt att bilda ett speciellt centrumbolag. Det var ni som gjorde det under den förra mandatperioden. Vi hade kunnat fortsätta att arbeta vidare så som vi arbetade tidigare. Då tog vi hänsyn till de olika andra aktiviteter som också behövs i en centrumanläggning.

Sedan är det en annan sak att det naturligtvis ska finnas en företagargrupp i en centrumanläggning som också kan driva sina intressen. Jag ser ingen motsättning här. Men många av de centrumanläggningar som ni ville privatisera har faktiskt byggts med stadens pengar, och de har varit tjänliga under en tid och behöver nu moderniseras. Då är det bra om också medborgarna får ett inflytande över detta. Det finns ingen som helst motsättning i att också företagareföreningen ska vara med och diskutera det. Men varför ska man då privatisera? Är det inte lika bra att staden fortsätter att försöka att utveckla centrumanläggningarna till fullödiga centrum där människor kan uträtta de som de behöver och kan trivas – det handlar faktiskt också om att trivas?

Anförande nr 189

K a r l B e r n (fp): Ordförande, fullmäktige! Det var bra att du tog upp detta med att trivas, Viviann Gunnarsson. Nu gav du mig ytterligare ett argument.

Man har gjort undersökningar om vilka anläggningar som kunderna trivs bäst i. Och vet du vilka anläggningar här i Stockholm det är? Jo, det är de privata anläggningarna. Skulle vi ta konsekvenserna av detta skulle folk tycka att det blev ännu bättre om det blev en privat ägare till Centrumkompaniets anläggningar.

Jag vill påpeka att jag inte tycker att Centrumkompaniets anläggningar är dåliga. Jag tycker inte att de missköts. Vi har en bra ledning. Men utan kommunalt ägande kommer det att bli bättre.

Tro mig, jag kan det här. Jag är medveten om att de flesta av er som sitter här inte har så mycket erfarenhet av detaljhandel. Men jag har det, och jag vet att det skulle bli bättre med privat ägande.

Du säger att man inte lyssnar på vad kunderna tycker. Det är precis som Ulla Hamilton sade, att man ligger med örat mot rälsen och lyssnar hela tiden. Man gör marknadsundersökningar och lägger ned miljoner på att ta reda på vad folk vill ha. Varför tror du att man har försäkringskassa i till exempel Farsta, Vällingby och Täby? Jo, det är för att man vet att folk frågar efter det. De privata bolagen till och med subventionerar hyrorna för den här typen av verksamheter därför att man vill ha in dem i centrumanläggningarna. Man måste ha sådana anläggningar för att kunderna ska må bättre.

Och varför är det på det sättet? Jo, det sköts av professionellt och duktigt folk. Och jag vill påstå att om vi låter professionella centrumbolag sköta det här kommer det att bli mycket bättre för stockholmarna. Vi kan då använda stadens kapital till att förbättra vår kärnverksamhet. Vi ska pyssla med det som vi ska pyssla med. Vi ska inte hålla på med sådana kommersiella verksamheter som centrumanläggningar, korvkiosker och bilhandel.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 190

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Centrumanläggningar hör till stadens infrastruktur, och det brukar ju borgarna tycka att vi ska syssla med, så jag begriper inte varför vi inte skulle syssla med just den här infrastrukturen.

Det är jättebra att Karl Bern tycker att man har en så bra ledning i Centrumkompaniet som är utvecklande och som ser till att det går med vinst. När alltihop är så jättebra, varför ska ni då sälja? Är det enda anledningen till att du sitter med där? Om du både tycker att det som görs är bra och ändå vill sälja, då begriper jag ingenting.

Anförande nr 191

K a r l B e r n (fp): Det är tråkigt att du inte begriper det här, men jag ska försöka att förklara. Jag ska ta det en gång till och långsammare. De privata bolagen sköter det här bättre. Vi ska hålla på med det som vi är bättre på. Om någon skulle komma på idén att de privata centrumanläggningarna skulle hålla på med sjukvård, skola och omsorg vore det fel. Det sköter vi i den här staden bättre än centrumanläggningar. Man ska pyssla med det som man är duktigast på. Vi ska använda det kapital som ligger i dessa centrumanläggningar till kärnverksamheter. Det ska vi lägga ned vårt krut på.

Om kärnverksamheten fungerade helt klanderfritt vore det en helt annan sak. Då kunde vi hålla på med allt möjligt annat. Men så länge som den inte gör det borde vi koncentrera våra krafter på att bli bättre på att ta hand om våra gamla och sjuka och skapa bättre skolor. Låt centrumföretagen sköta om centrumanläggningarna. Jag vet att de sköter det bra.

Anförande nr 192

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Ordförande, fullmäktige! Eftersom Karl Bern hela tiden nämner Farsta måste jag också säga något om det centrumet. Du sade att man skulle trivas. Det gör vi i Farsta. Om det sköts privat eller offentligt har inget med den här saken att göra. Det ska skötas professionellt hur man än gör.

Jag har jobbat i Farsta centrum sedan 1962. Det gjorde säkert du också vid den tiden. Det företag som jag jobbade i hade olika ägare. En del var katastrofala, andra var bra. Just nu är det lönsamt. Det är kanske för att jag har slutat.

Men, Karl Bern, du vet precis hur länge som vi har jobbat med att förändra Farsta centrum så att det skulle bli så bra som det är. Det berodde på att alla fick säga sin mening och särskilt på att vi fick ha vår fina torghandel kvar. Det var ju meningen att hela Farsta centrum skulle inglasas. Så det behövs nog både privat och offentligt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 193

K a r l B e r n (fp): Jag ska försöka att vara kortfattad. Vi jobbade nog samtidigt. Jag har jobbat där i 35–40 år på Åhléns, och det gjorde väl du också. Det är ett mycket bra företag.

Det fanns ett konkurrerande företag som hette Domus och som var kooperativt ägt. Och hur är det med Domus i dag? Det finns inte kvar, men det gör det privata alternativet Åhléns.

Farsta centrum blev bra, och det drivs ju inte av något kommunalt bolag. Det är Atrium som driver det. Jag tackar för detta ytterligare argument.

Därför: Låt proffsen sköta det här. Det är inga större problem. Vi behöver lägga ned vårt krut på annat. Jag tycker att vi ska stödja Ulla Hamiltons motion om att i lugn takt sälja ut de olika anläggningarna för att få in pengar till att förbättra vår ekonomi och förbättra vår kärnverksamhet.

Anförande nr 194

L i l i a n F a l k b ä c k (s): Karl Bern! Jag vill inte yttra mig om Kooperationen, men diverse gamla chefer från oss är där nu.

Anförande nr 195

G o d f r e y E t y a n g (s): Ordförande! Som Farstabo vill jag upplysa om att Farsta Centrum ägs av samma ägare som en gång ägde Domus. Atrium är nämligen ägt av kooperativet. Det var bara en konsumentupplysning.

Jag bor i Farsta, och jag tycker att Farsta är ett trevligt ställe. Men man måste komma ihåg att också Farsta har problem – många problem. Centrum ägs visserligen av kooperativet, men i Farsta är det dött klockan åtta. Om man hade glasat in Farsta Centrum så hade det kanske varit dött redan klockan sex. Det finns alltså problem

alldeles oavsett vem som äger. I dag är Farsta halvtomt – det vet du. Vi har höga hyror. Det har gått bra för Farsta, men vi vet inte om det kommer att fortsätta.

Poängen som jag vill peka på är att det egentligen inte spelar någon roll vem som äger. Vi behöver mångfald. Jag tycker att Centrumkompaniet är ett bra bolag eftersom det också har en samhällsnytta. Det finns vissa centrum som är helt privata och där det inte har gått att få lönsamhet. De privata har bara lämnat dem. Jag kan till exempel nämna Fagersjö, som också ligger i Farsta. Det är totalt dött. Det finns ingenting som händer där. Jag tycker att det ska finnas en samhällsnytta, vilket Centrumkompaniet också erbjuder.

Viviann Gunnarsson har tidigare nämnt vissa funktioner, som också behövs för folket där. Det är inte bara det att vi sysslar med vården och har sjukhusen. Man måste också ha vårdcentraler, tandläkare och fritidsgårdar. Redan i dag hotas den fritidsgård som finns i Farsta av Atrium därför att man vill ha affärer där. Jag tycker att ungdomarna ska vistas i Farsta.

Bifall till avslagsyrkandet!

Anförande nr 196

K a r l B e r n (fp): Vi pratar som sagt var om Farsta. Det är roligt att du drar fram det som ett exempel; det är ju ett privat företag. När vi pratar om de attraktivaste centrumanläggningarna och dem som är livaktigast kan man nämna till exempel Täby. Det ägs av ett holländskt privat företag, och ingen kan förneka att Rodamco, som det heter, är jätteprofessionellt.

Vi kan titta på den andra verksamheten. Vi har arbetsförmedling, vård, teater och alla möjliga infrastruktursaker i Farsta Centrum. Alla centrumanläggningar vet om att det behövs. Det behöver vi inte diskutera. Det vi diskuterar är att Stockholms stad inte ska hålla på med sådan här verksamhet. Ska vi börja sälja bilar, eller vad ska vi göra härnäst? Varför ska vi i staden driva allting? Vi tror att vi är världsbäst på allting, men det är faktiskt inte så. Låt proffsen sköta det som de är bäst på!

Anförande nr 197

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tänker inte förlänga Farstadebatten, även om jag också har bott i Farsta och varit och handlat i Farsta Centrum både före och efter ombyggnationen.

Men det som är viktigt för mig när det gäller de här frågorna är vad man använder skattebetalarnas medel till i Stockholm. Vi kan titta på Gallerian till exempel. Hur ofta byggs inte den om? Man investerar massor med pengar där från ägarnas sida. Det är detta vi måste ta ställning till i den här församlingen. Tycker vi att det är okej att vi som ägare pytsar in en massa pengar som vi skulle kunna använda till andra saker i de här kommersiella fastigheterna för att de ska vara attraktiva? Eller tycker vi att det är bättre att privata ägare får stå för kostnaderna? Det är precis det som det här valet handlar om. För mig är valet väldigt enkelt. Jag tycker inte att vi ska använda stockholmarnas skattemedel till detta.

Anförande nr 198

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det är himla intressant att du tar upp Gallerian. Det är ett exempel på just en sådan anläggning som absolut inte har en enda serviceverksamhet utöver affärer. Dessutom har man byggt om det enda som var någon typ av intressant verksamhet och som inte hade bara med affärer att göra utan som kanske hade lite kultur, nämligen Auktionsverket. Det har man kört ut till Frihamnen nu därför att man ville bygga om till ännu fler affärer av precis samma sort som vi har minst tio stycken av i centrum. Det finns inte en enda serviceanläggning av något annat slag där. Och Gallerian är helt låst på nätterna.

Anförande nr 199

U l l a H a m i l t o n (m): Jag kan avslöja för dig, Viviann Gunnarsson, att även Centrumkompaniets anläggningar är stängda på nätterna. Det är väldigt dyrt att ha bevakning.

Jag kan ta andra exempel: Täby Centrum och andra privata alternativ. Det förtar inte det som jag sade. Det krävs löpande kraftiga investeringar. Jag tycker inte att man ska använda skattebetalarnas pengar till detta.

Anförande nr 200

K a r l B e r n (fp): Jag hoppas att det här är sista gången som jag behöver prata i just det här ämnet.

Mina vänner! Det här gäller kommersiell verksamhet, som centrumanläggningar. Någon av talarna pratade här om en anläggning som är helt tom, som går med förlust och så vidare. Vi ska veta att detta är kommersiell verksamhet, och kommersiell verksamhet är förknippad med eventuella förtjänster, men lika mycket med risker. Vi kan riskera att vi har en anläggning som går back och som går dåligt. Vi kommer att förlora pengar, och vi ska inte spela hasard med skattebetalarnas pengar. Det är fel, för det här är riskkapital och det ska inte vi ha. Vi måste säkra kapitalet för att trygga omsorgen och vården. Det är det vi ska pyssla med. Det är vår kärnverksamhet. Vi ska inte hålla på att starta centrumanläggningar som vi eventuellt kan förlora en massa pengar på. Ni ska se vad som kommer att hända ute i Vällingby sedan. Det är en rysare, men det ska jag inte dra en gång till.

Anförande nr 201

G o d f r e y E t y a n g (s): Karl! Vi vet att det är en risk. Men vi vet också att bolaget mår väldigt bra och att det bidrar med pengar till stadsdelsförnyelse. Det tycker vi har ett värde i sig. Varför ska vi då sälja och avstå det värde som vi har nu?

Anförande nr 202

K a r l B e r n (fp): Jag måste upp och tala igen, då. Ja, hördu, det går bra just nu, ja! Men vem vet hur länge det går bra? Därför är det ganska bråttom att vi säljer just nu när det går bra. Man ska inte sälja när det går dåligt, för då får vi ingenting för det. Sälj det nu! Nu är det uppåt, så nu kan vi få någonting för det och få bra med pengar till kommunen så att vi kan göra något jättebra för våra medborgare,

stockholmarna. Inga träd växer till himlen, och det som går bra i dag kanske inte går bra i morgon. Så är det.

§ 29 Motion om införande av tillsvidarestillstånd för uteserveringar (utl. 2004:201)

Anförande nr 203

U l l a H a m i l t o n (m): Kära fullmäktigekolleger! Ni börjar snart tröttna på min röst, misstänker jag, men jag har inte varit här på så länge så det gäller att passa på.

Detta är en motion som jag tycker att det borde vara helt självklart att säga ja till. Vi pratar ofta om att vi har för mycket byråkrati och för mycket hantering kring olika frågor. Vi pratar om att vi ska förbättra villkoren för näringslivet i Stockholm. Här är en typisk sådan situation där vi med ett enkelt beslut skulle kunna skapa en *win-win*-situation för många i Stockholms kommun.

Varför ska en restaurang behöva göra en ansökan varje år om att ha uteservering? Föredragande borgarråd har naturligtvis hittat massor med problem med detta. Det förhindrar rådigheten – återigen denna rådighet – över stadens olika delar. Det kan bli problem för fastighetsägarna om de ska bygga om. Det blir jättestor om det finns en uteservering då och så vidare, och så vidare. Därför kan man inte ge tillsvidarestillstånd.

Jag ser inte detta som några oövervinnliga hinder. Jag tror att det går mycket bra att komma överens. Om man har ett tillsvidarestillstånd så tror jag att restauranginnehavarna mycket väl har förståelse för att man ibland måste ägna sig åt underhåll av fastigheter som gör att det kanske blir lite problem. Då kan man helt enkelt komma överens om att man inte kan ha någon uteservering under denna tidsperiod just på den här platsen.

Jag tror att detta skulle underlätta mycket för de restauratörer som vi har runtom i Stockholm. Det skulle vara en goodwillgest från kommunens sida. Det skulle bespara tjänstemännen på de olika förvaltningarna en hel del onödigt arbete. Det skulle också skicka en signal om att vi vill minska byråkratin i den här staden.

Därför yrkar jag bifall till motionen.

Anförande nr 204

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Som Ulla Hamilton som motionär påpekar är det rådigheten över marken som är den centrala kärnfrågan i detta.

Det har funnits ett antal motioner uppe till behandling som har handlat om uteserveringar och möjligheten för de näringsidkare som har någon form av uteserveringsplats. Det som jag blir glad över är att det varje gång framkommer från tjänstemännen i utlåtandena att detta är fullt möjligt. I det här fallet står det tydligt och klart redan i regelverket att man har möjlighet att få ett flerårigt tillstånd utifrån de lokala förutsättningarna. Det tycker jag är en viktig signal. Jag kan säga att jag inte kände till detta tidigare.

Jag tycker att detta har beröringspunkter med den motion som Micke Söderlund har skrivit om åretruntuteserveringar. Där har det också visat sig att det enligt dagens regelverk är fullt möjligt att få till stånd sådana lösningar. Man kan ha uteservering året runt.

Men om man går på motionens linje skulle det innebära att man vände på rådigheten över marken. Det skulle ställa till det, och försvåra, i både byråkrati- och planhänseende. Jag tror också att man kan göra mycket mer för att komma överens lokalt med handlare och restaurangägare. Det viktiga är att man beaktar förutsättningarna exempelvis när det gäller tillgänglighet till gatuutrymmet. Det handlar också om möjligheten att planera för större gatuarbeten eller förändringar i fastigheten och så vidare.

Det som är viktigt att säga med det här är att detta alltså är fullt möjligt redan i dag. På flera håll i staden ger man faktiskt tillstånd som sträcker sig över tiden. I de fall som man inte får ett sådant tillstånd är det inte någon speciellt betungande byråkrati. Det går inom loppet av tre veckor att få ett sådant här tillstånd.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 205

Ulla Hamiltson (m): Man ska väl vara lite snäll ibland också. Leif Rönngren var ganska välvillig i sin kommentar till detta. Jag vill tacka honom för det.

Jag hoppas också att du, Leif, kommer att se till att det inte finns någon onödig byråkrati och att förvaltningarna i grunden har en liberal inställning. Man måste se till att minska byråkratin i så stor omfattning som möjligt.

Anförande nr 206

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande! Den uppmaningen tar jag gärna på allvar. Det finns inget självändamål med byråkrati. Däremot måste man emellanåt ha byråkrati för att det ska fungera. Jag tror att man kommer långt genom att ha samtal och dialog.

Jag har haft ett möte med SHR och de tjänstemän som handlägger de här frågorna också när det gäller uteserveringarna och regelverken omkring det. Jag märker när jag möter näringsidkarna att det finns olika tolkningar av vad som gäller och inte. Därför tycker jag att det är viktigt att sådana här motioner skrivs, så att man får fram vad som verkligen gäller i praktiken. Utifrån det kan man sedan ha ett mycket bättre samtal utan att hela tiden göra antaganden om vad som är möjligt och inte möjligt. Det finns faktiskt regelverk.

Jag blir glad varje gång jag ser att vi är ganska tillmötesgående i grund och botten från stadens sida – både politiker och tjänstemän. Jag tror att vi allihop tycker att detta är viktigt. Det är en viktig del av Stockholmsbilden att vi har uteserveringar. Det är trevligt och det drar hit turism, och även stockholmarna ska få trivas på sina egna gator. Detta är ett viktigt inslag.

§ 31 Motion om inrättande av samåkningsstationer (utl. 2005:11)

Anförande nr 207

P e r B o l u n d (mp): Ordförande, ledamöter! Jag ser samåkning som en enorm möjlighet i framtiden. Det är en möjlighet som måste utnyttjas för att vi ska kunna få ett hållbart transportsystem i Stockholm, och i andra storstäder också för den delen.

Jag skulle vilja uppmuntra fullmäktiges ledamöter att gå eller cykla längs någon av Stockholms infarter i rusningstrafik. Ni kommer då att få se att i så gott som varje bil som åker, eller snarare står stilla, sitter det en enda person. Det är oftast en man i medelåldern. Samtidigt är ju våra bilar gjorda för att transportera åtminstone fyra eller fem personer. Detta är ett oerhört stort slöseri med resurser och, inte minst, med stadens gatuutrymme. Den enda trösten i det här är att det snart inte går att komma längre ned när det gäller beläggning per bil. Under en person per bil går det förhoppningsvis inte att komma.

Detta är ganska enkel matematik. Om man kunde öka beläggningen i bilarna från ungefär en i varje bil, som i dag, till i genomsnitt två stycken i varje bil i framtiden så skulle vi ganska snabbt och enkelt kunna halvera köerna utan några större ingrepp.

Det är synd att de andra partierna inte tycks ha något intresse av att öka samåkningen. Man uttalar sig gärna positivt om det, men man har inga konkreta åtgärder eller förslag på området för att få en ökad samåkning.

Jag har i min motion föreslagit ett flertal åtgärder som har potential att öka samåkningen i Stockholm. Det gäller bland annat att man ska inrätta någon form av samåkningsstationer, där man vet som bilist att man kan plocka upp människor som vill åka åt samma håll som man själv. Jag har också föreslagit att de större arbetsplatser som staden har i sin egen regi ska införa system för att öka samåkning till arbetet. Det kan handla om enkel rådgivning, tips om hur man går till väga och att man lägger upp någon form av databaser där passagerare och bilförare kan hitta varandra.

Jag har också föreslagit att staden ska ta kontakt med större arbetsgivare i kommunen för att uppmuntra dem att införa liknande system just för att öka samåkningen till arbetet. Mitt sista förslag är att en Internetdatabas ska läggas upp på Stockholms stads hemsida där samåkare kan samordna sina resor. Jag ser det som en klar service till medborgarna. Detta gör det enklare för dem. Det gäller både dem som åker bil och som vill ta upp passagerare och dem som är passagerare och gärna vill ha lift. Så här kan de samordna sina resor.

Det finns också exempel från andra kommuner, till exempel i Vellinge. Där har man upprättat en sådan här databas. Det har fått positiv respons och man har ökat samåkningen.

Jag vill framför allt beklaga att min motion inte har vunnit gehör hos en majoritet här i salen, och jag hoppas på att det kan komma andra initiativ framöver som kan öka samordningen. Jag är helt övertygad om att ett initiativ som kommer att öka

samåknningen är trängselavgifterna, som kommer att införas här i Stockholm. I och med att man höjer priset på en bilresa så kommer självfallet fler människor att bli benägna att dela bil och dela på den kostnad som det innebär. Förhoppningsvis kan det initiativet åtminstone göra någonting för att öka samåknningen lite grann här i Stockholm.

Anförande nr 208

M a r t i n a L i n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Per Bolund är en hjälpsam politiker som har många bra förslag på hur människor ska kunna åka tillsammans till jobbet. Han har också en massa förslag till hur kommunen ska hjälpa till med det. Han låter lite ledsen för att ingen annan tycker att kommunen ska göra det här och för att det inte finns någon kommunal Internetdatabas och andra system för att lösa det här.

Jag tänkte bara trösta Per Bolund med att man inte alltid behöver föreslå politiska åtgärder för att lösa sådana här problem. I går var jag till exempel på Konsum i Järfälla efter att ha åkt vilse på väg hem från Idre fjäll. Där såg jag att det satt ett antal lappar uppe om samåkning. Människor rev av lappar med varandras telefonnummer för att kunna åka tillsammans in till stan. Jag roade mig även med att söka på det här på Internet, och insåg att det redan i dag ligger massor med annonser ute om människor som samåker till jobbet.

Jag tänkte helt enkelt bara framföra den här glada nyheten till Per Bolund. Det finns alltså redan i dag initiativ för att människor ska kunna samåka till jobbet. De här initiativen är privata och individuella, och det verkar gå jättebra.

Anförande nr 209

P e r B o l u n d (mp): Martina Lind hävdar att de privata initiativ som finns nu går jättebra. Jag skulle verkligen önska att det var så, men då skulle man ju också se resultat av det i stadens gatunät. Då skulle inte beläggningen i bilarna här i Stockholm vara under 1,2 personer per bil. Om initiativen fungerade skulle den vara något högre.

Martina Lind säger att det inte behövs politiska åtgärder för att åstadkomma högre samåkningsfrekvens. Men både Martina Lind och jag har som politiker ansvar för att stadens trafiksystem fungerar. Att se till att samåknningen ökar är ett effektivt sätt att få trafiken att fungera på ett bättre sätt än i dag. Om inte vi politiker vidtar åtgärder för samåknningen så tvingas vi vidta andra åtgärder, till exempel trängselavgifter.

Jag tycker att det är tråkigt att Martina Lind och Folkpartiet inte tar chansen nu att ställa upp på sådana här förslag, som skulle uppfattas som positiva av många medborgare.

Anförande nr 210

M a r t i n a L i n d (fp): Vi har inte ansvar som politiker för att diktera hur många människor som ska sitta i varje bil. Det är inte det som är poängen när vi ska samordna trafiken i staden. Vi har inte heller ansvar för att tvinga människor som vill

åka två och två eller en och en att åka fyra och fyra när de till exempel ska köra från Bromma in till stan.

Däremot har vi ansvar för att människor ska kunna åka bil in till stan och för att underlätta det i stället för att införa trängselavgifter och försvåra för de bilister som vill ta sig fram i staden i dag.

Anförande nr 211

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ja du, Per, vi är nog helt överens om problematiken. Jag har också gjort iakttagelsen att när man står och kollar in trafiken – och speciellt rusningstrafiken – är det påfallande många bilar som det bara sitter en enda person i. Det är oftast en manlig person. Visst vore det tacknämligt om man kunde vara fler i bilarna i den mån man inte åker kollektivt, vilket jag tycker är det allra bästa.

Men det är inte så himla lätt att koppla ihop det här. Det räcker inte med att man jobbar på ungefär samma ställe; man ska helst bo på ungefär samma ställe också om det ska funka med samåkning. Man ska också ha ungefär samma arbetstider och inte alltför många tidskrävande ärenden att uträtta på väg till och från jobbet. Den som inte kör ska helst inte heller behöva använda bilen i jobbet.

Jag tror alltså att det är rätt komplicerat att ordna det här med samåkning. Jag tror nog mer på djungeltelegrafen i detta fall. Ibland kan man ordna det och ibland kan man annonsera. Men jag tror att det blir lite svårt med samåkningsstationer. Om man ställer sig där och vill åka med så ska man nog ha tur om det kommer någon som både åker samtidigt som jag och ska till ungefär samma ställe som jag. Sedan ska man ju ordna hemresan också, och åka hem ungefär samtidigt. Det är lite komplicerat. Det finns många arbetsplatser, vi bor på olika håll och vi har väldigt varierande arbetstider. Flexetiderna är utbredda. Så ser det ut i dagens samhälle. Alla jobbar inte *nine to five* och åker från samma ställe till samma ställe.

Jag känner stor sympati för dina idéer, Per, men jag tror att det är rätt svårt att fixa till det här med samåkning.

Anförande nr 212

P e r B o l u n d (mp): Man kan tycka att om man har sympati för idéerna så är väl det minsta man kan begära att man åtminstone provar dem. Nu säger Vänsterpartiet nej till att pröva några av de här åtgärderna över huvud taget.

Ann-Marie Strömberg siktade in sig på ett av de förslag som jag hade – att inrätta samåkningsstationer. Men det är ju bara ett förslag i ett batteri av förslag jag har. De viktiga förslagen är kanske de andra, som gäller att underlätta för medborgare att hitta gemensamma resvägar genom att ha Internetdatabaser och liknande.

Visst delar jag Ann-Marie Strömbergs farhågor att det kan vara svårt för människor att hitta gemensamma restider och resvägar. Men det finns stora arbetsplatser i den här staden och stora bostadsområden. Jag finner det osannolikt att det inte skulle gå att hitta några samåkningsmöjligheter mellan bostadsområdena och de stora

arbetsplatserna och att det inte skulle gå att hitta några människor som reser vid ungefär samma tid. Jag tror ändå att potentialen är mycket större än den som man ser i dag.

Anförande nr 213

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Man tror inte att detta ska hända, men nu tänker jag hålla med Ann-Marie Strömberg! Jag tycker nämligen att hon har rätt. Det är inte så lätt, det här med samåkning, som Per Bolund försöker få det att framstå. Det är en utmärkt idé, men den grundläggande idén är att den bör vara frivillig.

Vi kan tycka vad vi vill om det, men det du ser när du tittar ut på infartslederna, det vill säga bilar som det sitter en person i, avspeglar folks preferenser när de åker. Det går naturligtvis att öka samåkandet, men då får du nog ta till tvång. Folk åker som de åker därför att det är så de vill åka. Man väljer att åka ensam i bilen därför att man inte vill åka tillsammans med andra.

Vi har olika uppfattningar om huruvida människor ska tillåtas att göra det valet. Jag tycker att de ska få det, och det tycker inte Per Bolund. Men det är nog där som skon klämmer, och vill du ändra på det så får du ta till tvångsåtgärder av ett slag som möjligen inte är ditt parti främmande men som åtminstone vi är rätt skeptiska till.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 214

P e r B o l u n d (mp): Om Cecilia Brinck läser min motion noga så är jag övertygad om att hon inte kommer att se någonting om tvångsåtgärder i den över huvud taget. Det är nämligen inte alls något som är i fokus för den motionen eller som över huvud taget fanns i min tankevärld när jag skrev den.

Självfallet måste samordningsinitiativ vara frivilliga. De måste bygga på en ömsesidig glädje och att man kan utnyttja resorna för att till exempel sänka sina reskostnader. Självfallet tror inte jag heller att tvångsåtgärder är någon bra metod för att öka samåkningen. Däremot tror jag att det här kan fungera bra även utan tvångsåtgärder. Det har visat sig genom initiativ som har gjorts i andra kommuner att man har kunnat öka samåkningsgraden ganska väsentligt. Därmed kan man också minska trafikens trängsel- och miljöproblem.

Det är det som jag tyvärr tycker att Moderaterna oftast blundar för i sina anföranden när det gäller friheten att köra bil till jobbet. Den friheten inkräktar ju på andra individers frihet här i staden. Det gäller friheten att kunna använda gatorna som man vill, att kunna andas frisk luft och att inte vara orolig för att släppa ut barnen på grund av olycksrisken och så vidare.

Anförande nr 215

C e c i l i a B r i n c k (m): Om du hade lyssnat på vad jag sade så hade du hört att jag inte sade att det du föreslår innebär tvång. Vad jag sade var att om du dramatiskt

på kort sikt vill öka människors benägenhet att samåka så måste du tvinga dem. Då räcker det inte med kommunala samåkningsstationer.

Jag tycker inte heller att jämförelsen med Vellinge känns särskilt relevant. Jag vet inte om du har varit i Vellinge, men det har jag. Jag kan tala om att det ser rätt annorlunda ut där jämfört med Stockholm.

Anförande nr 216

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag begärde replik för att Cecilia Brinck påstod att vi är överens. Men vi är nog inte helt överens, Cecilia. Jag tror inte att folk till varje pris vill åka ensamma i bilarna.

Men om man nu ska samåka så är det lite mer komplicerat. Det finns sådana faktorer som jag nämnde i mitt anförande. Man vill helst kunna komma hem i rimlig tid och inte behöva vänta på den som ska köra. Man kanske har ärenden att uträtta på vägen hem. Om samåkningen ska funka så är det som jag sade: Man ska åka från ungefär samma ställe till ungefär samma ställe och båda delarna vid ungefär samma tider utan att den ena eller den andra har ärenden på vägen. Det är mer sådana, praktiska, saker som jag tror komplicerar samåkningen.

Anförande nr 217

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag vill inte på något vis locka in Ann-Marie Strömberg i den förskräckliga högerfällan. Vad jag ville säga var att jag delar synen i din argumentation och ståndpunkten vad gäller motionen.

Det är rätt intressant att konstatera att Ann-Marie Strömbergs argumentation också i stor utsträckning är överensstämmande med vad vi brukar säga om kollektivtrafik – den tar människor från ett ställe där de inte är till ett ställe dit de inte vill på en tidpunkt de själva inte har bestämt.

Anförande nr 218

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Jag har bara en enda enkel fråga. Jag begriper inte vilket förslag det är som Per Bolund pratar om. Det finns ju inte någon som helst reservation, och därför förstår jag inte någonting. Ditt parti har uppenbarligen inte tyckt om din motion eftersom det inte har reserverat sig i beslutet. Eller finns det hemliga papper som vi andra inte har sett?

Det vore intressant att veta om det är Per Bolund som pläderar för sin egen motion och för sina egna förslag eller om det är Miljöpartiets förslag som du pläderar för.

Anförande nr 219

P e r B o l u n d (mp): Som du hörde i mitt inlägg yrkade jag inte bifall till någon reservation eller liknande i och med att det inte finns någon sådan. Jag tycker att mina partikamrater på samma sätt som resten av fullmäktigesalen inte tillräckligt tydligt har uppfattat de positiva konsekvenser som det skulle kunna få att bifalla förslaget.

Jag tycker att det är tråkigt att det inte har funnits gehör ens från mitt eget parti i frågan.

Anförande nr 220

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ibland kan man faktiskt ha fel, Per Bolund!

Anförande nr 221

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande, ledamöter! Jag tror att man inte har yrkat bifall därför att det är ganska omfattande förslag i motionen. Det ska ringas runt till arbetsgivare och så vidare, och det kanske blir lite tufft för kommunen att jobba på det sättet.

Samåkning är bra i sig, om man nu ska uttala sig om ifall man tycker att det är bra med samåkning eller inte. Vi kristdemokrater tycker att det är bra att sådana här försök har gjorts, till exempel mellan Bromma och Ekerö. Men tyvärr har erfarenheterna visat att det har gått ganska trögt att införa samåkningen. Framför allt gäller det i en storstad som Stockholm med så spridda arbetsplatser, arbetstider och så vidare.

Näringslivsnämnden säger i svaret att man till och med kanske skulle kunna se att samåkning alstrar mer trafik om man uppmuntrar det. Så kan det bli om personer som annars färdas kollektivt väljer samåkning. Det bör man också beakta.

Vi tror att det är svårt att få till centralt samordnad samåkning i Stockholm i någon större utsträckning. Vi tror att man i stället bör satsa på bättre kollektivtrafik eller möjligtvis regionala initiativ, som det står i kommunstyrelsens svar.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 222

P e r B o l u n d (mp): Jag har lite svårt att se hur man kan uppfatta det här som ett stort projekt för kommunen som kan vara svårt att dra i land. Om kommunen klarar av att bygga motorvägar för miljarder kronor och stödja sådana projekt så tror jag nog att man klarar av att även genomföra Internetdatabaser och att kommunicera med stadens företag. Det gör man ju i många andra sammanhang. Jag har svårt att se att det skulle vara ett argument emot det här.

Jag är övertygad om att mycket av problematiken i det här bygger på att man helt enkelt inte har tid eller ork att sätta sig in i om det finns några som vill åka åt samma håll som man själv och på samma tid. Det skulle i sådana fall vara en service från kommunens sida gentemot medborgarna. Man ger dem helt enkelt möjligheten att på ett enkelt och effektivt sätt bara logga in och lägga in sin resa och sedan se om det finns andra som är intresserade av att följa med.

Anförande nr 223

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Om man nu ska titta i dina attsatser så ser man att det står att de större arbetsplatser som finns i stadens regi ska

införa system. Det handlar alltså om att man ska införa detta generellt på alla större arbetsplatser i staden. Sedan ska staden också ta kontakt med större arbetsgivare, står det. Det är klart att man kan skicka ett brev, men frågan är om man kan hålla verksamheten med kontakter med alla större arbetsgivare i Stockholms stad levande.

Det svar som står här – att försöka uppmuntra de enskilda initiativ som redan tas – är det som vi tror på. Möjligtvis kan det även handla om någon regional form, men det finns inte med i ditt förslag.

Anförande nr 224

R e g i n a Ö h o l m (m): En snäll vit medelålders man åker till jobbet varje dag. Men han känner sig ensam. Han kanske just har blivit lämnad av sin fru eller bara har tröttnat på sin hund. Han bestämmer sig för att det vore roligt med sällskap till jobbet. Jag kanske borde ansluta mig till den kommunala samordningsverksamheten, tänker han. Han bestämmer sig för att ta upp tre personer varje morgon.

Sagt och gjort – men Per Bolund har sagt att den här mannen skulle kunna undgå trängselavgifterna eller dela upp dem eftersom de kommer att slå mot honom, som är en vit medelålders man. Det är ett argument som Per Bolund har hört. Den vita, snälla, medelålders mannen bestämmer sig då för att ta betalt av sina tre medpassagerare. Problemet uppstår när han utökar verksamheten och börjar åka i de finare områdena. Han tar en sväng till Östermalm, för där kan han kanske ta lite mer betalt. Eller så åker han till Liljeholmen – ni fattar grejen?

Vad tycker Per Bolund om den här mannen, som börjar ta överpriser eller helt enkelt tar den kostnad som trängselavgifterna innebär för den vita, medelålders mannen? Trängselavgifterna blir ju ganska höga. Ska han då skatta? Ska han betala sociala avgifter? Hur gör vi när människor börjar ta betalt av sina medresenärer? Det vore intressant att höra det av Per Bolund.

Jag vill också fråga Per Bolund vad han tror att detta kommer att kosta för staden. Vi kommer att upplåta en hemsida och vi kommer att upplåta parkeringsplatser där de snälla vita männen kan stå och vänta på sina passagerare. Hur många av stadens tjänstemän ska jobba med det? Kommer vi kanske att ha ett samåkningskontor? Vad kommer det att kosta?

Du pratade även om kommunal service. Det är ett ganska viktigt ord. Det innebär både ett givande och ett tagande. Detta är intressant. Om någon nu utlyser det här på Stockholms hemsida och frågar om man vill åka med en bil där en vit, snäll medelålders man skjutsar en och man får betala någon krona för det så kommer otroligt många människor att anmäla sig. Vem vill åka i en stor, trång buss där man inte får plats? Det är klart att man hellre vill åka tre stycken människor i en bil.

Vad händer då med de människor som hellre vill åka i en sådan bil? Då finns det plötsligt ont om chaufförer. Ska vi då ha kommunala taxibilar? Ska de kommunala tjänstemännen börja ha människor som åker i små bilar? Vad händer om det blir för få chaufförer?

Per Bolund! Svara gärna på det här frågorna! Vad kommer det att kosta för staden? Vad händer om folk bedriver näringsverksamhet? Och vad händer om det finns för många som vill åka i små bilar med medelålders män?

Anförande nr 225

P e r B o l u n d (mp): Det här är sådana inlägg som det verkligen är en glädje att få besvara. Det gör jag med njutning.

Det finns ett ord för det som Regina Öholm beskriver här i början med bilar som åker runt och tar upp passagerare. Det brukar kallas för taxi. Det är inte någonting nytt som jag är orolig för kommer att utvecklas. Den verksamheten finns redan i ganska stor utsträckning.

Regina undrar vad det kostar för staden att lägga upp de här hemsidorna. Det kostar i alla fall bra mycket mindre än att tillgodose resbehovet på annat sätt, till exempel genom att bygga Norra och Södra länken och de andra förbifarterna. De går för Stockholms stads del på ett antal miljarder kronor. Att lägga upp en hemsida för att åtminstone testa om det skulle gå att få ökad samåkning är nog ett väldigt billigt sätt att lösa trafikproblemen på.

Jag blir glad över att Regina är orolig för att det ska bli för stor anslutning till samåkningstjänsterna. Det är intressant. Det verkar som dina kolleger på den borgerliga sidan snarare är rädda för att det ska bli för liten anslutning.

Anförande nr 226

R e g i n a Ö h o l m (m): Jag avsåg mest att belysa de frågor som jag tog upp eftersom du, som jag ser det, inte tänker på de konsekvenser som kan uppstå.

Du pratar om att det finns taxi. Men om vi startar en kommunal samåkningscentral så tror jag, som jag sade tidigare, att det kommer att finnas en stor efterfrågan. Vad händer om de här människorna börjar ta ut avgifter? Du svarade inte riktigt på den frågan. Det är klart att man kan skriva på den kommunala hemsidan att man får ta taxi om man vill betala mer. Men det intressanta var att du tog vägavgifter som ett argument. Det var det jag ville ta upp. Den som vill ha samåkning på grund av vägavgifterna kommer också att vilja dela kostnaderna. Då tar han betalt av sina medresenärer. Hur ska du lösa det, Per Bolund?

Anförande nr 227

P e r B o l u n d (mp): Vi får väl se om jag lyckas skrämma upp några fler talare. Jag tänkte bemöta några argument som har kommit upp i debatten.

Jag börjar med Cecilia Brinck, som sade att det ser annorlunda ut på andra ställen än i Stockholm och att detta kanske har bättre möjligheter att fungera i andra delar av landet. Jag skulle vilja säga precis tvärtom. Om det är någonstans som det finns potential för att få en bra samåkning så är det här. Här har vi tät befolkning, stora bostadsområden och stora arbetsplatser. Självfallet finns det också stora möjligheter

att samutnyttja detta och att hitta gemensamma restider och resvägar. Man kan faktiskt samåka i betydligt större utsträckning än i dag.

Om man ser på statistiken så ser man att det är på de korta bilresorna som man har lägst beläggning i bilarna. Där ligger det på ungefär 1,2 passagerare per bil. Men på de långa resorna ligger den betydligt högre – kanske på 1,6 eller ännu högre. Det visar också att potentialen är stor i Stockholm och att man skulle kunna öka samåkningen mycket mer.

Jag är övertygad om att det stora problemet inte är att människor inte vill ha passagerare i bilarna eller att man är motståndare till det. Jag tror inte att de vill sitta ensamma. Jag är övertygad om att detta i första hand är ett informationsproblem. Man vet helt enkelt inte hur man ska få kontakt med andra människor som är intresserade. Man tycker att det blir knöligt och krångligt när man måste hålla på och samordna och så vidare. Det är just där som Stockholms stad skulle kunna gå in och underlätta och effektivisera systemet så att man får ett enkelt och bekvämt system att hitta samåkare på.

Jag vill ta upp ett exempel. Det finns ett projekt här i Stockholm som heter Gående skolbussar. Det innebär att föräldrar går med sina barn till skolan. Man är ett antal familjer som samordnar detta så att man går olika dagar. Det är självfallet inte så att detta inte går att genomföra utan kommunens medverkan. Man kan genomföra det på privat basis. Problemet är bara att det inte görs. Det är väldigt få föräldrar som har startat upp det här på egen hand. När man däremot sätter i gång ett projekt med rådgivning och en person inom kommunen som kan säga hur man kan gå till väga och visa på bra gåvägar och underlätta för familjer att få kontakt med varandra så börjar det hela plötsligt att komma i rörelse. Man börjar nu få en utvidgning av projektet med gående skolbussar, och det börjar bli självgående. Det visar att det finns potential för sådan här samordning mellan individuella transporter.

Andra kommuner har genomfört förslag liknande mitt, till exempel Vellinge. Där har man lagt upp en databas där man har kunnat anmäla sig både som bilist och som passagerare. Man har då genast fått en ökad samåkning. Självfallet finns det möjligheter.

Jag väljer att se positivt på den debatt som har varit här i dag. Jag tycker att det verkar som om det egentligen inte är någon som har någonting emot samåkning i sig. Jag får väl bara hoppas på att idén helt enkelt lever vidare och kommer upp i andra sammanhang och att man kan få fler som ansluter sig till den.

Anförande nr 228

C e c i l i a B r i n c k (m): Jag har ingenting emot samåkning och det har inte Ann-Marie Strömberg, Regina Öholm eller någon annan av oss som har varit uppe i debatten heller. Skillnaden mellan oss och dig, Per Bolund, är att vi tycker att detta inte är fullt så enkelt som du försöker göra det till. Som Ann-Marie Strömberg bland annat har sagt finns det en hel del praktiska problem förbundna med detta. Människor är inte på samma ställe, även om du tycker att de borde vara det, och de ska inte till samma ställe, även om du tycker att de borde det. Du talar ju om att det finns stora bostadsområden och stora arbetsplatser. Jovisst, men jag kan inte ens

samordna med min granne att gemensamt gå till affären och köpa en liter mjölk. Och vi bor ändå i samma trappa. Det är inte helt enkelt.

Det andra är att för det fall att det finns en potential för ökad samåkning – och du kanske har rätt i att det gör det – så tror vi att människor kommer att upptäcka det själva. Kommunen ska inte inrätta några samåkningscentraler.

Det smög ju fram här på slutet vad det egentligen handlar om. Det här är i själva verket en ersättning för Norra länken.

Anförande nr 229

P e r B o l u n d (mp): Oj – om vi hade sådana ambitioner så skulle jag vara glad. Jag tror inte att samåkning kan ersätta Norra länken. Däremot tror jag att samåkning skulle kunna vara – om man ville pröva det – ett sätt att effektivisera trafiksystemet över huvud taget.

Man kan tänka sig en situation där man har 20 procent av bilisterna som prövar att samåka. Bara en sådan sak skulle minska trafiken med 10 procent, och det skulle få stor effekt på Stockholms trafiksystem.

Oppositionen, de borgerliga partierna här, väljer att måla upp stora problem med de, som jag tycker, förhållandevis enkla åtgärder som jag föreslår – till exempel att lägga upp en hemsida. Jag skulle vilja säga att det största problemet med samåkning är att man inte ens vill pröva några verktyg för att öka den.

Anförande nr 230

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): När det gäller vandrande skolbussar så finns inte de problem som jag har påtalat för samåkning. Där handlar det ju om barn som ska till samma skola vid ungefär samma tid. Små barn, som det här handlar om, går oftast i skolan i sitt närområde. Det är alltså rätt lätt att ordna det här samgåendet, som det är frågan om. Gående skolbussar är någonting som jag stöder helt och fullt. Där tror jag på att man kan gå in och föra ihop folk så att man kan minska bilköran- det till skolorna, som i vissa områden är ett rejält trafikproblem.

Anförande nr 231

P e r B o l u n d (mp): Jag delar självfallet Ann-Marie Strömbergs positiva upplevelser av gående skolbussar. Jag tycker också att det är ett bra projekt. Men jag tycker att det är intressant att det inte ens där, där det finns så stora samordningsmög- ligheter, har uppkommit några sådana här rörelser. Det har krävts att kommunen har gått in och stöttat och gett rådgivning för att de ska komma i gång. Behovet av sådan samordning är ju ännu större när det gäller samåkning, som är mer komplex.

§ 32 Motion om ljusare huvudstad (utl. 2005:12)

Anförande nr 232

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag gissar att ordföranden gärna skulle delta i debatten eftersom han förtjänstfullt har lagt fram en skrivelse för kommunstyrelsen på i princip samma tema. Jag gissar att det var efter det att man såg det in grunden tyvärr lite svala svaret på vår motion.

Vi har marknadsfört den här staden som *Nordic Light* för att locka människor att komma hit. Men det blir tyvärr mycket av *Nordic Night* i staden. Den devisen kanske lockar en och annan figur. Men de flesta skulle nog vända när de ser att det innebär en stad som vilar i mörker.

Alla jag träffar som jobbar med besöksnäringen i Stockholm säger: Men, Sten, varför kan ni inte göra någonting? Bestämmer inte politikerna i kommunfullmäktige över de här frågorna? Man träffar inte en politiker i kommunfullmäktige av de 101 här som säger att han eller hon inte vill att Stockholm ska lysas upp. Och visst har det hänt en del, men ändå förskräckande lite. Kritiken är rätt förödande. Det är sant som föredragande borgarråd skriver i sitt svar att staden inte rår över alla de byggnader som vi nämner i vår motion. Där får vi puffa och knuffa på andra fastighetsägare och försöka samarbeta med dem.

Men det står till exempel i svaret att Stadshuset har lysts upp. Ska vi gå ut och titta, mina vänner, på den imponerande upplysning som har skett? Kungsträdgården har lysts upp. Där förs det just nu en diskussion om att den anses otrygg. Folk vill inte gå igenom Kungsträdgården på kvällarna.

Jag vet inte om det är för att det är en moderat motion som den bara ska anses vara besvarad. Föredragande borgarråd tycker att tingens ordning är tillräcklig. Det behöver inte göras mer än så här, tydligen. Men jag tror att det är få stockholmare och få bland dem som jobbar i besöksnäringen som håller med föredragande borgarråd om att det räcker med att besvara en sådan här motion och att man inte behöver göra så mycket mer.

Om vi nu har den här politiska enigheten så tycker jag att vi för en gångs skull skulle kunna använda den och se till att vi åtminstone har beslutskraft nog i den här salen att lysa upp vårt eget hus. Hur många gånger har man inte fört diskussionen om att lysa upp Stadshuset och hur många gånger har inte det kraschlandat?

Man kan skoja om de här frågorna, men de är naturligtvis oerhört seriösa och allvarliga för vår stad. Om det nu finns en och annan som tycker att vi ska vara rädda om det nordiska mörkret så tror jag att de har rätt få medborgare i Stockholm med sig. När jag ser sådant som att man är rädd för braskande punktbelysning så blir jag faktiskt lite ledsen.

Jag tror att vi äntligen skulle behöva ta det politiska befälet över de här frågorna. Ingen majoritet har riktigt lyckats med detta, så det är väl samarbete som krävs för

detta nu. Men då ska man inte avvisa motioner bara för att de råkar komma från fel håll.

Jag ska inte vara njugg. Fullmäktiges ordförande har lagt fram en skrivelse i frågorna. Ta och behandla den mer välvilligt än vad du har behandlat vår motion, så ska vi ställa upp på det. Någonting behöver göras, herr ordförande!

Därmed yrkar jag bifall till vår motion.

Anförande nr 233

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag tycker att det var mycket väl talat av Sten Nordin. Jag är intresserad av att hoppa på erbjudandet om samarbete. Jag tycker också att detta är en oerhört viktig och angelägen fråga.

Också jag har under årens lopp fascinerats av att staden inte har lyckats lysa upp sina mest fantastiska byggnader. Under de år som ytterstadssatsningen fanns följde jag noga de försök som pågick med att lysa upp ytterstaden. Det var inte bara skulpturer, konstföremål och fastighetsfasader utan också träd, buskar, ekar och annat. Det blir en helt annat stämning och en helt annan stadsbild när man gör detta.

Även om det nu är framskrivet på detta sätt i den här motionen så har vi ett antal andra motioner och skrivelser. Det har jag noterat när jag har gått igenom ärendeskörden. Det är inte bara från nuvarande opposition, utan det ligger också motioner från förförre mandatperioden om vikten av att lysa upp Stockholm. Vi har pratat igenom det här på roteln och vi tycker att det är dags att ta ett helhetsgrepp. Jag ska försöka paketera det på något bra sätt och återkomma till fullmäktige. Vi kanske kan göra det ännu snabbare över kommunstyrelsen, i de skrivelser som är framlagda, för att få till stånd en förändring.

Jag tror att det här är någonting som vi har samma uppfattning om över partigränserna. Det är dags att lysa upp vår vackra stad. Jag vet inte riktigt vad som hände med Stadshuset. Jag har bara hört andrahandsversioner, och borgarrådet Mogert själv beskriva vad som hände när han stolt fick vara med och lysa upp fasaden, och proppen gick efter en kvart eller så. Det har vi alla noterat, och det noterar stockholmarna också. Jag tycker också att det är dags.

Är det någonting jag gillar så är det ljus. Därför vill jag som en symbolisk handling överlämna den här ficklampan till Sten. Jag brukar ha den när det är mörkt i korridorerna här på helgerna. Men du ska få den av mig, så kan du bidra under tiden som jag lovar att skriva fram några ärenden på det här temat så att vi kan ta greppet om belysningen av staden.

Anförande nr 234

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Sten! Vårt ställningstagande här handlar definitivt inte om att motionen kommer från fel håll. Även blinda tuppar kan hitta ett och annat korn. Vi står nog ganska nära varandra i den här frågan.

Själv känner jag mig tämligen uppgiven när det gäller belysningen. Jag har också försökt göra propåer, och jag försökte för ett antal år sedan med ljud- och ljusspel i Stockholm. Jag kan tycka ibland att det finns en viss feghet. Vi är så väldigt försiktiga och vågar inte testa. Om vi nu skulle göra ett belysningsprogram och det inte blir bra så får man väl ta och ändra på det!

Ni har föreslagit att vi ska uppvakta Statens fastighetsverk med flera. Ja, om det vore så lätt! Att tampas med Fastighetsverket är nästan som att slåss med väderkvarnar – för att inte tala om att tampas med slottsfogdar. Det har jag gjort i andra sammanhang också, och det är väldigt svårt att uppnå resultat.

Men jag jobbar gärna vidare. Vi kommer för övrigt att tampas i samma nämnder i fortsättningen också, såg jag på valberedningens förslag. I den här frågan tror jag faktiskt att vi kan komma fram, men det räcker inte med uppvaktningar av höga vederbörande. Vi får nog börja ta lite egna initiativ när det gäller upplysning till exempel. Vi kan börja med Stadshuset – helst utan att det går några proppar. Jag tycker att det finns mycket som vi skulle kunna göra för att lysa upp staden.

Anförande nr 235

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag, och vi i Folkpartiet, tycker att det här är en bra motion. Den borde naturligtvis bifallas i sin helhet.

Den här staden har så oerhört många vackra platser och byggnader som det är stört omöjligt att se under de mörka timmarna. Vi verkar vara överens om det allihop här. Man måste naturligtvis undra varför svaret är som det är.

Jag tänker på Sten Nordins exempel med Stadshuset. Jag kommer så väl ihåg när vi åkte buss, Sten och jag, från det sammanträde när Roger Mogert hade stått på Riddarholmen och tänt. När vi var vid Tegelbacken vände vi oss om och tittade, och vi såg knappast Stadshuset. Det är skandalöst! Det är klart att det behövs åtgärder här.

På något sätt känns det som om vi är beredda att göra någonting. Jag delar också ordförandens uppfattning om Globen. Man ser ju inte den heller, och då måste det vara något fel.

Däremot fick jag ett bra exempel på en plats som verkligen är upplyst, nämligen Zinkensdamms idrottsplats. Där klagar folk som bor intill på att det är för ljust. De kan inte sova! Det är en underlig politik som vi för här.

Ordförande! Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 236

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande! Det gäller alltså en motion om belysning. Motionärerna tar upp en fråga som egentligen berör både estetik och trygghet. Det är två viktiga saker. Vid sidan av estetiken gäller det många gånger trygghetsfrågor.

Belysningen av staden är viktig för att skapa en trygg stad. Under föregående mandatperiod togs också initiativ till att genom en ny ljussättning skapa tryggare miljöer i parker och vid tunnelbanestationer i ytterstaden. Men ljussättningen är förstås också viktig för att lyfta fram stadens skönhet. Ett problem i dag är att staden själv inte kan fatta beslut om belysningen på alla håll och kanter, som nämndes här. Man måste samverka med Statens fastighetsverk och Riksdagens förvaltningskontor med flera. Därför är motionen viktig. Den syftar till att hitta lösningar som förbättrar belysningen i staden.

Majoriteten har valt att anse motionen besvarad trots att flera remissinstanser ställer sig positiva till motionens förslag. Det gäller till exempel Skönhetsrådet. Det var bra att få höra av borgarrådet att man ställer sig positiv. Man hade kanske egentligen kunnat bifalla motionen, men det tog väl emot att bifalla en moderat motion – jag vet inte.

Vi från Kristdemokraterna yrkar bifall till den gemensamma reservationen från oppositionen.

Anförande nr 237

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag tackar för ficklampan, för den behöver man i Stockholm i dag. Det borde vi kunna ändra på.

Om nu Leif Rönngren är beredd att gå från ord till handling så tycker jag att vår motion i alla fall har blivit moraliskt bifallen här i kväll. Det har debatten visat. Det är väl vad man som opposition kan hoppas på, kanske.

Jag ser detta som en bit på väg. Låt oss ta detta verkligt seriöst nu! Frågan är i sig viktig. Hela omvärlden tittar med förundran på en kommunfullmäktigeförsamling med 101 stöddiga politiker som har åsikter i de flesta frågor och som fattar stora beslut i alla möjliga frågor, men sedan inte klarar av att genomdriva sin gemensamma vilja i belysningsfrågorna. Det måste vi se till att göra. Vi måste se till att ta det politiska befälet i de här frågorna.

Det måste sägas i klartext: Här finns det en skillnad mellan politiker och medborgare å ena sidan och en del av våra experter och tjänstemän – men inte alla – å andra sidan. Då måste vi tala om vem det är som bestämmer, och det är vi.

Herr ordförande! Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 238

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag kan återigen bara instämma i det som Sten tar upp. Jag tycker att det är oerhört viktigt att gå vidare. Som jag sade låg det en ganska rejäl bunt motioner som handlar om belysningsfrågor när jag tillträdde som har legat där under många år. Det finns saker som har legat där i kanske åtta år. Det är klart att det går att paketera detta och skriva fram det.

Tjänsteutlåtandet innehåller också en mycket bra grund att stå på och en utgångspunkt för de diskussioner som jag hoppas att vi kommer att ha nu. Jag har lärt mig en

hel del nytt, och inser att det är gatu- och fastighetskontoret som har de här projekten. Då är det fullt möjligt att följa upp dem till och med på nämndnivå och att lyfta diskussionen och prata om hur vi ska gå vidare, vad vi ska prioritera och vilka diskussioner som vi behöver ta med andra fastighetsägare än stadens egna. De diskussionerna ser jag fram emot.